National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 22 1978
SECTION DES JOURNAUX

R107/2/140/3

DEMONSTRĀCIJA UN LATVIJAS VALSTSSVĒTKI Kanadas mērogā

OTAVĀ 18. novembrī. (sk. sludin. kalendārā Otava) LNAK un DV Kanadas valde

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS Phone 466-7862. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Tayler Ave, Racina, Wis 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3621 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 43 SESTDIENA, 1978. GADA 4. NOVEMBRIS 28. GADS

SATURDAY, NOVEMBER 4, 1978

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Trešo zvanu gaidot

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Izraēlas un Ēģiptes mieralīguma sarunas pēc desmit dienu pārtraukuma tagad atkal atsāktas Vašingtonā. Varbūt ka Nobela miera balvas piešķiršana Sadatam un Beginam novērsīs tās pretišķības, kas kādu brīdi draudēja sarunas pilnīgi paralizēt. Nobela balva abiem Vidējo austrumu valstsvīriem ir Maskavai kā dadzis acīs. Oficiālā TASS ziņu aģentūra Nobela balvas piešķiršanu Ēģiptes prezidentam Sadatam un Izraēlas ministru prezidentam Beginam apzīmē par sliktu joku. TASS jautā: „Kas ir Begins? Terrorists un cionists, kas Telavīvā atklāti deklarē apņemšanos paturēt arabiem atņemtās territorijas, Kas ir Sadats? Vīrs, kas vēl šogad pielūdz Hitleru, vīrs, kam goda vārds ir svešs, vīrs, kas ierosināja nožēlojamu piekāpšanos agresora priekšā."

Protams, ka TASS noklusē Maskavas neveiksmi atentātā nogalināt Sadatu. Šoreiz komūnistu sazvērestību pret Ēģiptes prezidentu laikā atklāja un turpmākajā tiesas procesā pierādīsies, kas patiesībā bija šī atentāta ierosinātājs.

Bagdadā šonedēļ sanāk divdesmit arabu valstu ārlietu ministru konference. Mēs nepārspīlēsim, apgalvojot, ka aiz šīs konferences aizkulisēm darbojas Kremļa roka. Bagdadas konferences mērķis ir izjaukt Ēģiptes un Izraēlas miera līguma parakstīšanu. Iraka jau paspējusi deklarēt, ka Ēģiptei tiktu piešķirti 5 bilj. dolaru, ja tā pārtrauktu iesāktās sarunas. Mēreno arabu valstu nostāja pamazām pievienojas Ēģiptei. ASV iespaidīgi politiķi nākuši klajā ar projektu, kas līguma parakstīšanas gadījumā nodrošinātu milzu apmēra saimniecisku palīdzību Ēģiptei un Izraēlai. Šim projektam, kas nosaukts par Vidējo austrumu Maršala plānu, vēlāk varētu pievienoties arī citas arabu valstis, kas izšķirtos par paliekama miera līguma parakstīšanu. Interesanti atzīmēt, ka ASV jau tagad apņēmušās maksāt 130.000 dol. katram Izraēlas pilsonim kas atstās Sinaja tuksnesī uzceltās izraēliešu kolonijas.

Par ļoti nozīmīgu pagriezienu jāuzskata Sirijas un Irakas plānotā militārās savienības līguma parakstīšanu, kas būtu vērsta pret Izraēlu. Šo abu valstu militārais potenciālis izteicas ap pus miljona vīru lielā armijā, 4500 tankos un 750 kaŗa lidmašīnās. Izrādās, ka tieši pēc Kemp Dēvida sarunu beigām Pad. savienība strauji kāpinājusi vismodernāko ieroču un municijas piegādi kā Sirijai, tā arī Irakai. Pēc amerikāņu izlūkdienesta informācijas, kopš septembŗa Kremlis sācis piegādāt arī jaunākā tipa raķešu ieročus, to starpā arī pāri par 1000 pretaviācijas artilerijas ieroču, kam būtu ļoti liela nozīme cīņā pret pārākajiem Izraēlas gaisa spēkiem.

Tas viss notiek laikā, kad pašā Kremlī jau atskanējis otrs zvans neizbēgamām lielām personāla pārmaiņām sarkanajā galmā. Brežņeva veselības stāvoklis ir tik lielā mērā pasliktinājies, ka piedzīvojuši ārzemju diplomāti viņu vairs neuzskata par kompetentu arī turpmāk paturēt varu savās rokās. Pagaidām Gromiko ir Kremļa ārpolitikas īstenotājs un arī tās plānotājs un autors. Trešo zvanu gaidot — brīdī, kad Brežņevs nokāps no troņa, Kremļa aizkulisēs jau sākusies intrigu pilna cīņa par jaunā sarkanā cara izvēli.

Brežņevs savu varu lielā mērā balstīja uz sarkano armiju. Tagadējā politbiroja vecīgo locekļu vairums vēlētos troni redzēt kādu no sava vidus. Komūnistu partijai te būtu liela nozīme, jo tā nebūt nedomā labprātīgi atteikties no nelielās komūnistu kliķes varas pār visu imperiju. Sešdesmit pastāvēšanas gados sarkanais režīms nav radījis formulu normālai varas pāriešanai no vienām rokām otrās. Un tieši tādēļ, trešajam zvanam atskanot, var sagaidīt gluži lielus pārsteigumus. Domā, ka pēc Brežņeva imperijas troni nāks kāds gados jaunāks partijas technokrats. Pad. savienības saimniecības nostabilizēšana nav bijusi pa spēkam vecās skolas komūnistu pārstāvjiem. Maskavā akreditēto diplomātu aprindās runā, ka būtu grūti atrast īsti pārliecinātu komūnistu, kaut arī pašā politbirojā. Politbirojs savā būtībā ir pie varas tikušu biokratu kliķe, un komūnistu partija ir tikai šīs kliķes administrātīvās pārvaldes organs. Kāpinot militāro varu, politbirojs radījis jaunu politisku fainomenu. Tā ir sarkanās armijas vadība. Chruščovs, un tāpat Brežņevs, tika pie varas tikai ar sarkano maršalu atbalstu. Var gadīties, ka kādā starptautisko sarežģījumu brīdī pati sarkanās armijas vadība izšķiŗas visu varu pārņemt savās rokās. Nemaz nav neiespējams, ka sarkanie maršali jau tagad veido savu stratēģiju, lai teiktu savu vārdu, Brežņevam aizejot vēstures aizmirstībā. Tas nozīmētu gluži jauna politiska klimata radīšanu ne vien pašā Pad. savienībā, bet arī lielvaru attiecsmēs.

Nākamā gada maijā mūsu skati droši vien būs pievērsti Polijai. Domājams, ka pāvests Jānis Pauls II arī piedalīsies Svētā Staņislava 900 gadu piemiņas svinībām Krakovā. Lai cik tas izklausītos neticami, poļu komūnistu valdība jau nodevusi pāvestam oficiālu ielūgumu. Katoļu baznīca jau kopš kardināļa Višinska drosmīgās nostājas ir izveidojusies par reālu spēku, ko poļu komūnistu partija ņem vērā. Poļi dižojas, ka tā ir vienīgā komūnistu valsts, kas kopš 2. pasaules kaŗa beigām jau divas reizes gāzusi uzspiesto valdību. Te runa ir par 1956. gada nemieriem, kuŗos Maskavai paklausīgo valdību nomainīja ar nacionālo poļu komūnistu Gromulku. Kad Gromulka neattaisnoja uz viņu liktās cerības, 1970. gada nemieros viņu padzina un par partijas vadoni nāca prāgmatiskais tagadējais partijas līderis Gireks. Ir zīmīgs kāda poļu garīdznieka vērtējums: „Rietu-

(Turpinājums 20. lp.)

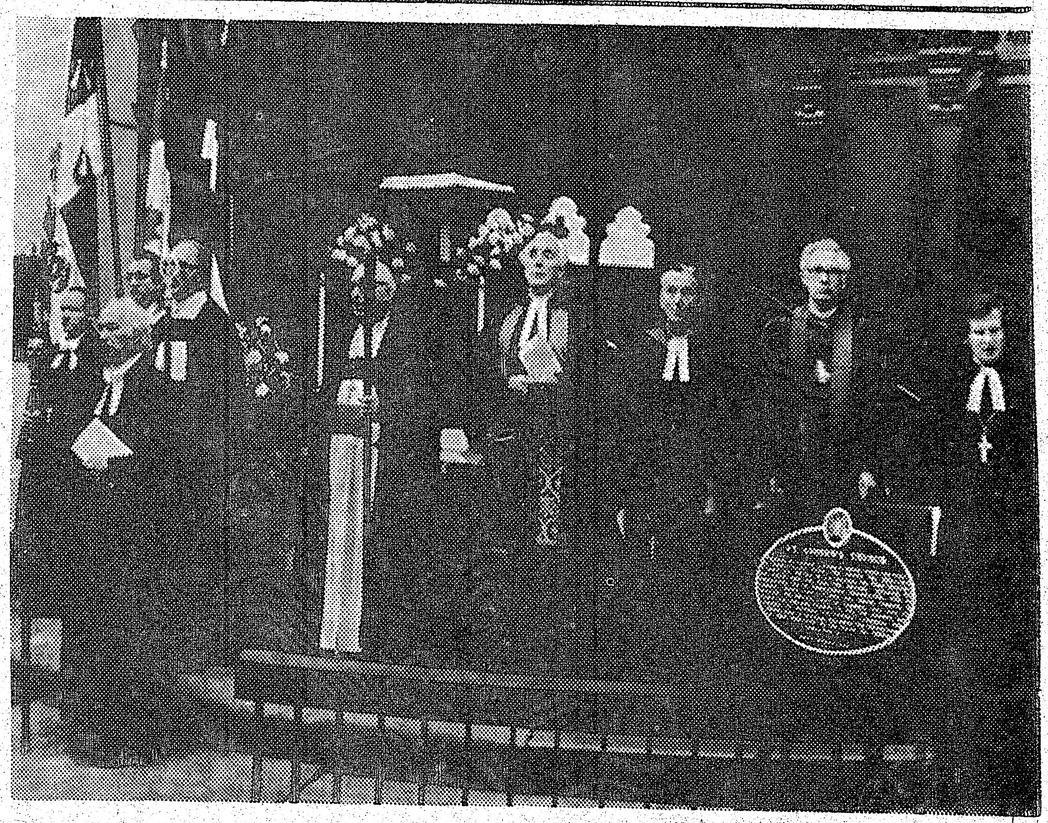

Svinīgajā Sv. Andreja baznīcas simtgades atceres dievkalpojumā Toronto. Attēlā garīdznieki Latvijas un Igaunijas himnas atskaņošanas laikā. Altāŗa priekšā: archibīskaps A. Lūsis, aiz viņa, no kreisās: mācītāji A. Tauls, V. Huras, bīskaps H. Raudseps, — archibīskaps K. Vēms, Dr. H. Dēvidsons, Dr. D. Stjuarts, māc. M. Finlejs un J. Cālītis.

Foto: J. Liģers

Pulcēsimies Latvijas valsts 60 gadu jubilejas atceres svinībās Toronto,

svētdien, 19. novembrī, pl. 15 universitātes Convocation Hall, 31 King College Circle (College St. un Mc Caul).

LNAK valdes un 18. novembŗa valstssvētku rīcības komitejas priekšsēža Tālivalža Kronberga uzruna.

Galveno svētku runu teiks mācītājs Jānis Šmits

Koncertdaļā Dainas un Sv. Andreja draudzes apvienotais koris diriģentu A. Purva un A. Skudras-Kārkliņas vadībā.
Soliste Silvija Erdmane (soprāns). Anitas Rundānes ērģeļu solo.

Ieeja $4.-, pensionāriem un studentiem $3.- Invalidiem, strēlniekiem un bērniem līdz 14 g. v. ieeja bez maksas. *Rīcības komiteja*

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1978. G. 4. NOVEMBRIS, 43. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redakors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Galvenais mērķis — brīva Latvija

VIKTORA KALNIŅA LIECĪBA AUSTRĀLIJAS PARLAMENTA CILVĒKA TIESĪBU KOMISIJĀ KANBERĀ

Es nāku no zemes, kas jau ilgus gadus smok zem sveš-zemnieku jūga. Latviju, kā arī Igauniju un Lietuvu 1940. gadā okupēja Padomju savienība. Taču latviešu tauta nekad nav samierinājusies ar savu likteni, un par savām brīvības alkām tā samaksājusi dārgu cenu — daudzus tūkstošus dzīvību zaudējuši tās dēļ un meitas. Ar savu pašreizējo stāvokli, ar Latvijas varmācīgu paturēšanu svešinieku varā nebūt nav neapmierināti tikai vecākās paaudzes cilvēki, kuri savām acīm redzēja neatkarīgo Latvijas valsti, bet daudzi jaunatnes pārstāvji.

Latvijā nav politisku brīvību — nav atļautas ne tikai partijas vai organizācijas ar pretko mūnistiskiem uzskatiem, bet pat vienkārši ar nekomūnistiskiem uzskatiem. Jāuzsver, ka arī tā saucamajā „Latvijas" komūnistiskajā partijā latvieši ir mazākumā, bet vairākumā — krievi. Taču arī tādai pārkrievinātai partijai nav lielas teikšanas pašā Latvijā. Tā ir vienkārša Maskavas politbiroja un valdības rīkojumu centīga izpildītāja.

Daudzi no šiem rīkojumiem ir vērsti pret latviešu tautas vitālajām interesēm, pret latviešu tautas identitātes saglabāšanu. Brežņeva doktrīna par jaunu etnisku vienību—padomju tautu — faktiski ir vecā imperiālistiskā ideja par citu tautu pārkrievināšanu.

Kā vecajā, tā jaunajā Padomju savienības un arī Latvijas PSR konstitūcijā pastāvpanti par brīvu savienoto republiku izstāšanos no Padomju savienības. Tā. LPSR konstitūcijas 69. pantā lasām: „Latvijas PSR patur sev tiesības brīvi izstāties no PSRS." Tādas pašas tiesības nosaka PSRS konstitūcijas 72. pants. Bet šīs deklarātīvās tiesības atrodas pretrunā ar LPSR krimināllkodeksa 59. pantu, kur rīcību pret Padomju savienības integritāti uzskata par valsts nodevību, par to paredzot brīvības atņemšanu uz 10—15 gadiem vai arī nāves sodu. Es pats un mani draugi bijām apsūdzēti saskaņā ar šo pantu vienīgi par neatkarīgas Baltijas federācijas pastāvēšanas iespējas apspriešanu.

Par nacionālo ideju izplatīšanu vai komūnistu politiskā kursa un to vadītāju kritizēšanu sodu paredz LPSR krimināllkodeksa 65. pants. Šo pantu var piemērot ārkārtīgi plaši, jo saskaņā ar šo pantu, propaganda ir „tādu ideju un uzskatu izplatīšana, kas izsaka naidu pret PSRS pastāvošo sabiedrisko un valsts iekārtu, sludina padomju varas gāšanu vai atteikšanos no sociālistiskās revolūcijas iekarojumiem."

Grūti pat saskaitīt tos cilvēkus, kas notiesāti uz šī panta pamata. Šogad vien uz citu republiku analoģisko likumu pamata notiesāti Viktors Petkus un Baļis Gajauskas Lietuvā, Ginsburgs Krievijā un citi. No latviešiem man gribētos pieminēt Juri Ziemeli, kas par nacionālo ideju studēšanu tiesāts divas reizes un no saviem 36 mūža gadiem 17 gadus pavadījis cietumos un koncentrācijas nometnēs. Savā laikā pēc šī paša panta notiesāja arī Latvijas sociāldemokratiskās strādnieku partijas priekšsēdi Dr. Frici Menderu.

Ir arī pants, kas soda par padomju iekārtas apmelošanu (atšķirībā no 65. panta, — bez nolūka gāzt vai vājināt padomju varu). Uz šī (183—I) panta

(Turpinājums 14. lp.)

Lasītāju vēstules

VAI BEIDZOT BŪS KĀRTĪBA

Kanadas pasta darbinieku politiskais streiks. izbeigts un streikotāji ar likumu piespiesti atgriezties darbā, bet arodbiedrības vadītājs Paro (Parrot) jau tūliņ pasteidzies paziņot, ka tikai uz 24 stundām. Vai streiks atkal varētu sākties no jauna un streikotāji atkal ar varu būs jāspiež strādāt? Kā tas bija lasāms laikrakstos, Kanadas pasta darbinieku arodbiedrība „deklarējusi ka,u pret Kanadas valdību, tautu un valsts iekārtu". Laikraksti secinājuši, ka arodbiedrības izaicinājums esot vairāk nekā streiks — mēģinājums sagrābt varu. Ja valdība pietiekami efektīgi nerīkosies, iestigsim vēl dziļākā purvā. Kanadas pasts fundamentāli pārorganizējams, lai tajā neslēptos valsts grāvēji.

Lasītājs Toronto

PĀRDOMAS PAR DZIRDĒTO UN REDZĒTO

Dzīve ir tāda, kādu to izjūtam. Laime var nebūt pilī un laimīgs var būt būdiņā. Cilvēks par īstu cilvēku kļūst tikai starp cilvēkiem. Skolas un universitātes gan māca zināšanas, bet maz pievērš uzmanības studentu un skolēnu stājai. Mēs labi zinām: ja runājot galva būs nokārta, vārdi skanēs neskaidri. Stāja, valoda, zināms balss uzsvars vajadzīgā vietā padarīs mums teikto saprotamāku. Dažkārt runātāji izplūst liekvārdībā, cits sentimentāli aizraujas pagātnes atmiņās. Labi, ja atmiņas garu pacilā, bet bezcerīga runa tikai celti skumdina un nogurdina klausītājus. Pukes pasniedzot un saņemot labāk neskūpstīsimies, jo var gadīties pārpratumi — jaunietes sajūsmā dēļa vietā var noskūpstīt viņa tēvu! Šajā modes laikmetā tēvs bez ūsām un bārras var izskatīties jaunāks...

Valentīne Auguste Čikagā

NOSLĒPUMI, KO GADU SKREJA VAIRS NEATKLĀS

Inž. O. Dz. minējums šī laikraksta 26. augusta numurā, ka prezidenta K. Ulmaņa pēdējo radio uzrunu tautai 1940. g. 17. jūnijā, pirmdienas vakarā, varbūt priekšā rakstījuši (nodevuši „tekstu vai kodolu") krievi, nav jauns. Arī R. Raidonis LA pag. gada 15. okt. izdevumā, K. Ulmaņa simtgades atceres ietvaros, rakstīja („Prezidenta traģēdija"), ka šī runa radusies zem okupantu spiediena, jo „Rīgā jau ilgāku laiku rīkojās Višinskis".

Tāpat kā Raidoņa secinājums bija nepareizs (Višinskis Rīgā ieradās tikai īsi pirms prezidenta uzrunas), tā arī O. Dz. norāde par varbūtību, ka Ulmanis nolasījis komūnistu rediģētu runu, ir bez pamata. Ir tiesa, ka krievu tanku komandieris pirmdien, pusdienas laikā, okupējot Rīgas pastu, telefonu un radio deva rīkojumu pārtraukt radioraidījumus (Kad krievi sestdien okupēja Kaunu, tie pie raidītāja izlika tikai posteņus). Kad sabiedrisko lietu un ārlietu ministrs piezvanīja padomju sūtnim Derevjanskim, protestējot par to, pēdējais pats bijis nezinā un neveikli atrunājies, ka tur, kur rīkojoties armija, diplomātiem esot jāklusē. Ka tā nebija tukša izvairīšanās, liecina līdzīga situācija Tallinā, kad tur, prezidenta Petsa uzdevumā, ģen. Laidoners apmeklēja padomju sūtni, lai apjautātos par krievu vēlmēm par jaunās valdības sastādīšanu, sūtnis bijis bez jebkādas informācijas, zvanījis uz Kremli, kas to „atsēdinājis": lai gaidot speciālā emisāra Ždānova ierašanos, tas visu kārtošot.

Jāsecina, ka arī Latvijā pirms Višinska ierašanās vienīgais rīkojumu devējs bija militārās okupāc. varas komandieris. Kamēr ģen. Pavlovs, kas vadīja Lietuvas okupāciju, Joniškos, laiku vilcinot pārrunāja ar mūsu armijas stāba komisiju, ko vadīja plkv. Ūdentiņš, krievu „papildspēku" ienākšanas kārtību un tā izvietošanu, krievu tanki jau sen bija pārgājuši robežu pie Zilupes un Meitenes. Drīz radiofonam atļāva noraidīt mūziku, pat prezidenta vēsturiskās runas ievadā — Tev mūžam dzīvot, Latvija, bet nobeigumā Dievs, svētī Latviju, gan tikai orķestra partiju, bez šo dziesmu vārdiem.

K. Ulmanis tanī dienā vēl nebija gūsteknis Rīgas pilī un vajējā auto pa Rīgu aizbrauca uz Brāļu kapiem, tā izklīdinot baumas, it kā viņš būtu aizbēdzis, kā to darīja Lietuvas prezidents A. Smetonas, kas vēlāk sadega kādas ASV viesnīcas ugunsgrēkā.

Ļoti iespējams, ka runas tulkojums parādīts krievu militārās okupācijas varai, vai tā nesatur musināšanu uz pretošanos, bet tas arī viss, jo kā citādi runā izskaidrojami tādi prezidenta nacionālpolitiski uzmudinājumi kā „Es aicinu pierādīt domās, darbos un stājā tautas dvēseles spēku, ko izraisījuši Latvijas ziedu gadi", vai atkal: „Mana sirds ir ar jums, un es jūtu, ka arī jūsu sirdis pukst man pretim draudzīgā atbalsī". To vietējo apstākļu pazinēji komūnisti būtu bez žēlastības nosvītrājuši. Viss runas teksts nepārprotami izstaro K. Ulmaņa runas stilu. Maldīga ir doma, ka 17. jūnija vakarā K. Ulmanis būtu nolasījis krievu sastādītu runu, kas beidzās ar vārdiem: „Es palieku savā vietā, palieciet jūs savējās!"

Noslēpums vienīgi paliek, uz ko K. Ulmanis, aicinot tautu 17. jūnijā „visiem palikt savās vietās", bija pamatojis cerības, ka šāda palikšana neapdraudēs palicēju personisko brīvību? Pie noslēpumiem, ko gadu skreja aizvien vairāk apsegs ar aizmirstības putekļiem, pieder arī nezina par paša prezidenta bojāeju.

Vanagu Kārlis Indianā

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 Colleges St.,
kā arī spiestuvē.

Taurenitis lido

TORONTO TEĀTRA IZRĀDE DZINTARA PŪPĒŽA REŽIJĀ

Lietuviešu autora Leonarda Geršes komēdiju angļu valodā sauc Taurenīši ir brīvi. Latviskais virsraksts nemaina apdāvinātā rakstnieka oriģinālitāti. Darbs izrādīts Ņujorkas Brodveja teātros, Sanfrancisko, arī filmēts pazīstamu režisoru vadībā. Visur pieredzējušu recenzentu vērtējums bijis atzinīgs. Gerše atzīts par neparastu, apdāvinātu skatuves rakstnieku. Ar Taurenīši ir brīvi autors savdabīgo notikumu un raksturus liek asos pretstatos, vieglā dialoga formā. (Abi cēlieni ar īsiem izņēmumiem bazējas tikai uz dialogiem). Tas nav viegli veicams darbs — neparastu notikumu ar vēl neparastākiem raksturiem un to attieksmju savstarpējo attīstību bazēt tikai uz dialogu formu. Autora talanta noslēpums paliek turēt skatītāja uzmanību un reakciju neatslābstošā spriegumā. Šo pašu tematu vēršot satriecošā traģismā, pat sāpīgā, vietām sentimentālā gaisotnē, lugas savdabīgā gaisotne būtu parasta. Sentiments mūsdienu moderno rakstnieku darbos sastopams reti, un traģisms, ja arī tas lūgā tikai nejaušams, ne klaji uzbāzts, teātra publiku pārslogojis no visām pusēm: televīzijas raidījumos, filmās vai uz skatuves.

Un tomēr, traģisms kā smalks pavediens virzās lugai un raksturiem līdz neatvairāmi. Kā jau minēju, abos cēlienos tvertās ainas norit dialogos. Katram teātriniekam zināms, ka tā ir viena no grūtākām formas izpausmēm uz skatuves. Aktieri zina, cik daudz laika teātra studijās un lugu iestudējumos jāziedo dialoga formas izkopšanai. Interese par autora darbu un atsevišķajiem tēlotājiem to bieži lika aizmirst un turēja tik prasīgos un skeptiskos mūsdienu amatieru izrāžu skatītājus neatslābstošā interesē. Izrāde ar visām vainām, gan labojamām, gan nelabojamām, saistīja skatītāja interesi par tālāko darbību un darītājiem.

Režisors Dzintars Pūpēdis palicis prātā kā nenoliedzami spējīgs raksturlomu tēlotājs. Režijā, liekas, viņa fantazija iet plašus un sarežģītus ceļus. Nenoliedzami dotumi redzami arī viņa izdomai.

Vilnis Brastiņš tēlo jaunekli Danu, kas piedzimis akls. Tēlotājs savu traģisko tēlu nes ar autora doto komēdijas vieglumu frazē, lai arī ar redzamu piepūli, nekur nevirzīdamies jokā. Skaista izteiksme viņam vietās, kur tas jūt hipiju meitenes tuvumu, arī tad, ja Džila vēl nemaz nav parādījusies. Tas pats sakāms par momentiem, kur tas ar taustes palīdzību izjūt taustāmo personu, ko redz un dzird pirmo reizi. Te tēlotājs parāda izsmalcinātu iejušanos. Pie tam tas saskatāms aklā jaunekļa sejā un ķermeņa pilnīgi nekustīgā izteiksmē. Te redzama iedzīvošanās lomā, pie tam tik grūtā dialogā kā ar nenoteikto partneri Džilu, ko tēlo Anna Briede. Lielāku atdzīvošanos gribētu redzēt lugas beigās, kad Džila, atgriezusies pie Dana, tam pieliec galvu pie pleca. Varbūt ka tas nav „vienas dienas taurenītis", kas atgriežas pie jau redzēta un aplidota zieda? Nav jāaizmirst, ka autors ne vienā vien vietā liek skatītājam zīlēt, iepriekš nedodot nekādu zīmi par nākotnē paredzamo.

Džilas tēlotāja nav parastais hipiju tips. Tas ir rets individs, kas triju patēvu un ekstravagantas mātes „aprūpē" izvērties par mīļu, kaut paviršu būti ar siltu sirdi. Viņa par visu vairāk mīl neatkarību un brīvību — no visa kā .... Viņas vienas nedēļas laulība, kā pati izsakās, tai bijusi kā nāves spriedums. Autors Džilai devis viskrāsaināko tekstu. Dialogā runāt garas ainas ar aklo Danu, ko kroplums ievirzījis raksturīgi fiziski defektīvu individu vienmuļībā, tēlotājai nav viegls uzdevums. Vingrinājumi, iekrāsojot intonācijas un apvaldot nevietā un nelaikā roku kustības, vairāk valdot par savu ķermeni, Annu Briedi varētu pārvērst par drošu un skaistu amatieru vidū izaugušu tēlotāju.

Respektējama un iederīga lomā ir Skaidrīte Pūpēde, kas tēlo turīgo, valdonīgo Dana māti. Lielajā lūzuma skatā, kur tā atzīstas dēlam, kādēļ rakstījusi un publicējusi pārspīlētās bērnu dēku grāmatas par Tumšo Daniju, vēlama būtu lielāka toņu izteiksmes maiņa, tāpat arī ķermeņa kustību pieskaņošana dziļajam momentam. Tēlotāja to var, jo atmiņā ir ne viens vien moments no viņas kādreiz tēlotajām drāmatiskajām lomām.

Tīrs formā un stājā ir Voldemārs Pukats savā mazajā „Hipiju Teātra" direktora lomā. Tēlotājs viegli pārslēdzas no vienas raksturlomas uz otru. Bet sarkanzābakotais „carrissima" medaļotais kailkulta lielfilmas aranžētājs bija patiesi efektīgs.

Vienkāršas un viegli pārvadājamas dekorācijas gatavojis Vilnis Brastiņš. Iezīmīgas ir divas sieviešu galvas katrā skatuves sienas pusē ar tik pretišķīgu izteiksmi. Mazo dziesmiņu par tauriņu, ko aklais jauneklis ar tausti uz savas ģitaras komponējis, iedziedājis V. Pukats V. Turķa ģitaras pavadījumā. Dziesmiņas motīva atkārtošanās attiecīgās vietās lugas gaitā varētu būt kā aklā jaunekļa raksturojuma papildinājums, arī dažu momentu padziļinājums, kas lugā vietām palikuši tukši.

Vēl iecerētas viesizrādes Čikagā, Grand Rapidos un lugas atkārtojums Toronto.

Emma Kalniņa-Znotiņa

Rudens lapas J. Liģera uzņēmums

Sv Katrīnu latviešu organizāciju rīkotā

LATVIJAS 60 GADU

DZIMŠANAS DIENAS IESKAŅA

1978. gada 12. novembrī plkst. 15.00

Broka universitātē Sv. Katrīnās, Ont.

Piedalās Sv. Katrīnu simfoniskais orķestris un apvienotie koŗi (250 pers.).

Diriģenti: A. Purvs un A. Skudra - Kārkliņa.

Solisti: Skaidrīte Hildebrante-Līduma un Dr. Jānis Kļaviņš.

J. Kļaviņa un Okolo-Kulaka koncerts

Reizēm dzirdama sūdzēšanās, ka mums trūkst solo dziesmu ar latviešu tekstiem. Dziesmu svētku jaundarbu koncertos parasti atskaņo vairāku komponistu jaunākos darbus. Reti gadās, ka visu koncerta programmu aizņem viena komponista jaundarbi vai pirmatskaņojumi. Tāds retums bija komponista Aleksandra Okolo-Kulaka jaundarbu koncerts 15. oktobrī Karnegi zālē Ņujorkā. Visu koncerta programmu atskaņoja bass-baritons Dr. Jānis Kļaviņš ar autoru pie klavierēm. Visi darbi sarakstīti pēdējos divos gados.

Koncerta pirmo daļu galvenokārt aizņēma kompozicija Balāde. Tajā atskaņoja arī divas dziesmas ar dzejnieces Hertas Kraujas vārdiem, pa vienai ar Baibas Bičoles un Ainas Zemdegas tekstiem. Šīs daļas nobeigumā bija komponista meitas Janas poēma. Viņa atdzejojusi tekstus arī angliski. Galvenajam darbam Balāde ar Pēteŗa Aigara tekstu 19 dziedājumi. Tas radīts dziedoņa Jāņa Kļaviņa ierosmē, ko komponists viņam arī veltījis. Jau aizvadītajā vasarā Jānis Kļaviņš izteicās, ka viņš gatavojoties koncertam, kuŗā atskaņošot tikai Okolo-Kulaka jaundarbus. Pēteris Aigars tekstu Balādei rakstījis romantiskā garā, kam komponists piemērojis arī moderno mūziku.

Koncertā bija ieradušies ap 200 apmeklētāju. Uz mākslinieku lūguma tie aplaudēja tikai koncerta beigās, ne pēc katras dziesmas. Tad abiem māksliniekiem vairākkārt bija jāparādās uz skatuves. Viņi saņēma arī ziedus.

Latvijas laikā Okolo-Kulaks pirmos lielākos panākumus guva savā dzimtajā pilsētā Liepājā, trīsdesmito gadu sākumā, ar savām populārām dziesmām, no kuŗām dažas vēl tagad pazīstamas. Pēc tam viņš bija konsultants Liepājas operas un drāmas teātrī, tad diriģents Liepājas operā, kad sāka vairāk pievērsties arī komponēšanai. Pēc kaŗa komponists septiņus gadus dzīvoja Parīzē, papildinoties arī diriģēšanā Zalcburgā pie Klementa Krausa, neaizmirstot arī komponēšanu. Sastāv Franču komponistu apvienībā un ASV nacionālajā komponistu apvienībā. Viņš radījis daudzas solo un koŗu dziesmas, tautasdziesmu apdares, kantātes, baleta mūziku un simfonijas.

Jānis Kļaviņš ir dziednieks, bet līdztekus medicīnai pievērsies arī dziedāšanai un citām interesēm — spēlē arī vairākus mūzikas instrumentus; studējis arī filozofiju; dzīves vietā Skarsdeilē pie Ņujorkas viņam plaša gleznu kollekcija. Kļaviņa dzīvesbiedrei bijuši labi panākumi skulptūrā, bet vienai no meitām panākumi baletā.

Pēc koncerta apmeklētāji varēja tikties ar abiem koncertētājiem.

V. I.

Tā tur dzīvo

ALBERTA EGLĪŠA PIEZĪMES
PAR APSTĀKĻIEM OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Kāda īstenība, un cik tālu tā jau aizgājusi! Lestenē, kas kādreiz bijis viens no latviskākajiem un ar savu baznīcu slavenākais pagasts Bikstu, Džūkstes un Jaunpils stūrī, kopš pamatskolā darbojas „tautu draudzības stābs" un pionieru pulciņš, kuŗu vada kāda Mahoņina un kas saucas kaut kāda „varoņa" Filipa Akimova vārdā, tagad viss ir mainījies. Astoņgadīgajā skolā, kā arī Tautas namā, kuŗā rīkojas stingrā partijniece Dzintra Bērente, pārsvarā skan krievu valoda. Izpildkomitejas, tāpat sovchoza birojos bez krievu valodas neko nevar nokārtot. Par ievazātā komūnisma kopšanu sevišķi rūpējas izpildu komitejas priekšsēde komūniste Mileika, ciema padomes sekretāre Biezbārde un vietējo sportistu komandētājs Hadaņonoks. Lestenes jauniešiem tā sauktajos pilngadības svētkos jādod uzticības zvērests Latvijas okupantei — Pad. savienībai. Tas notiek pakalnē pie Tukuma, kur paceļas piemineklis sarkanarmiešiem. Turpretim Kurzemes cietokšņa kaujās kritušo 19 divīzijas grenadieŗu kapos, kas nolīdzināti, ganās Lestenes kopsaimniecības ganāmpulks.

Jēkabpils rajonā šovasar atkal nav veikusies plānsaimniecība lopbarības sagatavošanā un zaļo zirņu novākšanā. Par nolaidībām, neveiksmēm smagas partijas piezīmes izteiktas Aknīstes, Mežāres un Zasas saimniecību vadītājiem. Jēkabpils sovchozs, tāpat kolchozs — Ļeņina karogs, zaļo zirņu audzēšanā strādājuši ar lieliem zaudējumiem. Zīlānu kolchozs, kuŗam bijis jāmodod valstij 90 tonnas, neesot nodevis neviena kilograma. Slikta ražošanas organizācija valdot arī Krustpils cukurfabrikā un Susējas sovchozā. Susējā šogad piena izslaukums no govs samazinājies par 62 kg, un gaļas plāns izpildīts tikai 38 proc. apmērā. Speciāla aktīvistu komisija, pārbaudot labības kaltes, klētis un ugunsdrošību kopsaimniecībās, atradusi sliktā stāvoklī kaltes, lielu nekārtību klētīs Atašienē, Dunavā, Dignājā, Slatē, Vipē. Saimniecību pagalmi pielūžņoti, nekopti. Tuvojoties „dzelzceļnieku dienai", augusta pirmajā svētdienā, partijas vadība mudinājusi kāpināt darba tempu Krustpils dzelzceļniekiem. Vagonos jāiekraujot vismaz 2 tonnas vairāk nekā paredzēts. Starp stacijas darbiniekiem ievērojamu stāžu sasniegusi telegrafiste Vakuļenka, dežūrante Cesļonoka, kasiere Cižikova, Zvezdenkovs, Hohļenko u.t.t. Vietējās partijas vadība tos izceļ pārējiem par centības paraugiem.

Valmieras rajona civilstāvokļa aktu reģistrācijas nodaļa jaunlaulātiem, kas pēc 1978. gada 1. marta reģistrējuši savu „pirmo laulību", piesolījusi kompensāciju par laulības gredzeniem. Cita informācija vēstī, ka režīma slavinātāji dzejnieki par katru publicēto dzejas rindu saņem no 70 kapeikām līdz 2 rubļiem. Katrs literāts, kas ar savu „jaunradi" atbilst režīma mērķiem un Maskavas interesēm, divas reizes gadā, vairākus mēnešus, var dzīvot par brīvu sevišķās literātu atpūtas mājās.

Pie Jumuras ietekas Gaujā, kur beidzās vairāku dienu soļošana, tā dalībniekiem jau tuvākas iepazīšanās vietā bija jānoliek sarkani ziedi pie Valmieras komjaunviešu pieminekļa. Valmieras un Mazsalacas vidusskolās, kā arī Kocēnu astoņgadīgā skolā darbojas komūnistiskās audzināšanas klubi, kas latviešu skolēniem ir jauns okupācijas žņaugs.

Valmierā ik pavasaŗus Varoņu laukumā rīko masu sapulci jauniesaucamajiem sarkanarmijā ar funkcionāru „liesmainajām" runām. Rūjienā un Mazsalacā īstā padomju milestības sajūsmā rīkojas izpildkomiteju priekšsēdes Lenša un Lūse. Bieži notiek tā sauktās sestdienu talkas, kuŗās obligāti jāpiedalās uzņēmumiem un iestādēm. Mazsalaca ar šīm talkām šovasar ietaupījusi 40.000 rubļu. Gatavojoties revolūcijas svētkiem, valmieriešiem dažu nedēļu gandrīz katru dienu pēc darba bijis jāpaliek kādā mītiņā vai jāpiedalās darba talkās.

Mērķtiecīgi organizētā krievu masu iepludināšana notiek ne tikai fabrikās, bet arī uz laukiem, radot vienmēr smagākas dzīvokļu problēmas, kamēr latviešu strādniekiem jādzīvojot saspiestos, primitīvos apstākļos, jo dzīvojamo māju celšanai trūkstot materiālu. Mazsalacas kolchoznieku bērnu trūkuma dēļ uz laukiem vairs neplānošot jaunas skolas, vienīgi paplašināšot jau esošās Rūjienas un Naukšēnu vidusskolas.

Smaga un veca problēma esot mirušo apbedīšana. Vienkāršā „mazā cilvēka" nogādāšana kapsētā no tuviniekiem prasot lielas pūles un skraidīšanu gan pēc zārka, gan krusta pagatavošana, tāpat vedēja un kapraču atrašana, sevišķi pilsētās. Arī pēc nāves priekšrocības bauda tikai varasvīri . . .

Kā izsmiekls skan Maskavas un Parīzes ātrvilcienā nesen lasīta kāda padomju propagandas brošūra, kuŗā teikts: „Par ko agrāk tikai sapņoja, tas tagad nu ir. Komūnisti ir panākuši, ka beidzot tauta dzīvo saliedējusies kollektīvā un jūtas saimniece savā zemē. Cilvēki ir atbrīvoti no izmantošanas. Nav vairs šķiru. Visiem vienādas tiesības un visi varas organi ir no apakšas līdz augšai pašas darba tautas vēlēti."

Brīvības bulvāris Rīgā, kas kopš Latvijas okupācijas pārdēvēts par Ļeņina ielu. Kreisajā pusē redzama 1937. gadā pabeigtā Latvijas tiesu pils. Tur tagad iekārtojusies tā sauktā LPSR ministru padome, kuŗas locekļu vairums ir vai nu krievi vai Krievijas latvieši. Virs celtnes plandās apspiestības simbols — sarkanais karogs.

Latvijas gaišajā dienā

BIRUTAS SENKĒVIČAS PRIEKŠSVĒTKU PĀRDOMAS

Klāt novembŗa dienas, zeltainas un mirdzošas. Rudens lapas apbeŗ ceļus un ielas. Skatoties šinī lapu virpulī, prātā nāk Latvijas diena priekš sešdesmit gadiem, 18. novembris. Šī diena tagad ieguvusi vēl dziļāku izpratni, liekot mums uzņemties atbildību par mūsu tautas un valsts brīvības atgūšanu. Tas ir 18. novembŗa aicinājums.

Kad 1918. gada 18. novembrī proklamēja Latvijas valsti, mūsu zeme bija svešu kaŗavīru zābaku izbradāta, svešu tautu kaŗapulki vēl nebija to atstājuši, bet pēc jaunās valsts rokas stiepa komūnistiskā Krievija. Nō kaŗa izpostītās Latvijas laukiem un pilsētām pulcējās vīri un skolu jaunatne, lai aizstāvētu savu jauno valsti un padzītu svešos iekaŗotājus. Gan trūcīgi apģērbti un apgādāti, Latvijas kaŗotāji uzvarēja ienaidnieka pārspēku, lai mieram iestājoties celtu un veidotu savu valsti, kuŗu juridiski viena pēc otras bija atzinušas pasaules lielvalstis.

Divdesmit divu gadu laikā jaunā valsts uzplauka saimnieciski un kultūrāli, līdz tās brīvību samala austrumu tanku ķēdes. Sākās slepkavības un deportācijas, kas vēl turpinājās arī pēc otrreizējās Latvijas okupācijas, 2. Pasaules kaŗam beidzoties. Tagad 18. novembris vairs dzīvs tikai mūsu sirdīs. Zemi varēja okupēt, tautu šaustīt, bet mūsu brīvības ilgas neviens nav spējīgs iznīcināt, ne dzimtenē, ne trimdā. Latvijas sešdesmitajā gadadienā tās tagad atmirdz vēl spožāk, mūsu apņemšanās kļuvusi vēl ciešāka.

Visā brīvajā pasaulē notiks svinīgi Latvijas proklamēšanas atceres jubilejas akti ar koncertiem un dievkalpojumiem. Mēs godināsim Māti Latviju, atcerēsimies mūsu brīvības cīnītājus, piemināsim mūžībā aizgājušos. Ja kāda ģimene dzīvo tālu no lielajiem latviešu centriem, lai vismaz savā dzīvoklī 18. novembrī iededz sveci un noliek uz galda Latvijas karodziņu!

Diemžēl, ne visiem latviešiem Latvijas vārds ir svēts vārds. Tie aprakuši latvisko svētumu zemes labumos, nesūta savus bērnus latviešu skolās, no latviešu sabiedrības izvairās. Ir latviešu ģimenes, kur sarunājas svešā valodā, nolaupot latviešu sabiedrības izvairās. Ir niem. Latviskais skaistums ir mūsu vecā valoda. Ja zudīs valoda, nebūs arī tautas.

Apciemojot Latviju, redzēju, cik ļoti latvieši, it sevišķi jaunieši, spītē svešajiem ienācējiem un cīnās par latviešu tautas pastāvēšanu. Mums visiem zināms, ka okupācijas vara mērķtiecīgi sadrupina mūsu tautu, pārpludina mūsu zemi ar svešiniekiem. Rīgas jūrmalā gandrīz neatradu vietas, kur nomesties. Visur dzirdēju krievu valodu. Latviešus tur neredzēju un nedzirdēju.

Latvijā mūsu tauta pārdzīvojusi daudz smagu brīžu, vēl vienmēr cieš no krievu ieplūšanas. Kāds vecāks vīrs man izteicās: „Ar komūnismu mēs paši tiksim gadā, bet ja jūsu jaunieši, kas rietumos beiguši augstas skolas un ieguvuši gradus, tiekas ar saviem valstsvīriem, lai nenorimdami stāsta, ka krievi izspiež latviešus no mūsu zemes."

Divu nedēļu Latvijas apciemojuma laikā vēroju, ka krievi uzskata sevi it kā par „virstautu", ko pauž visa viņu iztu rēšanās. Būsim vienoti ar mūsu tautu dzimtenē, paliksim vienoti arī trimdā. Mēs varēsim pastāvēt tikai ar savu valodu un kultūru, savas tautas tradicijām. Arī 18. novembri mēs izcīnījām tikai stingrā vienotībā, ko mūsu brīvības cīnītāji apliecinājuši ar savām asinīm.

Nevainosim tikai mūsu jaunatni, it kā tā atsvešinātos no mūsu tautas, no latvietības. Ja varam kādu vainot, tad tikai vecākus, kas savus bērnus nav par latviešiem audzinājuši, ļāvuši tiem no savas tautas atsvešināties.

Latvijas 60 gadu atceres dienā atcerēsimies mūsu tautu dzimtenē, vēlēsim tai savas labākās domas un darbus. To apliecināsim 18. novembŗa svinīgajos aktos. Toronto šī sarīkojuma vadītājs ir LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs ar saviem daudzajiem palīgiem. 18. novembrī notiks akts latviešu skolās un brauciens uz Otavu, bet nākošā dienā, 19. novembrī, akts un koncerts Toronto universitātes auditorijā pl. 15. Kā jau agrāk ziņots,

(Turpinājums 17. lp.)

Lasītāju vēstules

KĀDĒĻ SLĒPTIES?

Ojārs Ieviņš savā vēstulē (LA 21. okt.) jautā, kādēļ Jaunās Gaitas draugu klubs nesaucas „savām funkcijām atbilstošā vārdā"? Jā, kādēļ slēpties? Es domāju, ka jautājums būtu attiecināms arī uz tiem, kas klubā atklāti nedarbojas, bet tā mērķus un idejas atbalsta. Šaubos, vai „klubam" vispār ir kādi biedru saraksti kā visām mūsu trimdas organizācijām, kur biedri ievēl savas amatpersonas, lai gan mūsu Bankas kalendārā šis klubs latviešu organizāciju sarakstā atrodams (minēts arī priekšsēža vārds). Normāli klubam vajadzētu būt arī statūti, pēc kuŗiem tas darbojas. Ja tādi būtu, tad Ojāram Ieviņam nebūtu jājautā arī par kluba funkcijām. Acīm redzot, klubs nav vēlējies savus mērķus atklāti deklarēt, kaut gan demokratiskā valstī, kur pastāv domu un uzskatu brīvība, nekas nebūtu slēpjams. Ja kāds nāk ar atklātu savu uzskatu deklarāciju un katrā laikā gatavs tos publiski aizstāvēt un par tiem cīnīties, kā tas demokratiskā sabiedrībā pieņemts, nevienam nebūtu nekas iebilstams. Pretējā gadījumā var rasties nevēlami pārpratumi. Nekautrēsimies arī katrs individuāli aizstāvēt savus uzskatus. Tas būtu daudz godīgāk nekā „šaut no stūŗa".

J. Grodums Toronto

Ed. Šmugajs

Ciemos pie Anglijas latviešiem

(Beigas)

Ceļā uz Kembridžu apskatījām amerikāņu karā kritušo kapsētu, kas tiešām ir skaists piemineklis varoņu godināšanai un kur dienu un nakti plīvo ASV karogs. Kembridžas universitātē satikāmies ar bijušo austrālieti Dr. Andri Putni un viņa ģimeni, kur aug četri skaisti bērniņi. Andris strādā universitātē pētniecības darbā. Tālāk mūsu ceļš veda uz latviešu māju Almēlijā, kuŗa tikko nosvinējusi 25 gadu pastāvēšanu. Tur mūs laipni uzņēma ilggadējā saimniece Marija Ķeņģe un administrātors T. Strēlerts. Viņš ir brālis dzejniecei Veronikai Strēlertei, kas nesen tur bija ciemojusies.

Sirsnīgi izrunājos ar Almēlijas sirdi un dvēseli, bij. finanču ģenerāldirektoru J. Skujēviču, kas apjautājās, kā dzīvo viņa radi un draugi Austrālijā, sevišķi pieminot Jāni Bogenu. Viņi abi ar Strēlertu jau labu laiku kā pārkāpuši 80 gadu slieksni, bet arvien vēl nenogurstoši darbojas pa Almēliju. Pie brokastu galda kopā sēdējām arī ar architektu Liģeri no Notinghamas. Tur bija arī DV priekšnieka Frīšvalda kundze un vairāki citi, jo tanī laikā Almēlijā bija bērnu vasaras nometne, un daudzi vecāki dzīvoja kopā ar bērniem, palīdzot skolotājiem un vadītājiem. Neaizmirstama paliks karoga nolaišanas ceremonija pirmajā vakarā, kad tur iebraucām. Divu zēnu lēni slidinātam Latvijas karogam gar mastu uz leju, 50 zēni un meitenes, skolotāju, vadītāju, vecāku un viesu atbalstīti, vareni dziedāja Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Kāds iebraucējs pēc tam izteicās: „Tā jau bija īsta vakara junda."

Pēc dažu dienu ceļošanas pa Velsu apmeklējām Bristoli, pārbraucot pāri slavenajam Kliftonas tiltam, pamaldoties pa pilsētu un pēc tam baudot bij. Liepājas kājnieku pulka kapelmeistara Jūlija Simona un viņa kundzes Almas viesmīlību. Tur galvenais sarunu temats bija mūzika. Jūlijs stāstīja arī par savu tikšanos Londonā ar viņa bij. kollēgu diriģentu Jansonu.

Viens no jaunākajiem DV īpašumiem Anglijā ir Straumēni, „īstā vārdā" — Kaķu muiža. Daži ir arī neapmierināti, ka šī vieta nosaukta par Straumēniem. Vajadzējis atstāt īsto nosaukumu, kas, tulkots no angļu valodas, atbilst nosaukumam „Kaķu muiža". Bet nacionālisti esot pārbalsojuši reālistus un tā radies Straumēnu nosaukums. Tā kā šī vieta ir apm. 45 minūšu braucienā no manas māsas dzīves vietas, tad tur bijām vairākas reizes. Satikāmies ar veco paziņu, Straumēnu saimnieku Ādolfu Sīli, kas agrāk saimniekoja DVF namā Londonā, viņa kundzi — šveicieti un bērniem, kas visi labi runā latviski. Kundze dzied latviešu korī, palīdz vadīt Straumēnu saimniecību un bērni piedalās visās jauniešu izdarībās, ieskaitot tautas deju dejošanu. Lai nu man kāds mēģina iestāstīt, ka jauktās laulības nevar izveidoties īsti latviskas ģimenes!

Straumēni patiesībā domāti kā veco ļaužu mītne, bet tur ir tik daudz jaunības un dzīvības, ka tie pensionāri, kas tur pašlaik dzīvo, nemaz nejūtas veci un atstāti. Tur notiek DV valdes sēdes, dažādas svinēšanas, jauniešu semināri un nometnes. Kad bijām tur, notika tieši latviešu jaunatnes seminārs un tūlīt pēc tam igauņu jaunatnes seminārs. Mans vecais paziņa, vēl samērā jauns cilvēks, Gunārs Egle tur saimnieko pa bāru vai bufeti un kā DV darbinieks Pālītis (dzejnieces Ausalas vīrs) teica — „bāra bērnu" Gunāram nekad netrūkstot. Straumēnos ciemojāmies arī pie A. Mūrnieka kundzes, kuŗai māsa Melburnā un meita Irma Sidnejā ir bij. Zuikas koŗa, tagadējā Sidnejas vīru koŗa tenora Jāņa Mežaka dzīvesbiedre. Mūrnieka kundzes vīrs atdusas Sidnejas Rukvudas kapos. Viņš mira drīz pēc tam, kad kundze aizbrauca uz Angliju apciemot savu jaunāko meitu. Tagad viņa ir Straumēnu iemītniece.

Straumēnos 2. un 3. septembrī notika 2. brīvdabas dziesmu dienas Anglijā. 2. septembrī bija jauniešu koncerts un vakarā balle. Jauniešu koncerts, kuŗu vadīja jaunā apdāvinātā diriģente Zobena, notika telpās, kas blakus bāram, un tā kā zāle nespēja uzņemt visus apmeklētājus, tad blakus telpās — bārā bija gandrīz tikpat „bāra bērnu", cik koncertā klausītāju, bet, gods godam, vieni otrus daudz netraucēja. Es paspēju piedalīties abos. 3. septembrī bija koŗu koncerts brīvā dabā. Paši uzcēluši estrādi no savā īpašumā cirstiem kokiem. Pirktas tikai naglas un jumta klājums. Kopkorī bija 150 dziedātāju, bet apmeklētāju — pāri par 1000. Tādu informāciju man sniedza Informācijas daļas vadītājs Ranke. Tur satikos arī ar veco draugu A. Abakuku, kas atklāja dziesmu dienas. Savā atklāšanas runā viņš teica zīmīgus vārdus: „Dziesmu svētku un dziesmu dienu sarīkojumi trimdā nav domāti tikai mūsu kultūras tradiciju un vērtību saglabāšanai. Tie ir vajadzīgi, lai veicinātu jaunu kultūras vērtību rašanos, un tiem ir vēl kāds cits ļoti svarīgs uzdevums: tie ir vajadzīgi un nepieciešami mūsu nacionālai eksistencei, tāpat kā dzīvības elpošana.

Pēc tam viņš pieminēja nesen mūžībā aizgājušo A. Jērumu, jo šie ir pirmie dziesmu svētki bez A. Jēruma pie diriģenta pults. Savu uzrunu Abakuks nobeidza ar vārdiem: „Lai šīs dziesmu dienas sēj nemieru mūsu sirdīs, neļauj mums iemigt, bet iedvesmo mūs darbam. Lai dziesmas, ko tagad dziedāsim, iezvana Latvijas valsts dibināšanas 60 gadu atceres svētkus. Dievs, svētī Latviju!"

Himnu dziedāja koris un klausītāji kopā, diriģentam vairāk diriģējot publiku nekā koŗi. Tāpat beigās, pēc dziesmu dienu vadītājas M. Zariņas pateicības un vēlreiz A. Jēruma pieminēšanas, viņam par godu visi kopā nodziedāja Tev mūžam dzīvot, Latvija. Publikas piekrišanu izpelnījās arī Helmera Pavasara komponētā dziesma Mazs bij' tēva novadiņš, ko diriģēja Zobena. To atkārtoja, diriģējot pašam komponistam.

Pēc Bostonas lielajiem dziesmu svētkiem, kas mutuļoja kā milzu strauja upe, šie svētki bija kā dzidrs strautiņš, kuŗa krastos var sapņot, mīlēt, izraudāties un beigās gūt mieru dvēselei. Jaukā, saulainā pēcpusdiena, lielu lapainu koku iežogotais laukums un estrāde tiešām radīja jauku un neaizmirstamu noskaņu. Apmeklētāji bija ieradušies no visiem Lielbritanijas stūŗiem, pat no Skotijas un Velsas. Tur bija organizāciju un draudžu vadītāji ar A. Abakuku un DV priekšnieku J. Frīšvaldu priekšgalā, redaktors J. Andrups, māc. J. Savickis un daudzi citi. Gotlandes dziesmu dienu vadītājs Mukts no Zviedrijas aicināja nākošā gadā piedalīties PBLA dziesmu dienās Gotlandē. Satikāmies arī ar DVF priekšnieku Anglijā Rumbu un viņa kundzi, ar kuŗiem iepazināmies Tobago salā.

Rakstot par dziesmām un dziedāšanu, jāpiemin vēl viens interesants un patīkams gadījums. Londonā apciemojām arī manas sievas bijušo kollēģi, skolotāju L. Paševsku. Tur iepazināmies arī ar viņas meitu Tigitu Svili, viņas vīru un 3 brašiem dēliem. Divi dēli jau studenti, trešais vidusskolnieks, runā nevainojami latviski, aktīvi latv. jaunatnes dažādos pasākumos, visi dzied korī. „Tur nav ko brīnīties," saka Ligita Svile, „jo viņi ir koŗa produkts." Izrādās, ka Ligita Paševska ar savu tagadējo vīru iepazinušies, abiem dziedot Londonas latviešu korī. Visu ģimeni sastapām Dziesmu dienās Straumēnos. Kaut mums būtu vairāk tādu jaunekļu kā trīs Sviļi.

Vienā avīzes rakstā nav iespējams visu redzēto un dzirdēto aprakstīt, tādēļ beigšu ar konstatējumu, ka pirmo, un droši vien, pēdējo reizi bijām Anglijas karalienes ziemas pilī Sandringhamā, kuŗa viņa ierodoties tūlīt pēc Ziemsvētku nosvinēšanas Vidsorā. Bija iespēja apskatīt lielisko dārzu ar zivju dīķiem un pieminekļiem, medību mūzeju, baznīcu un pils iekšpusē zalonu, mazo un lielo kabinetu, ēdamistabu, uzgaidāmās telpas un gaiteni uz balles zāli. Esmu bijis vairākās augstmaņu pilīs, kas tagad gandrīz pārvērstas par mūzejiem, bet ne dzīvas karalienes pilī, tādēļ to var uzskatīt par īpašu piedzīvojumu.

Beigās vēl jāpiezīmē, ka redzējām arī astoto vai devīto pasaules brīnumu, tā saukto „Stonehenge", kas ir visslavenākais aizvēsturiskais templis Eiropā, kuŗa sākumi datēti ar 2850. gadu pirms Kristus dzimšanas. Lai kaut cik varētu pastāstīt par šo aizvēsturisko brīnumu, vaadzīgs īpašs stāsts. Varbūt par to kādu citu reizi.

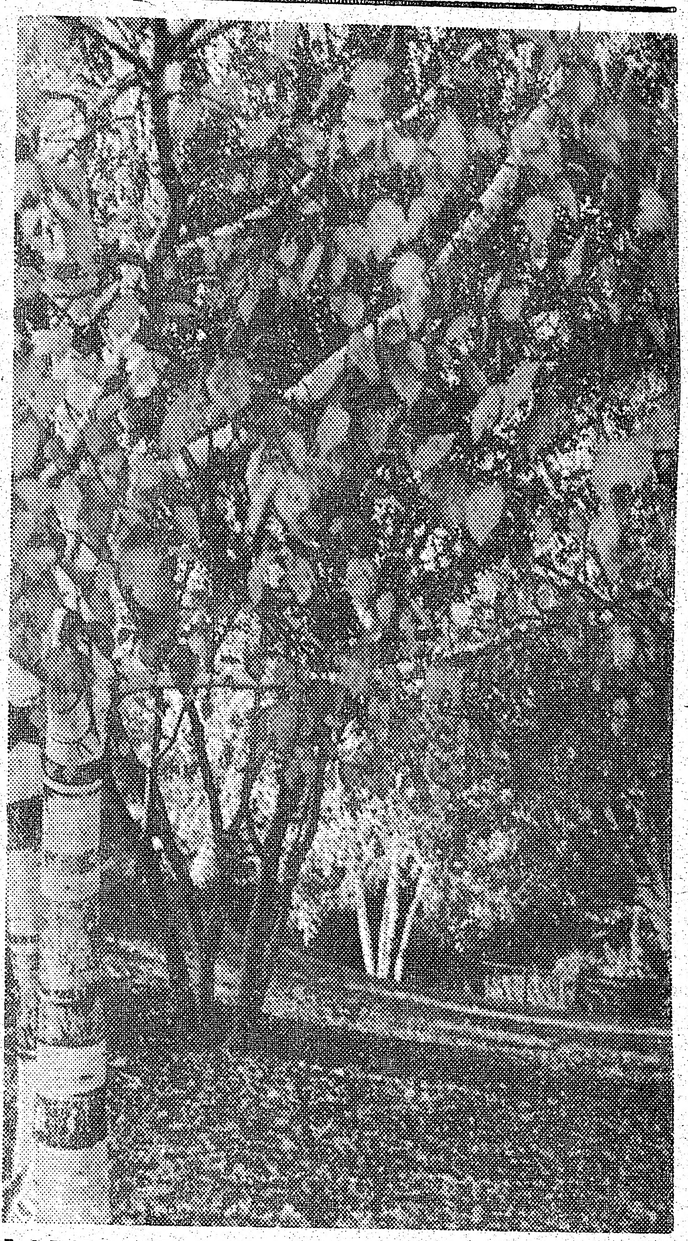

LAPKRITĪ J. Liģera uzņēmums

Š. VIDBERGA grafikas darbu

IZSTĀDE

TORONTO, Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās. Atklāšana 3. novembrī pl. 20. Izstāde atvērta arī 4. nov. no pl. 10—17 un 5. nov. no pl. 14—19.

Pasta apstākļu dēļ ielūgumus nevaram izsūtīt.

Kanadas pasts atkal darbojas

DIVPADSMIT GADU LAIKĀ SEPTIŅI PASTA DARBINIEKU STREIKI

Kanadas pasts pēc desmit dienu streika, kas pēc trim dienām kļuva nelegāls, sakarā ar parlamenta izdoto likumu par atgriešanos darbā, atsāka darbību 26. oktobrī. Sākot ar 1965. gadu, pasta darbinieki streikojuši pavisam septiņas reizes. Pēdējā streikā Toronto pastā sakrājies 35 milj. pasta sūtījumu. Paies ilgāks laiks, kamēr tos izšķiros un varēs sākties normāla pasta piegāde.

Pasta darbiniekus aicināja atgriezties darbā. Tie pavēli arī paklausījuši un pasts varēja darbību atjaunot. Arodbiedrības vadītāju un četrus citus augstākos vadītājus apsūdzēja pēc kriminālkikuma 115. panta, par parlamenta lēmuma pārkāpšanu, kas paredz līdz diviem gadiem cietumsodu.

Kanadas karaliskā jātnieku policija pārbaudījusi arodbiedrības birojus un dokumentus, lai noskaidrotu komūnistu ietekmi. RCMP pārmeklējusi galvenos arodbiedrības birojus Halifaksā, Toronto, Montrealā, Vinipegā, Saskatūnā un Vankuverā. Šo akciju ierosinājis senāta vadītājs senātors Reijs Parents pēc senātora Dēvida Vokera (prog. kons.) norādījuma, ka komūnisti vainīgi par chaosu un anarchiju pasta streikā.

Dienu pirms atgriešanās darbā Kanadas nacionālās izstādes parkā notika pasta darbinieku mītiņš, kuŗā ieradās ap 1000 dalībnieku. Ap 50 streikotāju liels pūlis uzbrucis žurnālistiem un televīzijas operātoriem, kuŗiem sabojāti vairāki foto aparāti. Daži streikotāji niknumā izteikušies, ka viņi gan atgriezīšoties, bet ne, lai strādātu, citi — ka pēc 24 stundām sākšot atkal jaunu streiku. Toronto

(Turpinājums 16. lp.)

Plašas baznīcas svinības Toronto

SV. ANDREJA BAZNĪCĀ ATKLĀTA SIMTGADES PIEMIŅAS PLĀKSNE

Latviešu un igauņu draudzes Sv. Andreja baznīcas 100 gadu atceres un Reformācijas svētku dievkalpojumā, kas bija kopējs abām draudzēm, 29. oktobrī piedalījās deviņi abu draudžu un kanadiešu garīdznieki — 2 archibīskapi, 2 bīskapi un 5 mācītāji, kam saites ar dievnama vēsturi.

Svētrunu teica Amerikas luterāņu baznīcas Austrumkanadas sinodes prezidents bīskaps Viljams Huras. Dievkalpojumu vadīja Sv. Andreja latviešu draudzes mācītājs J. Cālītis un igauņu draudzes mācītājs A. Tauls, piedaloties archibīskapam Arnoldam Lūsim ar svētīšanas vārdiem, igauņu archibīskapam Konradam Vēmam no Zviedrijas un igauņu bīskapam K. Raudsepam un trim kanadiešu kaimiņdraudžu mācītājiem. Dievkalpojumā bija ieradies arī LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis un valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kā arī Igaunijas konsuls I. Heinso.

Dievkalpojumā bija pulcējušies ap 1000 dievlūdzēju. Organizēti piedalījās Rīgas skautu un Gaujas gaidu vienība ar vadītājiem. Pēc ērģelnieces Edites Timermanes prelūdijas un kanadiešu abām himnām Ontario provinces gubernātore Paulīne Makgibona atklāja baznīcas 100 gadu piemiņas plāksni, kas izgatavota saziņā ar Toronto vēstures biedrību. Dievkalpojums notika angļu valodā, bet kopējos korāļus dziedāja visās trijās valodās.

Austrumkanadas sinodes prezidents bīskaps V. Huras sveicināja no Austrumkanadas mācītājiem un draudzēm. Savā svētrunā bīskaps sacīja, ka skotu iecelotāji 1878. gadā nodibinājuši šo protestantu reformistu baznīcu; „vēl tagad mēs stāvam par viņu principiem — žēlsirdību, mīlestību un ticību". Arī brīvība pieder pie kristīgās ticības, jo zemēs bez kristīgās ticības tradicijām valda verdzība. Brīvajās zemēs mēs varam lūgt Dievu bez bailēm un policijas vajāšanām. Mums jāpretojas pret baznīcas apspiešanu, un mūsu svētais pienākums ir cīnīties par ticības brīvību Latvijā un Igaunijā, — aicināja bīskaps.

No Sv. Andreja Apvienotās baznīcas (United Church) jubilāri sveicināja māc. Ričards Dēvidsons, no Sv. Andreja presbiterāņu baznīcas māc. Dagless Stjuarts, bet māc. Malkolms Finlejs — no Sv. Lukasa apvienotās baznīcas.

Lūgšanu Mūsu Tēvs nodziedāja igauņu archibīskaps Konrads Vēms, svētīšanas vārdus teica archibīskaps Arnolds Lūsis, bet mācītājs Juris Cālītis aizlūdza par Baltijas valstīm; viņš arī nosauca goda viesu vārdus, to vidū Ontario parlamenta locekli Margrietu Kampbelu, pilsētas galvas pārstāvi oldermani Dēvidu Smitu un pateicās gubernātorei P. Makgibonai un garīdzniekiem viesiem.

Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja igauņu draudzes koris diriģenta Jāka Kivika un latviešu draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā. Dievkalpojumu beidza ar Latvijas un Igaunijas himnu un Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils.

Pēc dievkalpojuma baznīcas dāmu komitejas bija izkārtojušas kafijas galdu šo komiteju priekšnieču B. Kūlas un Pintsones vadībā. Abās zālēs foto attēlos varēja iepazīties ar Sv. Andreja baznīcas vēsturi. Apmeklētāji parakstījās baznīcas viesu grāmatā. Gubernātorei Makgibonei pasniedza ziedus ar igauņu un latviešu nacionālo krāsu lentēm — no latviešu draudzes svētdienas skolas — audzēknis Pēteris Olte un no igauņu svētdienas skolas — Ingi Lorande.

Mācītājs J. Cālītis nolasīja Ontario valdības premjēra V. Dēvisa sveicienus, bet mācītājs A. Tauls iepazīstināja ar māc. Dr. Dēvidsonu, kas pastāstīja par Sv. Andreja baznīcas simtgadu vēsturi. No LNAK sveica padomes priekšsēdis V. Upeslācis un no Toronto vēstures pārvaldes Džons Smits. Svētku norisi vadīja simtgades rīcības komitejas priekšsēdis V. Vāgners, kas arī sagaidīja un izvadīja goda viesus. Rīcības komitejā vēl darbojās abu draudžu mācītāji J. Cālītis un A. Tauls, Morela Vilka un igauniete V. Pikande.

V. S.

Pēc svinīgā Sv. Andreja draudzes simtgades atceres dievkalpojuma Toronto karalienes pārstāvi Paulīni Makgiboni baznīcas sarīkojumu zālē sagaidīja, no kreisās: Judīte Vāgnere, Ruta Cālīte, Paulīne Makgibona, Eneri Taula un sarīkojuma rīcības komitejas priekšsēdis Valdis Vāgners.

Foto: J. Liģers

JŪLIJA POPEĻA
GLEZNU IZSTĀDE
TORONTO,

Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē būs atvērta
10. nov. no pl. 19 — 21,
11. nov. no pl. 15 — 21 un
12. nov. no pl. 14 — 21.

Visi laipni ielūgti

Toronto pilsētas pašvaldības vēlēšanas
1978. g. 13. novembrī

BALSOŠANAS APLIECIBAS

Ja jūsu vārds no iepriekšējā vēlētāju saraksta būtu izlaists un jums nav bijis iespējams ierasties pieprasīt saraksta labojumu, un ja jūs esat tiesīgs vēlētājs, jūs varat saņemt apliecību, kas ļauj jums vēlēt personiski pilsētas ierēdņa birojā, pilsētas valdē šādos laikos:

no pirmdienas līdz piektd. no pl. 8.30—16.30 un sestdien, 4. novembrī no pl. 9 — 15

Ja jūs esat Kanadas pavalstnieks kopš 1978. g. 27. oktobŗa un jums ir zemāk minētās kvalifikācijas, jūs varat arī augšā minētajā laikā un vēlēšanu dienā personiski saņemt apliecību no pilsētas ierēdņa, kas jums dod tiesību vēlēt, ja vien jums ir pavalstnieka apliecība. Jūs nevarat zemāk minēto deklarāciju nodot vēlēšanu dienā vēlēšanu iecirkņa ierēdnim, kas pārzina vēlēšanu gaitu.

Kā iegūt tiesības vēlēt vēlēšanu dienā?

Ja jums ir tiesības vēlēt vēlēšanu dienā un jūsu vārds ir izlaists no vēlētāju saraksta, jūs varat iegūt tiesības vēlēt, ja jūs izpildāt deklarācijas veidlapu un iesniedzat sava vēlēšanu iecirkņa ierēdnim, kas pārzina vēlēšanu gaitu, kurā jūs dodat nepieciešamo personisko informāciju.

Kam ir tiesības vēlēt vēlēšanu dienā?

Ikviens ir tiesīgs vēlēt, ja viņš laikā, sākot ar 1978. g. 5. septembri līdz 1978. g. 27. oktobrim:

a) dzīvo šai pašvaldībā,

b) ir Kanadas pilsonis vai Britu pavalstnieks,

c) un ir pilnus astoņpadsmit gadus vecs vai sasniegs astoņpadsmit gadus vecumu vēlēšanu dienā vai pirms tās

vai arī ja tas nav šīs pašvaldības iedzīvotājs;

a) ir zemes īpašnieks vai īrnieks šai pašvaldībā vai arī ir šāda īpašnieka vai īrnieka laulāts draugs;

b) ir Kanadas pilsonis vai kāds cits Britu pavalstnieks un

c) ir pilnus astoņpadsmit gadu vecs vai arī sasniegs astoņpadsmit gadu vecumu vēlēšanu dienā vai pirms tās.

Roy V. Henderson,
City Clerk and Returning Officer
November 3, 1978

Modris Lorbergs

PĒRKONES CILTS

Pērkonē sievām bija
bagāti klēpji
un vīri cieti kā akmeņi aug- —
Skarbā un vētrainā dzīvē
šķeltas un apaļotas domas
kā oļi iekrīt un skan
senlaiku dzēriena traukā:
esi uzticīgs Dievam,
taisnīgs pret citiem un sevi,
un darbu kā tuvāko mīlē —

Pērkones zemes smarža
un dzīves sīvīgais rūgtums
nu vīnā mijas un skan:
Pērkones sievām bija
ražīgi klēpji,
un vīri cieti kā akmeņi auga —

Strauja un vētraina dzīve
kā diena, tālu no Pērkones,
zeltītā saulrietā grimst.
No taviem vārdiem,
kā no bagātiem klēpjiem,
kādas svētītas zemes un tautas
mūžīgās esmes gudrības
miņas dzimst.

Edvarts Tūters

TRIMDU TRIMDODAMS

Aiziet vasara.
Dienas īsas top.
Skropstās asara
Biežāk jāsastop.

Vējo rudenis.
Drīz šurp ziema nāks,
Skumju kupenās
Brist būs jāatsāk.

Maiņa mūžīgā
Nezināmo nes.
– Jaunā rītdienā
Vai vēl būšu es?

Trimdu trimdodams
Rimties nevaru
Tautai apspiestai
Kārot brīvību.

Austra Balode

MĀKSLINIEKAM

Alfredam Krūkliņam

Ar nemieru
Tevi liktens svaidījis,
ar trauksmes pilnu
meklētāja garu,
kas Tavai patībai
liek veidoties,
un sevi atrast, izteikt
radīšanas priekā.

Ap Tevi veidi virmo,
krāsu tvirtums zied,
nu spilgtos veidolos
tos saistīt — Tavā ziņā,
un sevī pārtopot,
un veikto vētījot,
bērt mākslas apcirkņos
pa zelta graudam.

Ar nemieru
Tevi liktenis svaidījis,
un mūzas skūpsts
Tev dailes vārtus vēris
no tautas ticību
un spēku smēlis,
no mākslas dzīlēm
dzidru veldzi dzēris
Tu savai tautai
atpakaļ to dod.

Marija Urnežus

ES NEZINU

Es nezinu, vai mainies tu,
Vai manas acis citas.
Kur šķitu dārza paēnu,
Karsts vējš man pretim sitas,
Rok smiltīs zaļo dzīvību,
Pār tuksnešaiu klajumu
Pūš, kapādams bez mitas.

(72. turpinājums)

Tas nepiepildījās, jo slepus Ērmanis bija nozvārojies uz kreiso pusi. Druvienā brāļiem Eglēm piederēja skaistas, kokos iegrimušas mājas Vasarāji. Te atkal bija vietā Asara teiciens Ērmanim — vai nevarēja dzīvot kā turīgi saimnieki? Līdz boļševiku ienākšanai un paša Asara galam, protams. Bet Egles visu mūžu nodzīvoja pa Rīgu kā literāti. Kārlis bija bibliotēkārs, bet Rūdolfs Kultūras fonda inspektors. Kā tādam viņam bija diezgan liela vara mākslas politikā, īpaši demokratiskajā laikmetā. Izrādījās, ka R. Egle ir vecs komūnistu partijas biedrs. Vislabāk viņam sakrita ar rakstnieku Kārli Zariņu, kura pagātne bija tik noslēpumaina, ka Veselis savā literātūras vēsturē atzīmē: „Par viņa dzīvi gandrīz nekas nav zināms". R. Egle tomēr sava drauga biografiju bija sacerējis (R. Rasiņa lielajā literātūras vēsturē). Varbūt pateicoties Eglem, Zariņš netika nošauts — tā par bijušo Tēvijas literārās daļas vadītāju sākumā runāja trimdā.

Briesmīgs liktenis viņu tomēr ķēra — pēc boļševiku atgriešanās viņam aizliedza jebko jaunu rakstīt, publicēt, atskaitot sagrozītu vecu romāna Kaugurieši izdevumu. Pats kādreiz esmu bijis zem cenzūras, zinu, ko tas nozīmē!

Ar Kārli Egli Ērmanis sarakstījās, dzīvodams trimdā, bet tik apdomīgs gan bija (tāpat kā Jaunsudrabiņš), ka mājās vis nebrauca. Kā jau esmu atzīmējis, trimdas gadi Ērmanim nebija ražīgi, viņš turējās vecajā līmenī, vēlāk kļuva senils.

Labāka pārskata dēļ šeit der iestarpinājums par literāro situāciju Latvijā 1914. gadā. Tā neiepriecināja. Pastāvīgā kalšana un lielie naudas līdzekļi, ko kreisā konspirācija laida darbā, bija pārņēmusi materiālisma aprēķinos iegrimušo tautu, kā tagad mūsu patvēruma zemes ASV, Zviedriju, Vāciju un arī pašu latviešu trimdas sabiedrību. Prezidents Niksons savos memuāros atzīmē, ka viņam sākot darboties politikā (ap 1947. gadu), konservātīvie privātiniciātīvas aizstāvji bijuši samērā „mīksti", bez enerģijas, bet komūnisti un viņu līdzskrējēji toties apbrīnojami darbīgi. Viens no galvenajiem kaitniekiem, Apvienoto Nāciju līdzdibinātājiem, Rūzvelta padomnieks Jaltā Aldžers Hiss, kas vēlāk pierādījās par komūnistu partijas biedru un padomju spiegu, bija nosvērtas izrīcības un džentlmeniskā izskata paraugs. Viņam gan bija jāatkāpjas no daudzajiem amatiem un jākļūst par spiestuves piederumu aģentu, bet tagadējā detantes laikmetā, varbūt, lai „nekaitinātu" Pad. savienību, Hisam ir atkal piešķirtas advokāta tiesības.

Vai jūs domājat, ka mazo tautu autonomijas un patstāvības ideja iznira pati no sevis taisnības vārdā? Nē! Tagad klaji zināms, ka Vilsona 14 punkti par tautu pašnoteikšanos bija domāti Austroungārijas sadalīšanai. Bet kas rūpējās par „ielāpainās" Krievijas sadalīšanu atsevišķās valstiņās? Domājat nacionālisti, patrioti? Ne vienmēr. Grāmatā Ļeņins Cīrichē pats Solžeņicins aizrāda, ka Ļeņina revolūcijas plāni bijuši nepareizi, viņš gribējis iesākt ar mazākajām zemēm — Šveici vai Zviedriju. Tikai apbrīnojamais, apdāvinātais Austrijas emigrants Parms-Helfands noteicis, ka jāsāk ar Krieviju, ka Krievijas nomaļtautās jāvairo nacionālisms imperijas vājināšanai.

Un tā revolūcijas pievakarē Pēterpilī iznāca „Latviešu literātūras krājums" M. Gorkija un V. Brjusona redakcijā, piedaloties Jansonam un Stučkam! Rainis tika un vēl tagad tiek vilkts uz abām pusēm, tautisko un sociālistisko, un par to būtu jāraksta vairāki apcerējumi.

Kādi tad bija latviešu spēki priekš Pirmā pasaules kaŗa? Kaut arī 1905. gada revolūcija bija zaudēta ar lieliem un nevajadzīgiem upuriem (tādu nebija ne pārējā Baltijā, ne Krievijā), kreisie ietiepīgi turpināja sludināt savu, šī neatlaidība saprotama, jo daudzi no darbiniekiem saņēma par to algu.

Jau apskatītā Andreja Upīša faktiskā vadībā nodibinājās kā galvenais „biezais" literārais žurnāls Domas, kuŗa atbildīgais redaktors bija zvērināts adv. G. Zemgals. Tā priekštecis bija skolotāju žurnāls Izglītība (nosaukums tulkots no līdzīga krievu žurnāla). Vārdu sakot, viss pēc plāna un grafikas, tāpat kā tagad marksistiem!

Latviešu skolotāju kursos bija ielūgti lektori (cara laikā!) Dušečkins, Kohans un citi. Pēc Pēterburgas profesora Kasteļanska priekšlikuma Rainis 1907. gadā rakstīja apcerējumu Latvieši... Pliekšāns saņēma Šveicē 50 rubļus mēnesī no izdevēja Birznieka-Upīša, bez tam kārtējus honorārus no A. Gulbja un teātŗiem. Uz Uguns un nakts jubilejas izrādi Rainis bija atsūtījis vāju apsveikumu dzejā. „Izglītība" saimnieciski neatmaksājās, tā ka valdība to slēdza.

Galvenie rakstītāji Domās bija vēlākais sociāldemokrats A. Švābe, Jaunāko Ziņu redaktors J. Kārkliņš, „Īsā kursa" autors V. Knoriņš (nošauts), V. Dērmanis (no Latvijas izsūtīts uz Pad. savienību), F. Cielēns, Reinis Liepiņš (kreiso izglītības darbinieks), Pāvils Rozītis, J. Vainovskis. Plūdoni slavēja gandrīz tūlīt aiz Raiņa, Skalbe arī rakstīja Domās.

Pilsoniskā nometne bija sarukusi jo maza. Fricim Veinbergam un A. Niedram bija „pielipināta" galīgo „melnsimtnieku" marka, pārāk reakcionārs skaitījās arī „Vecais Bise" (Ekonomiskās sabiedrības direktors Jānis Bisenieks), A. Saulietis, T. Zeiferts ar savu Druvu, kas it kā turējās pretstatā Domām.

VECAS ĒNAS, JAUNAS BRIESMAS

Pēc Raiņa nāves Latvijā kā ievērojamākais kreisais rakstnieks palika Andrejs Upītis, bet samērā drīz viņu sāka aptumšot Vilis Lācis, jo viņš kļuva par valdības favorītu! Vēl pēc tam, kad jau nāca zināms, ka Lācis piederēja pie Sarkanās Palīdzības! Iespējams, ka beigās valdība jau ar nodomu protežēja Lāci, cerēdama sadzīvot ar „draudzīgo kaimiņu", kuŗa nostāja, kaŗa sākumam tuvojoties, kļuva aizvien draudīgāka.

Andrejs Upītis gan publicēja visu autoritāro laiku grāmatas ar viegli atšifrējamiem pseudonimiem, tāpat K. Dziļleja. V. Grēviņš anonimi drāmatizēja lielajiem teātŗiem lugas, bet 1940. gadā ar valdības svētību jau Latgalē iznāca (ko laikam domāja pirmo krievu ietekmei nodot) Andreja Upīša noveles Skaidas atvarā baltkrievu valodā!

Bijušais Siguldas policijas rajona priekšnieks liecina, ka 1940. gada 1. maijā pamanījis, ka Jaunāko Ziņu redaktors P. Blaus izkaisa uz šosejas no automobiļa komūnistu proklamācijas. Pēc ministrijas rīkojuma lietu noklusēja.

Jau labu laiku iepriekš Rīgā viesojās krievu dziedātājas un pianists Dāvids Oistrachs, kam pasniedza puķes ar sarkanām lentēm. Izrādīja krievu filmas. Mūsu amatpersonas, ieskaitot ģenerāļus un ministrus, brauca uz Maskavu.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Sakarā ar māc. J. Šmita piedalīšanos ar svētku runu 19. novembrī Latvijas dibināšanas 60 gadu atceres aktā, Toronto latviešu baptistu draudze izkārtojusi 14., 15. un 16. novembrī pl. 19.30 dievkalpojumus māc. J. Šmita vadībā Valmer Rd. baptistu baznīcā, bet pēcpusdienās pl. 14 — Lūgšanas un sadraudzības stundas sarīk. telpās. 14. novembŗa dievkalpojumā pievienosies arī Sv. Andreja un Sv. Jāņa draudzes locekļi. Dievkalpojumu kuplinās ev. lut. jauniešu koris Maijas Barušas vadībā. 15. novembŗa dievkalpojumā dziedās baptistu draudzes koris.

● Ceļš, patiesība un dzīvība ir virstemats ticības jautājumu stundām, kas šai sezonā jau kopš 24. oktobŗa notiek katru otrdienu, pl. 19.15 mācītāju I. Gaides un J. Cālīša vadībā Sv. Jāņa baznīcā. Pirmajā ticības jautājumu stundā piedalījās archibīskaps A. Lūsis ar ievada lūgšanu. Stundas turpināsies arī novembrī un decembrī. Piedalīties aicināti visi interesenti. 14. novembrī ticības jautājumu stundas dalībnieki pievienosies māc. J. Šmita vadītam dievkalpojumam pl. 19.30 Valmer Rd. baptistu baznīcā.

● Austrumu draudzes Reformācijas svētku dievkalpojumā 29. oktobrī, kuŗā piedalījās 270 baznīcēnu, divas dziesmas dziedāja soliste Lidija Misbacha (soprāns). Dievkalpojumam sekoja gadskārtējais draudzes bazārs, ko rīkoja draudzes dāmu komiteja; apmeklētāju skaits bija ap 200. Bazārā ar rotas lietām piedalījās Kalupes īpašniece A. Ķivleniece-Korma, keramiķe — V. Jansone, ar latviskiem audumiem un adījumiem — Ieva Eņģele un Dzintra Miestniece.

● Pensionāru apvienības sanāksmē 26. oktobrī Latviešu namā ap 150 dalībnieku noskatījās apvienības teātŗa grupas izrādi — R. Blaumaņa Salna pavasarī, L. Vasariņas un M. Kociņas drāmatizējumā. Tēlotājos bija M. Kociņa, K. Pakrastiņš, A. Ziediņš un J. Grīnbergs. Pēc izrādes bija rīkots kafijas galds. 9. novembŗa sanāksme būs veltīta varoņu piemiņai ar L. Vasariņas priekšlasījumu un Lijas Pones deklamācijām.

● Sv. Jāņa draudzes Reformācijas svētku dievkalpojumā svētrunu teica archibīskaps A. Lūsis. Pēc svētrunas archibīskaps uzaicināja kopīgi nodziedāt Pie rokas ņem un vadi, sakarā ar draudzes mācītāja I. Gaides 15 gadu ordinācijas atceri un pieciem aizvadītiem gadiem Sv. Jāņa draudzē. Nodziedāja arī nelaiķa archibīskapa K. Kundziņa īpaši ordinācijai veltīto dziesmu — Tu, gaišums svēts. Māksliniece Anita Rundāne atskaņoja Alfrēda Kalniņa variācijas par J. Vītola dziesmu Jēzus — saule mana un H. Štrausa Prelūdi, kas bija veltītas māc. I. Gaides ordinācijai 1963. g. Sanfrancisko, kā arī vienu Bacha skaņdarbu. Baznīcas zālē draudzes dāmu komiteja bija rīkojusi pārsteiguma apsveikumu ar kaiju un kliņģeri. Draudzes priekšnieks J. Koncis sveicināja mācītāju draudzes vārdā un pasniedza aploksni, bet dāmu kom. priekšniece L. Jansone rou pušķi un N. Tanne — jubilejas kliņģeri.

● Latviešu biedrības sestdienas skolas Ziemsvētku sarīkojumam, kas notiks 7. janv. pl. 15 Lietuviešu namā (1921 College St.), Maija Ķuze ar 6. kl. skolniekiem iestudē Austras Martinsones sarakstīto bērnu lugu Neiesmīdināmā princese.

● Māc. I. Gaide salaulājis Jūliju Kristīni Vilku un Dānielu Karlo Vītāli, Skaidrīti Ābolkalnu un Edgaru Skujevski, kas nesen iebraukusi no okupētās Latvijas. Viņi abi dzied Dainas korī, kas arī ar dziesmām kuplināja laulību ceremoniju. Duetus dziedāja A. Korsaks un J. Barušs.

● Prāv. Dr. B. Kokins kristījis Tomasu Persiju Jāni Ābolu, Persija un Edītes, dzim. Erta, dēlu.

● Toronto latviešu katoļu draudzei galvenais ienākumu avots ir gadskārtējais rudens sarīkojums ar loteriju, kas šogad notiks 25. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā. Ziedojumus loterijai, arī naudā, pieņem draudzes dāmu komitejas priekšniece J. Pērkona, tālr. 767-7393, vietniece V. Reinsone, tālr. 759-5476 un draudzes valdes locekļi. Sarīkojumā spēlēs Runči.

● Latviešu biedrības referātu pēcpusdienā 29. oktobrī Latviešu namā Voldemārs Kalniņš lasīja par tematu: Latvieši citu tautu skatījumā, apskatot Latvijas vēsturi pirms valsts tapšanas un pēc tam, citējot autorus no grāmatām, avīžu izgriezumiem — arī no cittautu laikrakstiem. Dāmu komiteja bija gādājusi par kafiju.

● Latviešu katoļu vienības koris atzīmēja savu 25 gadu atceres sarīkojumu 29. oktobrī DV namā, piedaloties 60 koristiem, viņu piederīgajiem un viesiem, to vidū arī koŗa pirmajam diriģentam V. Rundānam. Koris diriģenta A. Gertmaņa vadībā nodziedāja četras dziesmas, kas dziedātas Latgales kultūras dienās. Koŗa priekšnieks Jānis Budže pastāstīja, ka koris dibināts 1953. g. 14. nov. ar 37 dziedātājiem. Agrākajos gados koris piedalījies visos Toronto dziesmu svētkos. Tagad koŗa 17 dziedātāji ar dziesmām kuplina draudzes dievkalpojumus ērģelnieka P. Zariņa pavadījumā. Vairāki koristi dzied arī Dainas, Zīles un Viesturа koŗos. Koris 25 gadu jubilejā sveicināja draudzes priekšnieks V. Miklaševics, no LNAK J. Grodnis, prāv. Dr. B. Kokins un J. Dindzāns no Hamiltonas koklētāju grupas.

● Sc. Andreja draudzes svētdienas skolā mācās 24 audzēkņi, kas sadalīti četrās grupās, no 3—13 g.v. Skolas vadītāja A. Cēbere, skolotāji — Erna Ķivle, Laima un Zenta Ķuses un Dzintra Brūniņa. Mācības notiek ik svētdienu pa dievkalpojuma laiku. Jauniešu grupai, vecumā no 12—15 gadiem, nākamās sanāksmes 19. novembrī, 3. un 17. decembrī.

● 73 g. vecumā 24. oktobrī mirusi Elza Ozoliņa. Aizgājējai paliek Toronto divas meitas: Ausma un znots Varimants Plūdons un mazmeita Anita Skota, kā arī meita Bergholca. Aizlūgumu Rosara bēŗu mājā vadīja māc. Ā. Čops. Dziedāja Sv. Andreja draudzes koris, jo E. Ozoliņa bija ilggadēja šī koŗa koriste. Viņa savā laikā dziedājusi arī T. Reitera korī. No apbedīšanas mājas nelaiķi uz Jorkas latviešu kapiem 27. oktobrī izvadīja māc. J. Cālītis. Arī nelaiķes vīrs, Latvijas brīvības cīnītājs un LKOK miris Toronto un apbedīts Jorkas latviešu kapos.

● Mednieku un makšķernieku kluba sezonas atklāšanas ballē 28. oktobrī Latviešu namā pulcējās 170 apmeklētāju. Zivju un medījumu izlozē aļņa cepešus bija dāvinājuši A. Kristapsons, J. Muskats, J. Miķelsons, J. Veckers, J. Atkauķis un H. Leitis. 48 apmeklētāji piedalījās foreles, ko dāvināja R. Ermansons, svara noteikšanā. Pareizāko svaru (18 mārc. 12.5 unces) bija noteicis Ivars Eglītis. Zivis izlozei deva J. Birznieks, U. Birze, J. Atmats, F. Noveiko, V. Jostiņš, J. Veckers, bet A. Ozoliņš — pīli. Tortes izlozei dāvināja P. Odiņš un A. Antons, bet tītarus — K. Blumbergs, J. Beitiņš, A. Mackars un I. Kārkliņš. Laimestus pasniedza kluba priekšnieks J. Atmata. Par kafijas galdu rūpējās Mirdza Zvirgzdgrauda ar palīdzēm. Deju mūziku spēlēja Runči.

● DV Toronto nodaļas valdes sēdē priekšs. Z. Akota vadībā 29. novembrī DV namā ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizsaukto vanagu Kārli Korbu. Pārrunāja nodaļas gadasvētku sarīkojuma programmu. Sarīkojums notiks 4. novembrī pl. 19 DV namā. Ar referātu piedalīsies TLB valdes priekšs. Jānis Briedis. Sekretārs N. Brasliņš informēja par pēdējā laika jubilāriem. No nodaļas jaunatnes daļas vad. pienākumiem atteicies Viktors Gulbis, un viņa vietā stājās Ainārs Māliņš, Biedrziņa amata pienākumus pārņēma Jānis Veckers, jo G. Krauja atteicies.

● Latviešu nama 14. gadasvētku sarīkojums 29. oktobrī pulcināja ap simt apmeklētāju. Loterijas vadītāja dāmu kom. priekšniece Sofija Zaķe pateicās visiem loterijas sekmētājiem. Bija pārdotas 1460 lozes. 200 dol. laimēja J. Jente, 75 dol. Īda Menska un A. Zutis, bet 50 dol. L. Ezers un H. Urķis. Uzrunu jubilejā teica nama valdes priekšsēdis E. Nāgels.

● DV Toronto nodaļas rīkotajā makšķerēšanas sezonas beigšanas sacensībās piedalījās visi nodaļas aktivie makšķernieki. Sacensības risinājās Ontario ezera Braitonas līcī. Arvīda Inta ziedoto ceļojošo balvu ieguva Valters Īvāns ar 395 punktiem. Vispārējās sacensībās pirmo vietu ieguva J. Treijs ar 355 p., 2. v. Egons Svīte (280 p.) un 3 v. Arvīds Ints (160 p.) Lielāko līdaku (8 mārc) izvilka A. Ints.

● Saimniecisko darbinieku apvienības 25 gadu jubilejas sarīkojumā loterijai mantas dāvinājuši: A. Budrēvics, A. Kristapsons, E. Dumpe, A. Bumbura, St. Čukuls, A. Miķelsone, L. Līdums, E. Gulbe, O. Indzers un V. Bebris. Ausma Miķelsone bija dāvinājusi jubilejas kliņģeri.

Toronto Latviešu biedrības 14. gadasvētkos. Programmas dalībnieki un solisti, no kreisās: Žanis Grundmanis, Austra Vītola, Kristīne Vikmane, Dzidra Egle, Ženija Vītola un Ēriks Nāgels Referātu par Latvijas 60 gadiem lasīja Arnis Ķeksis-Metimne.

Foto: J. Liģers

DAVID SMITH MAJOR

☆ Davidam Smisam ir pieredze. Viņš zina Toronto pilsētas vajadzības un ko nodokļu maksātāji var atļauties. Viņš savas spējas ir pierādījis, ir taupīgs izdevumos un ir arī pilsētas domes prezidents un pilsētas lielvecākā palīgs. Davids Smiss ir 37 gadus vecs, precējies, un viņam ir viens dēls. Tas ir pats piemērotākais pilsētas lielvecākā Davida Krombija pēctecis.

☆ Ir viegli izšķirties par Toronto pilsētas lielvecāko, un tas ir Davids Smiss. Stingra vadība jaunu DARBA IESPĒJU SAGĀDEI, jauni IEGULDĪJUMI Toronto un jauna pilsētas PAPLAŠINĀŠANA ar stabilu valdību dara Davidu Smisu par izcilāko kandidātu Toronto lielvecākā amatam.

☆ Ievēliet Davidu Smisu un gādājiet, lai Toronto būtu lieliska vieta dzīvošanai.

DAVID SMITH FOR MAYOR

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1468, Toronto

V. Kalniņš Austrālijas apmeklējumu beidzis

PAR TO PLAŠI RAKSTĪJA AUSTRĀLIJAS PRESE

Viktora Kalniņa Austrālijas apmeklējums beidzās trešdien, 11. oktobrī, viņam no Sidnejas izlidojot uz Jaunzēlandi. Dažu dienu pieturā viņš tur satikās ar latviešiem Kraistčērčā 12. oktobrī, Vellingtonā 13. oktobrī un Oklandē 15. oktobrī. Velingtonā viņam bija iespēja par apstākļiem okupētajā Latvijā informēt arī dažus Jaunzēlandes parlamenta locekļus.

V. Kalniņa ceļojumu pa Austrāliju un tā turpinājumu Jaunzālandē var uzskatīt par ļoti labi izdevušos. Tai laikā viņš apmeklēja turienes visus lielākos latviešu centrus, Melburnā, Kanberā, Adelaidē, Pertā, Sidnejā un Brisbenā, runājot ap 1500 latviešiem. Bez tam V. Kalniņš deva 4 stundas ilgu liecību federālā parlamenta cilvēku tiesību komisijai Kanberā (skat. atreferējumu citā vietā), un par viņu 2 nedēļas ilgi rakstīja 7 Austrālijas laikraksti un ziņoja radio un televīzijas raidītāji, informējot Austrālijas iedzīvotājus par cilvēka tiesību pārkāpumiem Pad. savienībā un īpaši padomju okupētajās Baltijas valstīs.

„Varbūt tieši preses un ziņu dienesta ievērība bija tā, kas V. Kalniņa vizīti atšķīra no, piemēram, mācītāju J. Šmita un M. Grīvāna apmeklējumiem Austrālijā pērn," raksta Austrālijas latv. laikraksts. Par to paldies pienākas ne vien V. Kalniņam par viņa liecībām, bet arī tiem Austrālijas latviešu darbiniekiem, kas panāca šo liecību plašāku atspulgu Austrālijas ziņu dienestā. Te būtu jāpiemin ne vien brauciena iniciātori V. Rolavs un A. Pronds Melburnā, bet arī E. Voitkuns Adelaidē, E. Dēliņš Melburnā, J. Grīnvalds Pertā, G. Bogdanovičs Sidnejā, V. Zolte Brisbenā un citi.

Pirmais plašākais raksts par V. Kalniņu parādījās Melburnas The Herald (Why Russia won't risk war; 25.9.78.), ko jau dažas stundas vēlāk intervijā paplašināja ABC ziņu programma PM visā Austrālijā. Nākamajā rītā rakstu pārņēma Canberra Times (USSR would not risk war, says dissident, 26.9.78.), pēc 2 dienām ziņojumu paplašinot ar rakstu 1. lappusē (Australian Latvian detained ir Soviet prison; 29. 9.78.) un V. Kalniņa liecības atreferējumu (Trade halt with Soviet Union aid to human rights, 30.9.78.). Tai pašā dienā Sydney Morning Herald deva rakstu Shoot fugitives, guards told. — Dissident's story of Soviet prison camps (30. 9.78). Sekoja Adelaides The Advertiser (Dissident causes things to happen; 2.10.78) un Pertas West Australian (4.10. 78.). Sidnejā ierodoties, V. Kalniņu intervēja nedēļas žurnāla The Bulletin pārstāvis.

The Canberra Times redaktors V. Kalniņa lietu bija uzskatījis pat par tik svarīgu, ka pie tās atgriezās vēl ceturto reizi (3.10.78.) sešu sleju rakstā ar virsrakstu pāri visai 8. lapai — Soviet Union „practises cultural genocide" in Baltic States. Raksta sākumā atgādināts, ka cara Krievijā jau savā laikā Polijā aizliedza poļiem mācīt poļu valodu un to publiski lietot Varšavā. Tagad līdzīgs kultūras genocīds risinās Baltijas valstīs Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, ko Pad. savienība okupējusi uz nacistu un Staļina vienošanās pamata. Laikraksts uzsver, ka pēc V. Kalniņa domām rietumi pārāk mazu ievērību veltī tām padomju disidentu grupām, kas darbojas ārpus Maskavas. Runājot par apstākļiem Latvijā, teikts, ka Latvijas galvaspilsētas iedzīvotāju divi trešdaļas jau tagad veido krievi, kas arī ieņem visas svarīgākās vietas pārvaldē un uzņēmumos. Viss, kas saistās ar starptautiskām tiesībām, stratēģiju, atomfiziku un citiem svarīgiem novadiem, pieejams tikai krieviski. Kaut nav īpašu likumu, kas vērstu diskrimināciju pret latviešiem, prakse tomēr ir citāda. Bez tam uz katru latvieti, kas piedzimst Latvijā, zemē ieceļo 4 vai 5 krievi. Pastāv pretestības kustība, taču tā darbojas pagrīdē, un krievi to stingri apkaro.

Ārlavas centrs Kurzemē, apaudzis ar nezālēm. LNF uzņēmums

Interesants garigs koncerts

Sv. Jāņa baznīcā 22. oktobrī notika mecosoprāna Ženijas Vītolas un baritona Alberta Vītola un ērģelnieces Rutas Āzes garīgais koncerts. Visi šie vārdi latviešu sabiedrībā labi pazīstami — ir spēlēts un dziedāts, bet patstāvīgā koncertā šos māksliniekus nācās dzirdēt pirmo reizi.

Koncerta programma pārsteidza ar savu interesanto saturu, un visas dziesmas, atskaitot pāris, latviešu garīgo koncertu programmās nebija dzirdētas. Par latviešu teksta tulkojumiem bija rūpējusies Indra Gubiņa. Programmās iespiestie dziesmu teksti palīdzēja klausītājiem vieglāk izsekot mūzikas un teksta kopsakarībai.

Ērģelniece Ruta Āze ievadīja koncertu ar romantiskās mūzikas laikmeta komponista Feliksa Mendelsona Sonāta Nr. 6 re min. Sonāta sastāv no korāļa Mūsu Tēvs debesīs temas un variācijām. Jauki un izteiksmīgi spēlētai Sonātai sekoja Ženijas Vītolas un Alberta Vītola dziedātie dueti — 19. g.s. komponista Pētera Korneliusa Es paceļu savas acis uz kalniem un vecmeistara Jāzepa Vītola Kungs, paliec klāt, kuŗu divām balsīm aranžējis Jānis Barušs.

Abu solistu kopējais sniegums duetos bija it iespaidīgs — precīzs un drošs dziedājums, laba izruna un laba kantilēna, it īpaši pirmajā duetā. Ženijas Vītolas dziedātā Bruno Skultes Lūgšanā bija jūtams satraukums, un varbūt tāpēc dziedājumā bija arī neliels tremolo, izpildījums nervozs. Labāk izskanēja B. Skultes Svētās nakts lūgšana, ja neskaita sasteigtus, it kā norautus frāžu nobeigumus.

Alberts Vītols iesāka savu solo ar āriju — Nu pietiek man — no drāmatiski rakstītās Feliksa Mendelsona orātorijas Elija. Dziedājums bija drošs, izlīdzināts, izteiksmīgs, ar vokāli labi veidotu piano un forti.

Dziedātājus nomainīja Ruta Āze ar Hendeļa Allegro no koncerta Fa maž.

Koncerta otru daļu ievadīja Ženija Vītola ar čechu komponista A. Dvoržaka dziesmu ciklu — Bībeles dziesmas: Kungs, Tu esi patvērums mans; Manu lūgšanu uzklausi, Dievs; Tas Kungs ir mans gans un Dziedāšu Tev jaunas dziesmas. Šis interesantais un latviešu koncertu programmās nedzirdētais darbs komponēts tad, kad Dvoržaks dzīvoja ASV un radies skumjā noskaņā, kad komponists bija saņēmis ziņu par mātes slimību un drauga, diriģenta Hansa fon Bīlova, nāvi. Cikla pēdējā dziesma iekrāsota gaišāki un priecīgāki. Nevarētu sacīt, ka dziedātājai šo dziesmu izpildīšanā būtu bijušas vokālas grūtības, taču būtu gribējies izpildījumā vairāk siltuma, izjūtas. Tās izskanēja pārāk bezpersoniski.

Jauki izskanēja abu mākslinieku dziedātie Jāņa Baruša dueti — Ticība un Lūdziet (pirmatskaņojums), — atkal apliecinot labu saskaņu kā dziedātāju, tā arī pavadītājas R. Āzes starpā.

Baritons A. Vītols nobeidza ar Jāņa Baruša Dievgalda liturģiju, Ērikas Freimanes Dieva kalpa vakars un Jāņa Norviļa Aglona. Sevišķi veiksmīgi izskanēja Norviļa Aglona, kā vokālā ziņā, tā arī izpildījumā. — Patīkami bija pēc daudziem gadiem atkal dzirdēt Ēriku Freimani, kuŗas dziesmas gul aizmirstas mūzikas klētī.

Ruta Āze savu programmu beidza ar J. S. Bacha Prelūdi un Fūgu re maž. Koncerta beigās Vītolu pāris nodziedāja 17. g.s. komponista Heinricha Šica duetu — Kungs, es ceru.

Ženija Vītola mācās dziedāšanu pie pazīstamās Toronto konservātorijas dziedāšanas skolotājas Džīnas Marijas Skotas. Jāatzīst, ka dziedātājai skanīgs un dzidrs tonis, laba ritma izjūta un izruna.

Alberts Vītols aizvadītajā koncertā parādīja sevi no vislabākās puses. Līdzens pilnskanīgs dziedājums, kuŗu papildināja arī labā izruna un pārdomāts izpildījums. Gatavošanās koncertam ir slavējami atsvaidzinājusi viņa vokālo varēšanu.

Ērģelniece Ruta Āze ir Toronto universitātes mūzikas fakultātes studente mūzikas vēsturē. Viņas galvenā interese veltīta ērģeļu spēlei, kuŗā viņa Toronto konservātorijā mācās pie Džona Tuttles. Jaunā māksliniece ir arī ērģelniece Grace-Carmen United baznīcā.

Mākslinieki saņēma ziedu klēpjus. — Apmeklētāju bija daudz.

Ž. Zentiņš

Daugavas Vanagu vīru koŗa Kanādā
VELTE LATVIJAS 60 GADIEM

Skaņu plate ar GRAUBIŅA, NORVIĻA, SAKSA UN SIBĒLIUSA dziesmām — A. Rundānes ērģeļu pavadījumā. teicējs V. Pukats

Cena $7.00, sūtīšana $0.50

Plate pērkama grāmatu galdos vai pie koŗa dalībnieka: I. Helguts, 10 Muirhead Rd., Apt. 2302, Willowdale, Ont. M2J 4P9, Canada.

IEGĀDĀJIETIES ARĪ KAŖAVĪRU DZIESMAS 6-to PLATI

Lūdzu piesūtīt skaņu plati .....
Vārds, uzvārds .....
Adrese .....
.....
Pievienoju čeku, M/O, naudā $ .....
Paraksts .....

Dr. med. L. Skultāne
pārcēlusies uz Mincheni

Mana ādas slimību, alerģijas un bioloģiskās ārstēšanas prakse pārcelta UZ MINCHENES CENTRU PIE STACHUS LAUKUMA.

...Katram organismam specifisku reģenerāciju un revitālizāciju sniedz šūnu terapija vai kombinētais ārstniecības veids pēc Dr. Vīdemana (Wiedemann) modeļa. Pēc vēlēšanās homeopatiska ārstēšana, thymus ekstrakta un ozona injekcijas, kā arī augstspriegumа apstarošana pēc Dr. Ceileisa (Zeileiss) metodes.

Dr. med. L. SKULTĀNE,
Sonnenstrasse 2 / III
8000 München.
Tālr.: (089) 591-591

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas 1978. g. sarīkojumi draudzes dievnamā

3. decembrī koncerts adventa ieskaņai jauno mākslinieku un jaunatnes koŗa izpildījumā.

4. **novembrī pl. 19 DV namā Toronto nod. gada svētki. Toronto Latviešu b-bas pr-ka J. Brieža referāts. Piedalās Zīles koŗa solistes. Deja.**

4. **novembrī pl. 19 Dainas koŗa koncerts Masonic templī, 888 Yonge Str. Pēc tam saviesīgs vakars. Spēlēs Runči. Biļetes un galdiņi pasūtināmi pie koristiem.**

5. **novembrī pl. 16:30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē Gaujas (14.) gaidu vienības Mārtiņu vakars bērniem ar uzvedumu „Lāčiša Pū piedzīvojumi."**

10. novembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē atklās J. Popeļa gleznu izstādi. Tā būs atvērta arī 11. nov. no pl 15—21 un 12. nov. no 14—21.

11. **novembrī pl. 17 Varoņu pieminas svētbrīdis Saulainē pie kritušo kaŗavīru pieminekļa. Groziņu vakars sarīkojumu telpās.**

11. **un 12. novembrī pl. 10 Ziemeļamerikas baltiešu izlašu vienību sacensības volejbolā un basketbolā Ealr Haig Collegiate Institute, 100 Princess Ave. Villodēlē, netālu no Yonge un Sheppard pazemes petstātnes. Sestdienas vakarā sporta saimes groziņu vakars Latviešu nama augšējā zālē.**

11. **novembrī Ziemeļamerikas batiešu galda tenisa sacensības, rīko lietuvieši.**

11. **novembrī Dižkanča 30 gadu pastāvēšanas sarīkojums.**

12. **novembrī pl. 15 DV namā Arņa Ķekša referāts „Ilze Kalnāre latviete — sieviete vaidelote". Kafija. Ieeja pret ziedojumiem. Vanadžu sarīkojums par labu Patiesības fondam.**

15. novembrī pl. 20 Latviešu namā iepazīšanās vakars ar bijušo politisko cietumnieci, tagad brīvībā izkļuvušo dzejnieci Helēnu Celmiņu. Jautājumi un atbildes par apstākļiem okupētajā Latvijā. Kafija. Ieeja pret ziedojumiem.

19. novembrī (svētdien) pl. 15 Toronto universitātes Convocation Auditorium 31 King College, Circle Latvijas valsts svētku 18. novembŗa 60 gadu atcere. Svētku runu teiks nesen brīvībā izkļuvušais māc. Jānis Šmits.

24. un 25. novembrī Toronto latviešu ģimnazijas 25 gadu atcere ar dievkalpojumu, aktu, teātŗa izrādi un salidojumu.

25. **novembrī pl. 19 DV namā Kaŗavīru daudzinājums. Piedalās visas kaŗavīru organizācijas.**

25. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā katoļu draudzes gadskārtējais sarīkojums ar loteriju. Spēlēs Runči.

25. novembrī pl. 9—16 Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš.

Latviešu zinātnieka vārdā nosaukts asteroids

Asteroidi jeb planetoidi ir ķermeņi vai mazu ķermeņu grupa, varbūt kādreizējās planētas daļas, kas riņķo ap sauli starp Marsu un Jupitera orbitiem. Šādus ķermeņus laiku pa laikam atklāj astronomi, dodot tiem numuru un vārdu un paziņojot par to visai pasaulei. Šādus atradumus starptautiski reģistrē.

Astronoms A. Klemola 1977. gadā atklāja jaunu asteroidu ar numuru 2014 pēc kārtas un nosauca sava priekšteča prof. Stanislava Vasiļevska vārdā „2014 Vasilevskis", par ko Cincinati observātorija oficiāli paziņoja visai pasaulei.

Profesors astronoms Staņislavs Vasiļevskis dzimis 1907. gadā. Latvijas universitātes matēmatikas un dabzinātņu fakultāti beidzis 1932. gadā, paliekot pie universitātes, lai speciālizētos astronomijā, un to atstājis 1943. gadā kā docents, lai dotos uz Vāciju. Tur St. Vasiļevskis strādājis par mācībspēku Minchenē un Elensburgā, būdams arī Leipcigas observātorijas zinātniskais līdzstrādnieks.

Ierodoties ASV Vasiļevskis sāka strādāt Lika observātorijā, kur tas palika līdz aiziešanai pensijā 1974. gadā. Šai laikā viņš konstruējis un izgatavojis pirmo automatisko zvaigžņu kustību sekotāju mašīnu ar skaitļotāju, kas palīdz atšifrēt un izskaitļot zvaigžņu kustības īsā laikā; tagad tādas un līdzīgas ierīces ir arī citām observātorijām. Vašiļevskis Lika observātorijā ieguva profesora - astronoma gradu un aizgāja pensijā kā profesors emeritus pie Lika observātorijas.

Pēc pensionēšanās prof. St. Vasiļevski aicināja uz vienu gadu lasīt lekcijas Holandes Leidenes observātorijā un arī citās valstīs.

St. Vasiļevskis 1939. gadā, toreiz docents, saņēma Morberga fonda stipendiju studiju turpināšanai Leidenes observātorijā, bet 2. Pasaules kaŗš paredzētās studijas izjauca. Viņš savā laikā sarakstījis vairāk nekā 50 zinātnisku darbu un ir vairāku internacionālu astronomu biedrību biedrs. Prof. Vasilevskis ir arī PBLA Kultūras fonda laureāts. Viņš ir arī cītīgs sabiedrisks darbinieks latviešu sabiedrībā ASV.

Inž. O. Dzērvītis

26. **novembrī pl. 17 Latviešu namā Olgas Griķes-Pētersones koncerts.**

2. **un 3. decembrī DV namā Ziemsvētku tirdziņš.**

3. decembrī pl. 16 Sv. Andreja baznīcā „Tam Kungam jauna dziesma" — garīgs koncerts jauno mākslinieku un koŗa izpildījumā.

9. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa draudzes dievnamā **Jubilejas koncerts**, atzīmējot Sv. Jāņa draudzes 30 gadus. Piedalās Zīle, Kalvis un ērģelnieks Arnolds Tirzītis.

16. **decembrī pl. 19 DV namā DV Toronto nod. eglītes vakars pieaugušiem.**

17. **decembrī pl. 15 DV namā eglītes vakars bērniem.**

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS

20. sezonas KONCERTI

2. **decembrī pl. 20 Town Hall, Kristīnes Lūsiņas-Hildebrantes (soprāns) koncerts.**

29. **martā pl. 20 Town Hall, Jovas Graubiņas (vijole) koncerts.**

17. decembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā draudzes bērnu eglīte ar svētdienas skolas bērnu uzvedumu „Svētās nakts eglīte".

31. **decembrī DV namā Jaungada sagaidīšana.**

31. decembrī Latviešu namā Jaungada sagaidīšanas balle. Spēlēs Runči.

1979. GADĀ

27. janvārī DV namā Ķirbēnu sapulces 60 gadu atcere.

22. **aprīlī (svētdien), pl. 17. vanadžu koŗa ZĪLE 7.gadskārtējais koncerts Toronto univers. mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).**

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 25. gadasvētkos izrādīs Lidijas AuzānesTīcmanes 3 cēlienu traģikomēdiju Nāra H. Miķelsona režijā. Tēlotāji un skatuves darbinieki ģimnazijas absolventi, daži, kas šo ģimnaziju beiguši pat pirms desmit gadiem. 1. rindā no kreisās: Jānis Rudzītis, Aija Aiziņa un Ēriks Kleperis; 2. r. — Paulis Legzdiņš, Inese Briede, Edgars Liepiņš un Inese Krastiņa; aizmugurē — Sandra Leimane, Juris Brammanis, Ilze Korolkēvica-Poole un režisors Hugo Miķelsons. Foto: J. Liģers

Toronto latviešu ģimnazijas 25 gadu jubileja

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas visās klasēs audzēkņu skaits sasniedz 111. Abitūrientu klasi šinī mācību gadā paredz beigt 25 audzēkņi. Audzēkņu sadalījums pa klasēm: sagatavošanas klasē 3, 1. klasē — 25, 2. klasē — 30, 3. klasē 28 un 4. klasē 25. Šogad par skolotājiem ģimnazijā praktizējas Dace Cielava, Pēteris Kusmanis un Jānis Niedra, visi ģimnazijas absolventi. Skolotāju skaits 18, no tiem trīs agrākie ģimnazijas absolventi, tātad pavisam kopā par skolotājiem strādā seši agrākie absolventi.

Tautas augstskolas prezidijs šim mācību gadam budžetā paredzējis 14.000 dol., ziņoja prezidija kasieris A. Bērziņš. Pagājušā 1977./78. māc. gadā ieņemts 13.500 dol. un izdots 11.600 dol., dodot 1800 dol. atlikumu, ko izlietos šā gada budžeta iztrūkuma segšanai.

Ģimnazijas direktrise V. Slavieša savā ziņojumā pieteica ģimnazijas šā mācību gada sarīkojumus. Ģimnazija, kas šogad sāk 26. mācību gadu, 24. un 25. novembrī atzīmēs 25 gadu pastāvēšanas atceri ar vairākiem sarīkojumiem. Jubilejas sarīkojumus ievadīs dievkalpojums piektdien, 24. novembrī, pl. 19 Sv. Andreja baznīcā, piedalotiēs mācītājiem J. Cālītim, A. Briedim un Ā. Čopam. Pēc dievkalpojuma svinīgs jubilejas akts ar koncertu turpat. Koncertā dziedās ģimnazijas pirmā izlaiduma absolvente Olga Griķe-Pētersone (mecosoprāns) no Vankuveras, Brigitas Dobeles-Alkas klavierpavadījumā; klaviersolo spēlēs ģimnazijas absolvents pianists Pēteris Zariņš. Sekojošā sadraudzības vakarā spēlēs ģimnazijas orķestris, ar priekšnesumiem piedalīsies ģimnazijas absolventi un audzēkņi. Sestdien, 25. novembrī, pl. 11, Latviešu namā paneļdiskusijas par tematu Tēvzemes brīvība, LNAK jaunatnes nozares vadītāja Imanta Purva (16. izlaiduma absolvents) izkārtojumā. Paneli vadīs Dr. Guntis Siliņš (11. izlaid.), piedaloties politisko zinātņu doktoram Jurim Dreifeldam (4. izlaid.), Auseklim Zaķim (5. izlaid.), Klāvam Zichmanim (6. izlaid.), Imantam Šķobem (11. izlaid.), Raimondam Brencim (20. izl.) un 4. klases audzēkņiem — Marģeram Kravim un Jānim Rudzītim. Tās pašas dienas pēcpusdienā pl. 14 Bickford Park vidusskolā ģimnazijas jubilejas teātŗa izrādē Lidijas Auzānes-Tīcmanes traģikomēdija 3 cēlienos Nāra Hugo Miķelsona režijā; tēlotāji — ģimnazijas absolventi. Pl. 19 slēgts absolventu salidojums Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W. 1. izlaiduma absolventa Gunša Ezera vadībā. Siltas vakariņas. Deju mūziku spēlēs Arro orķestris.

Ģimnazijas slēgtais eglītes vakars piektdien, 15. decembrī, pl. 19; Draudzīgā aicinājuma sarīkojums 27. un 28. janvārī, 25. martā pl. 17 audzēkņu vakars par labu Latviešu namam, 23. izlaiduma akts 25. maijā pl. 19. Visi sarīkojumi Latviešu namā.

Līdzšinējais vecāku padomes priekšsēdis J. Galējs ziņoja, ka padomei uzkrājušies naudas līdzekļi, no kuriem 500 dol. nodod ģimnazijas vajadzībām. Atvadoties no skolas padomes darba, tās priekšsēdis J. Galejs, kuŗa dēls beidzis latviešu ģimnaziju, pateicās par sadarbību. Skolas padomē no katras klases ievēlēja divus pārstāvjus: sagat. kl. — I. Vaseri un A. Zariņu, 1.a kl. Gunti Ezeru (ģimnazijas 1. izlaid. absolvents) un I. Brīviņu, 1.b kl. — J. Zepu un I. Paliepu, 2.a kl. L. Bāderi un E. Tanni, 2.b kl. V. Ābolu un A. Mackari, 3.a kl. A. Briedi un G. Miķelsoni, 3.b kl. L. Pauzeri un L. Kalniņu, 4.a kl. Z. Veinbergu un 4.b kl. V. Vāgneru un L. Aveniņu.

Pēc sapulces jaunievēlētie padomes locekļi palika uz konstruēšanās sēdi. Par jauno ģimnazijas vecāku padomes priekšsēdi ievēlēja E. Tanni, par palīgu A. Mackaru, sekretāre L. Bādere, palīdze Z. Veinberga, saimniecisko lietu pārzine — L. Pauzere un vietn. A. Briede. Draudzīgā aicinājuma ziedojumu sarakstus pārzinās V. Vāgners un L. Kalniņa, bet loteriju kārtos L. Aveniņa un M. Bērziņa.

Ģimnazijas vecāku gada sapulci 25. oktobrī Latviešu namā atklāja un vadīja direktrise V. Slavieša, protokolēja L. Bādere. Gada sapulcē pieda-

(Turpinājums 11. lp.)

SV. KATRĪNAS

12. novembrī pl. 15 latviešu organizāciju rīkotā LATVIJAS 60 G. DZIMŠANAS DIENAS IESKAŅA Brock University, St. Catharines. Piedalās simfoniskais orķestris un apvienotie koŗi (250 p.). Diriģenti: A. Purvs un A. Skudra-Kārkliņa. Solisti: Skaidrīte Hildebrante-Līduma un Dr. Jānis Kļaviņš. Jābrauc pa Q.E. līdz Sv. Katrīnu Ontario ielai, pa Ontario ielu līdz Glenridge, pa pēdējo līdz universitātei.

OTAVA

18. novembrī, sestdien, no p. 14—17 demonstrācija pie Padomju sūtniecības. Pl. 19 akts un koncerts Chateau Laurier viesnīcā. Pēc tam vakariņas un sabiedrisks vakars. Aktā runās nesen no Latvijas izkļuvušā dzejniece, bij. politiskā ieslodzītā Helēna Celmiņa. Braucienam no Toronto kopējā autobusā, pieteikšanās pie Voldemara Elksnīša, tālr. 416-466-7431.

Kanad

Ap 90 klā
Toronto 27.
Kanadas arr
gurda Ander
Kanadas bru
Eiropas un
bā. Klausītā
rojams skai
2. Pasaules
ku, kas ar
koja jaunā
stāstījumam
tārās strat
konvencionā
tiskiem un
dolieročiem
spēku piea
nentos.

Kanadas
taktiski uzc
sardzībā, k
jas okeanu
das austru
tiku. Pieau
tikā un no
plašināto te
lā.

NATO m

DV Har

Tos atzī
oktobrī,
Pēc nodaļa
un Kanadā
vadīja mā
savā runā
zācijas d
deklamēja
Kur ir? I
ļas priekš
gruntnieks
pie pavei
mā.

Svētku
ārējās in
vadītājs
Sv. Katrīn
pie DV
darba un
rī braukt
cijās. Ru

Latvi
dāmu ko
juma rīk
lē. Plauja
mācītājs
dzes sek
ca ilggad
ku Eduā
ves gadi
vas — g
mitejas
sveica a
draudzē
kopš tās
dā, pied
bijis pi
jas prie
jies dra
grāmatv
revīzijas

Toro

(Tur
lījās div
solventi
mo gad
jas vec
biedri
Grava,
gad mā
sē. Ģim
vieša
ģimnaz
piedalīs
ronto k
nā un
šanā.

Kanadas armijai liela nozime NATO

Ap 90 klātesošo DV namā Toronto 27. oktobrī noklausījās Kanadas armijas plkv.-ltn. Sigurda Andersona referātu par Kanadas bruņoto spēku nozīmi Eiropas un Kanadas aizsardzībā. Klausītāju vidū bija ievērojams skaits Latvijas armijas 2. Pasaules kara cīņu dalībnieku, kas ar lielu interesi sekoja jaunā latviešu virsnieka stāstījumam par rietumu militārās stratēģijas „trijotni" — konvencionāliem spēkiem, taktiskiem un stratēģiskiem kodolieročiem un Pad. savienības spēku pieaugumu visos kontinentos.

Kanadas armijai ir svarīgi taktiski uzdevumi Eiropas aizsardzībā, kas ieskaita Atlantijas okeanu, Norvēģiju, Kanadas austrumu krastu un Arktiku. Pieauguši uzdevumi Arktikā un no 12 uz 200 jūdzēm paplašināto territoriālo ūdeņu joslā.

NATO militārajai vadībai ir daudz raižu par Pad. savienības izdarībām, kas nepārtraukti runā par detanti, bet bruņošanās pieaug. Austrumu blokam Eiropa jau tagad 2½ reizes vairāk tanku nekā rietumu spēkiem. Pad. savienībai arī skaitlisks pārsvars kodolieroču raķetēm, un tai ir vislielākā zemūdeņu flote pasaulē. Savelkot visu, Pad. savienības militārais spēks ir daudz lielāks par to, kas būtu vajadzīgs tikai aizsardzības nolūkiem, un bez tam tās apbruņošanās jauda nemaz nav samazinājusies. Tās militāro budžetu lēš uz 6% no valsts produkcijas, citi avoti to pat novērtē uz 9% vai pat 12%, turpretim NATO valstīm tikai 3%.

Plkv.-ltn. Sigurds Andersons, kuŗu 20 gadīgā militārā karjēra novedusi daudzās pasaules zemēs, kā Indijā, Pakistānā, Kiprā, Rietumvācijā un citur, kur piedalījies kā NATO, tā Apv. Nāciju dienestā, vadot kaujas vienības un koordinējot apgādi, pieskārās arī Kanadas armijas pašreizējai modernizēšanai.

Plkv.-ltn. Sigurds Andersons, intensīvi strādādams armijas stābā Otavā, atrod laiku ģimenei un arī latviešu sabiedrībai. Savā laikā mēģinājis apzināt un ciešāk saistīt apm. 12 latviešu virsniekus Kanadas armijā.

Klātesošie pakavējās dzīvās pārrunās līdz vēlai vakara stundai ar slaido, jauneklīgo pulkvedi, kuŗa krūtis greznoja izpletņlēcēja spārni, NATO un UN apbalvojumu lentītes. Par vakara atspirdzinājumiem gādāja Vitolds un Biruta Heniši, Alda Heniša, Ausma Heniša, Kārlis Brikmanis, Maija Sukse; pateicība DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdim Z. Akotam un citiem. Vakara atlikums 250 dol. nodots bij. karavīru atbalstam.

G.S.

Plkv.-ltn. Sigurds Andersons DV namā Toronto runāja par NATO nozīmi rietumu aizsardzībā. Augšējā attēlā referentu (pa labi) sveic Latviešu virsnieku apvien. Kanadā vicepriekšsēdis Viktors Dreifelds un aicina ierasties Latvijas kara skolas gadskārtējā atceres vakarā, kas šo gad notiek 2. decembrī Toronto viesnīcā. Foto: J. Liģers

DV Hamiltonas nodaļas 28. gadasvētki

Tos atzīmēja sestdien, 21. oktobrī, Daudzkultūru centrā. Pēc nodaļas karoga ienešanas un Kanadas himnas svētbrīdi vadīja mācītājs K. Kuškēvics, savā runā cildinot DV organizācijas darbu. Maija Gaiķe deklamēja Arnolda Apses — Kur ir? DV Hamiltonas nodaļas priekšnieks Ēriks Robežgruntnieks uzrunā pakavējās pie paveiktā un nākotnē veicamā.

Svētku runātājs bija DV KV ārējās informācijas nozares vadītājs Pēteris Vasariņš no Sv. Katrīnām. Viņš pakavējās pie DV ārējās informācijas darba un aicināja 18. novembrī braukt uz Otavu demonstrācijās. Runātājs norādīja arī uz mūsu tautas stāvokli okupētajā Latvijā, kur to cenšas pārkrievināt. Maskava grib iznīcināt latviešu tautu, jo Latvijā katru gadu iepludina 10.000 krievu. Rīga pārvērsta par krievisku pilsētu. Viņš minēja arī latviešu pretestību dzimtenē un nosauca Gunāru Rodi, Viktoru Kalniņu un citus okupācijas režīma pretiniekus, kas tagad darbu turpina brīvajā pasaulē. Daudz tādu cīnītāju ir arī dzimtenē.

Apsveikumus ievadīja Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša. Nodaļu sveicināja DV Kanadas valdes priekšnieka palīgs E. Pulciņš, Sv. Katrīnu nod. priekšnieks P. Vītols un DV Druvas — A. Kalniņš, Hamiltonas latviešu biedrības — H. Tērauds, Kičenenas-Vaterlū — A. Simsons. Hamiltonas gaidas un skauti sveicināja un pateicās par līdzšinējo atbalstu. Ar rakstu sveicināja Kristus draudze Hamiltonā, Hamiltonas jaunatnes pulciņš Rota un vietējā pensionāru apvienība.

DV KV priekšnieka palīgs E. Pulciņš pasniedza DV KV atzinības rakstu Almai Jirgenai un DV CV atzinības rakstu Ziedonim Upītim. Akta beigās nodziedāja DV dziesmu. Sarīkojuma norisi vadīja E. Dāvidsons, klavieru pavadījumus spēlēja Andris Dindzāns. Saviesīgajā vakarā deju mūziku spēlēja Imants Ķipis. Bija ieradušies 70 apmeklētāju.

J. G.

LPB centrālās valdes vēlēšanas

Latviešu preses biedrības centrālās valdes vēlēšanas globālā apmērā beigsies 1. decembrī. LPB Kanadas kopai vēlēšanas beidzās 1. novembrī. Kanadā vēlēšanu materiālus centrālās valdes vēlēšanām izsūtīs Kanadas valde novembŗa sākumā, pēc Kanadas okupācijas laikā darbojās Frontes teātrī. Ņujorkā strādāja Grāmatu Drauga apgādā. Rakstījusi latviešu periodiskos izdevumos. Septiņdesmito gadu sākumā bijusi eksperimentālā teātŗa ansambļa režisora asistente. Aizgājēju pēdējā gaitā 22. oktobrī izvadīja māc. R. Zariņš. Pie šķirsta stāvēja vanadžu goda sardze, atvadu vārdus teica T. Grīnbergs, Austra Balode no DV apvienības, H. Rudzītis no Grāmatu Drauga un H. Moors no E. Raistera fonda.

Vk

kopas vēlēšanām. Balsošanas zīmes LPB Kanadas biedriem jāsūta centrālai vēlēšanu komisijai. LPB Vācijā vēlēšanu materiālus jau izsūtījusi. Vēlēšanu zīmes nosūtāmas O. Kalējam, Albert-Mahlstedt Str. 53, Eutin 2420. Austrālijas LPB kopā notikušas pārmaiņas valdes sastāvā. No valdes priekšsēdes pienākumiem atteikusies Ņina Luce. Tagad kopas priekšsēdis ir Aleksandrs Zariņš, sekretāre Vita Kristovska, kasieris Eduards Šmugajs, vicepriekšsēži Inārs Bredrichs Melburnā un Īrija Matisone Adelaidē. Revīzijas komisijā L. Bērziņa, S. Klauverts un L. Gailīte-Jansona. Kopā 70 biedru. Vēlēšanu materiālus izsūta Austrālijas kopas valde. Par vēlēšanu materiālu izsūtīšanu vēl nav saņemtas ziņas no Anglijas un Dienvidamerikas kopām, kur materiālus izsūtīs un balsis saskaitīs kopu valdes. Vēlēšanu rezultātus paziņos centrālās valdes vēlēšanu komisija.

V. I.

MANČESTRA

Latviešu ev. lut. draudzes dāmu komiteja pēc dievkalpojuma rīkoja baznīcas lejas zālē Pļaujas svētku mielastu, kur mācītājs K. Freimanis un draudzes sekretārs E. Ozols apsveica ilggadējo draudzes darbinieku Eduardu Bogmani ar 85 dzīves gadiem un pasniedza balvas — grāmatas, bet dāmu komitejas priekšniece V. Klēģere sveica ar ziediem. Jubilārs draudzē aktīvi darbojies jau kopš tās dibināšanas 1952. gadā, piedalījies dibinātājos un bijis pirmais revīzijas komisijas priekšsēdis, vēlāk darbojies draudzes valdē kasiera un grāmatveža amatā, pašlaik ir revīzijas komisijas priekšsēdis un pērminderis. Apbalvots ar AĻA atzinības rakstu. Neatkarīgā Latvijā E. Bogmanis kalpojis uz valsts dzelzceļiem jau kopš 1920. gada, vispirms Liepājā, tad pārcēlies uz Rīgu, kur dzelzceļu virsvaldes ekspluatācijas direkcijā bijis atbildīgā amatā.

Draudzes dāmu komitejas 14. oktobrī Mančestrā rīkotais gadskārtējais bazārs bija labi apmeklēts. Programmas daļā dzirdējām dziesmas un kokļu mūziku, ko atskaņoja jauniešu Sarmīte Grase, Ingrīda Krūmiņa un Silva Strazda. Bija bagātīga ziedoto mantu loterija. Spēlēja latviešu kapella S. Rampāna vadībā. Draudzes jaunatnes pulciņa dalībnieki 15. oktobŗa sanāksmē, ko draudzes namā ar lūgšanu ievadīja mācītājs K. Freimanis, piedaloties jaunatnes darbības vadītājai Z. Kūlītei, pārrunāja turpmāko darbību, arī gatavošanos februāŗa sākumā rīkojamam gadskārtējam vakaram. Izraudzīja pulciņa valdi: priekšniece Ingrīda Kļaviņa, vietnieks Pauls Kūlītis, sekretārs Jānis Kūlītis un kasiere Ingrīda Krūmiņa.

Konektikatas latviešu mednieku un makšķernieku klubs 21. oktobrī Atlantijas Niantikas piekrastē rīkoja makšķerēšanas sezonas nobeiguma sacensības. Makšķernieki piedalījās ar četrām laivām. 1. vietu ieguva vilimantikietis Jānis Čemers, 2. un 3. v. toringtonietis Kārlis Šteinblūms.

P. S.

ŅUJORKA

Pēc sirds operācijas 20. oktobrī mirusi literāte un skatuves māksliniece Sandra Sēja - Amatniece, dzimusi 1920. gada 19. septembrī. Trīsdesmito gadu beigās viņa sāka darboties Latvijas telegrafa aģentūrā LFTA, reizē arī sākot pirmos soļus uz skatuves. Vācu

Toronto...

(Turpinājums no 10. lp.)

lijās divi ģimnazijas bijušie absolventi: Guntis Ezers, kas pirmo gadu ievēlēts par ģimnazijas vecāku pārstāvi, ar dzīvesbiedri Dr. Ināru Ezeru, dzim. Grava, kuŗu dēls Rolands šogad mācās ģimnazijas 1. klasē. Ģimazijas direktrise V. Slavieša pieminēja, ka vairāki ģimnazijas vecāki un padome piedalīsies nākamgad Lieltoronto karavānas pasu pārdošanā un Rīgas paviljona izkārtošanā.

—ls—

Ap simt klausītāju ar lielu interesi sekoja plkv.-ltn. Sigurda Andersona referātam DV namā Toronto par NATO nozīmi rietumu aizsardzībā. Foto: J. Liģers

Brauciens uz Otavu no latviešu centriem

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDES LĒMUMI UN ATZINUMI

Pēdējā LNAK valdes sēdē 24. oktobrī priekšsēža T. Kronberga vadībā galvenās pārrunas bija par informātīvā un politiskā darba aktivitātēm, sakarā ar Latvijas dibināšanas sešdesmit gadu atceri. Kā jau agrāk ziņots, sarīkojumu degpunktā būs Otava, kur 18. novembrī paredzētas demonstrācijas, deklarācijas iesniegšana valdības iestādēm, svētku akts ar koncertu un saviesīgu vakaru. Sarīkojumi notiks Šato Lorjē (Chateau Laurier) viesnīcā, kur iepriekš piesakoties varēs rezervēt arī istabas par pazeminātu cenu.

Nokļūšanai uz Otavu tiek organizēti autobusi no Toronto un Hamiltonas, par ko sazināties ar Voldemāru Elksnīti, 234 Mortimer Ave., Toronto, M4J 2C5, tālr. 466-7431. Paredzams, ka līdzīga autobusu satiksme tiks noorganizēta arī no Niagaras un Sv. Katrīnām. Kā sēdes dalībniekus informēja A. Joma, tad demonstrācijas paredzētas vienīgi pie Pad. sūtniecības, un visi latvieši aicināti piedalīties Otavas sarīkojumos, izmantojot arī privātos satiksmes līdzekļus.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs ziņoja, ka gadskārtējā pieņemšana paredzēta 17. novembrī Latviešu namā, bet galvenais akts notiks 19. novembrī Toronto universitātes aulā. T. Kronbergs pieminēja arī rindu zīmīgus gadījumus, kas raksturo Pad. savienības sūtniecības Otavā tiešu iejaukšanos šejienes etnisko grupu sabiedriskās aktivitātēs, pie tam aktīvi kļuvuši arī mūsu pašu „kultūras sakarnieki".

LNAK valdes loceklis un pārstāvis Toronto latviešu centra organizēšanas komitejā V. Miklašēvics informēja par centra pēdējām sēdēm un sanāksmēm, ko valde pieņēma zināšanai. Līgumā paredzētā pārzonēšana nav vēl notikusi, un līdz 1. novembrim arī nenotiks, tādēļ organizēšanas komitejai jāizšķiras, ko darīt tālāk. Starplaikā iecerētā īpašuma vērtība ir pieaugusi, tādēļ paredzams, ka līguma termiņu centīsies pagarināt. Īsās pārrunās vairāki valdes locekļi un darbinieki tomēr izteica domu, ka pašreiz ir visizdevīgākais laiks no pirkuma atteikties, jo ne tikai cena, bet arī citi izdevumi ir par lieliem.

Politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss ziņoja par piedalīšanos Baltijas informācijas centra konferencē Vašingtonā, kas bijusi iespaidīga un rosīga. Pēc L. Luksa ierosinājuma valde vienojās materiāli atbalstīt Viktora Kalniņa iesaistīšanu sabiedriskā darbā. Viņa dzīvesbiedre Helēna Celmiņa viesosies Toronto, un 15. novembrī paredzēts viņas stāstījums par noskaņām okupētajā Latvijā. L. Lukss sagatavojis preses informāciju laikrakstiem un parlamenta locekļiem par Laimona Niedres apcietināšanu un paredzēto tiesāšanu okupētajā Latvijā. Valde šo informāciju atzina par labu un piemērotu. Tāpat bez iebildumiem pieņēma arī viņa izstrādāto paraugu brošūrai par genocīdu, ko izdos vēl pirms 18. novembŗa.

Globālā latviešu kultūras fonda vicepriekšsēdis Dr. T. Tichovskis informāja par šī gada apbalvojumiem, ko valde pieņēma zināšanai un apsprieda arī LNAK atzinības rakstu piešķiršanu.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva piedalījusies Latviešu institūta sēdē Ņujorkā, kur apspriesti vairāki tālejoši projekti. Kā viens no nozīmīgākajiem minams izveidot piecas latviešu senlietu krātuves, no kuŗām viena būtu Toronto. Eventuālie kultūras vērtību ziedotāji jau tagad var sazināties ar Intu Purvu tuvākas informācijas iegūšanai. Rakstniece Ingrīda Vīksna pabeigusi manuskriptu iecerētai informācijas brošūrai par Latviju „Country, People, Liberty", ko valde izdos, sazinoties ar latviešu spiestuvēm. No nelaika Viļa Uiskas dzīvesbiedres LNAK bibliotēka saņēmusi Latviešu tautas pasaku un teiku komplektu, par ko valde viņai izsaka pateicību. Edvīns Kalviņš paredzējis nākošā gada sākumā sasaukt organizāciju pārstāvju sanāksmi, lai apspriestu latviešu piedalīšanos 1979. g. Karavānā Toronto.

Sporta nozares vadītājs A. Tīcmanis informēja, ka sakarā ar Latvijas 60 gadu dibināšanas atceri, 11. un 12. novembrī noorganizētas plašas basketbola un volejbola sacensības, kas notiks Earl Haigh vidusskolas telpās, Vilovdēlē.

R. Norītis

Pēc ilgām ciešanām Dieva mierā aizgājusi

mūsu mīļā māmiņa un vecmāmiņa

Elza Ozoliņa

dzimusi Krēsliņa,

dzimusi 1905. gada 7. martā Latvijā,

mirusi 1978. gada 25. oktobrī Toronto.

Lielais miers nu klusi, klusi,
Tavai sirdij pieskāries,
Lai Tev svešās zemes vēji,
Klusu, klusu dziesmu dzied.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

meitas Ausma Plūdone un
Velta Bergholde ar ģimenēm

Mans dzīves draugs

Mārtiņš Holcmanis

aizgājis mūžībā 1978. gada 25. septembrī.

Dievs, ņemdams tevi savā klēpī,
Dos mieru, ko tu meklēji.
Austra.

Skumst

sieva, māsa, krustbērni, radi,
draugi Latvijā un Amerikā.

Mūsu draudzes loceklis

Ernests Zibergs

dzimis 1895. gada 1. jūlijā Alojas pagasta
miris 1978. gada 26. Jaunmīlēnos, oktobrī Sadberijā.

Piemin

Sadberijas ev. lut. latviešu draudze

Diždancim 30 gadu

Toronto latviešu biedrības tautas deju kopa Diždanča 30 gadu jubilejas sarīkojums 11. novembrī pl. 16.30 Bickford Park vidusskolas auditorijā. Uzvedumā piedalīsies Diždanča četras vienības: Lielais Diždancis ar 40 jauniešiem, Mazais Diždancītis — 20 bērni, Diždanča 30 dejotāji un vecā Diždanča 16 dejotāji. Bez tam vēl vairākas dejas nodejos Daugaviņa. Piedalīsies koklētāju ansamblis Ariānas Liepiņas vadībā, kas sniegs arī solo priekšnesumus. Mūzikālo pavadījumu tautas deju uzvedumam spēlēs Runči un akordeonists Vilis Kairišs. Programmā uzņemtas 20 etnogrāfiskas un variācijās choreografētas dejas Diždanča vadītāja Zigurda Miezīša. J. Vāgneres, E. Kalviņa, L. Āboliņa, F. Aigara u.c. choreografijā, arī viena Edītes Āpšes jaundeja.

Diždanci ilgajā pastāvēšanas laikā pirmos 10 gadus vadīja Fredis Aigars, pēc tam Vilis Ādlers, bet kopš 1960. gada Diždanča vadībā ir Zigurds Miezītis. Viņam pašreizējie palīgi ir Valda Volmera un Imants Kārkliņš. Diždancī 30 gados dejojuši ap 500 jauniešu, apgūstot vairāk nekā 40 tautas dejas un jaundejas. Diždancis piedalījies dziesmu svētku tautas deju lieluzvedumos, jaunatnes svētkos, gadskārtējā festivālā Pitsburgā, Toronto karavānas Rīgas paviljonā, kokļu dienās Toronto un gadskārtējos Jāņu uzvedumos. Agrākos gados diždancieši devuši viesizrādes ASV, piedalījušies pasaules izstādēs Ņujorkā un Montrealā.

Latviešu tautas mākslas popularizēšanā Diždancis darījis sevišķi daudz: kapitāldarbs Novada tautas tērpi izdoti divos izdevumos, 1965. un 1966. gadā, kopā 1000 eksemplāros, kā arī aktīvi piedalījies 88 tautas dejas un apdares izdošanā 1973. g. un sagatavots uzvedums Koklētājs un velns.

Jubilejas sarīkojumu nobeigs vakarā ar balli, vakariņām un kokteili Ontario Place, Skv-Pode ēkā. Deju mūziku spēlēs Runči. Galdiņi rezervējami pie Sandras Kleperes, tālr. 767-7435, kur iepriekš pasūtināmas arī jubilejas uzveduma biletes. Ieejas maksa 5 dol., skolēniem un pensionāriem 4 dol.

—ls—

ASV baze Vācijas ziemeļos

Pirmoreiz kopš 2. Pasaules kaŗa Rietumvācijas ziemeļos, Garlstedē pie Bremenhavenas, amerikāņi ierīkos savu militāro bazi, pret padomju masīvo spēku izveidojumiem Centrāleiropā. Ap 3800 ASV armijas kaŗavīru ar militārām ierīcēm un moderno apbruņojumu varēs stāties pretīm katram izaicinājumam. Līdz šim amerikāņu vienības bija stacionētas Rietumberlīnē un Vācijas dienvidos. NATO sabiedrotie atzīmējuši, ka ASV vienībām jāatrodas arī Vācijas ziemeļos, lai kopā ar britu armijas spēkiem veidotu spēcīgu aizsardzību pret padomju tanku un kaŗaspēka sakoncentrēšanu Centrāleiropā.

„Tas ir arī mans piemineklis"

DAŽAS DIENAS RUDENĪGAJĀ RĪGĀ

Fizioloģijas doktors Andris Rode, kas oktobra sākumā izlidoja no Kanadas uz Sibiriju lai piedalītos pasaules arktisko apgabalu zinātnieku konferencē Novosibirskā, 25. oktobrī atgriezās Toronto, kur dzīvo viņa māte māksliniece Valija Mērniece, bet pēc īsas uzkavēšanās izlidoja uz savu pastāvīgo darba vietu Iglulikā, Kanadas ziemeļos pie polārā loka. Viņš tur jau vairākus gadus ir laboratorijas zinātniskais vadītājs, pārzinot arī visas Austrumkanadas Arktikas laboratorijas.

Zinātņu konferencē Novosibirskā piedalījušies zinātnieki no Alaskas, Jukonas, Somijas, Grenlandes, Kanadas Ziemeļrietumu territorijām un citiem arktiskajiem apgabaliem, arī pašiem krieviem, pulcējoties pavisam ap 200 zinātniekiem. A. Rode ieradies Novosibirskā dažas dienas pirms konferences sākšanās un pārgulējis viesnīcā, laiku vadot visai trūcīgajā krievu kafejnīcā. Līdz konferences vietai bijis jābrauc kādas 30 jūdzes pa cieši apsargātu ceļu. Pēc konferences viņš uzturējies Maskavā, kur pārgulējis necilā viesnīcā, par ko samaksājis 40 dolaru diennaktī, bet ja vēlējies mainīt gultas veļu, tad bijis vēl jāpiemaksā. Ēdienu pasūtinājumi gan pieņemti pēc viesa izvēles, bet pienesti, kas nu pagadījies, piemēram, krievu borščа vietā pasniegta trekna zivju vira. Negals bijis ar mazgāšanos: kad rītā ieziepējies, pēkšņi aptrūcis ūdens, kas parādījies tikai vakarā.

A. Rode atceļā, no 15. līdz 22. oktobrim, uzturējies Rīgā, pārguļot Intūrista viesnīcā. Taksametrā no lidlauka uz viesnīcu iesēdies vēl kāds pavadonis, kas skaidrojis, kā Rīgā jāuzvedas, brīdinādams uzmanīties ar fotografēšanu. Rode Rīgā apmeklējis Brāļu kapus, kur guļ vectēvs, Latvijas atbrīvošanas kara dalībnieks un Lāčplēša ordeņa kavalieris, noliekot ziedus. Mātes tēlu apņēmuši lieli krūmi. Tāpat krūmiem apaudzis pirmā Latvijas valsts prezidenta Jāņa Čakstes piemineklis Meža kapos.

Kā jau citi dzimtenes apmeklētāji stāstījuši, arī Rodem Rīga atstājusi drūmu iespaidu, licies, ka atrodas kādā krieviskā pilsētā, jo visur skanējusi krievu valoda, ļaudis saīguši un mazrunīgi, satikšmes līdzekļos grūstīšanās un spiešanās, arī lamāšanās. Rindas parasta parādība. Kad vēlējies nofotografēt Brīvības pieminekli, aizmugurē ziņkārīgi piestājušies daži latvieši.

„Jūs gribat nofotografēt mūsu pieminekli?" tie jautājuši.

„Tas ir arī mans piemineklis," Andris Rode atbildējis un gājis klusi tālāk.

Tikai Iekšrīga turpinot elpot savu vēsturisko gadsimtu elpu. Tur A. Rode paklaiņojis un aizmirsies. —ls—

DENVERA

Denveras latviešu ev. lut. draudze ievēlējusi jaunu mācītāju. Rietumkrasta apgabala prāvests R. Āboliņš jauno mācītāju Helmutu Lapiņu amatā ievedīs 19. novembra dievkalpojumā, kur asistēs arī līdzšinējais māc. Ž. Upīte. Jaunais mācītājs savu pirmo dievkalpojumu vadīs 26. novembrī. Denveras draudzi pēdējā laikā apkalpoja Brigita Andersone, kas savu pēdējo dievkalpojumu vadīja 22. oktobrī. **R. B.**

Now 9.25% Every year for 7 years

New Canada Savings Bonds

Drošība, tūlītēja izmaksa naudā un laba peļņa

Jaunie Kanadas bondi ir drošs ieguldījums. Katrā laikā tos tūliņ var pārvērst naudā. Un tagad tie dod augstāku peļņu — 9.25 proc. katru gadu septiņu gadu periodā.

Ikvienam pircējam aprēķinās jauno likmi, kaut arī uz lūguma veidlapām un uz bondiem būtu iespiestas vecās likmes. Jaunās likmes stājas spēkā ar 1. novembri līdz nobriedumam, 1985. gadā.

Kārtējo procentu bondi

Ja jūs vēlaties rēgulāru gadskārtēju ienākumu no sava ieguldījuma, jums labāk patiks kārtējo procentu bondi, kas maksā procentus automatiski katru gadu 1. novembrī.

Ja jūs esat kā daudzi bondu īpašnieki, jums labāk patiks tiešā noguldījuma veids. Ar šo ērto izvēli jūsu procenti tiek noguldīti tieši jūsu čeku vai noguldījumu kontā. Pieprasiet tos, pērkot jaunos bondus. Jūs arī varat saņemt procentus ar čeku pa pastu.

Procentu procentu bondi

Ja jūs vēlaties sava ietaupījuma pieaugumu, ieguldījumu nākotnei vai pensiju fondu, jūs izvēlēsities procentu procentu bondus, kas pelna procentus no jūsu procentiem pēc pirmā gada ar palielinātu likmi 9,25 proc. gadā.

100 dol. bonda vērtība pieaug šādi:

1. nov.	Vērtība	1. nov.	Vērtība
1979	$109.25	1983	$155.63
1980	$119.36	1984	$170.03
1981	$130.40	1985	$185.76
1982	$142.46		

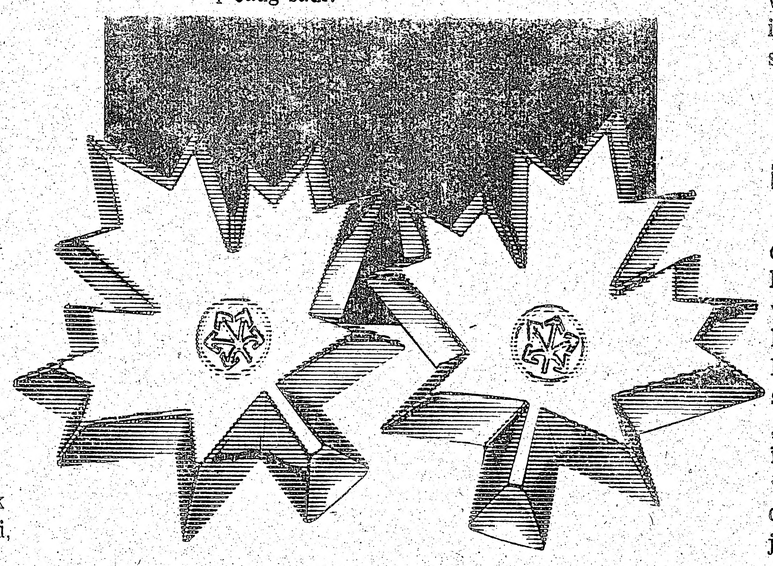

9.25% Every year for 7 years

Izvēle ir jūsu

Jūs varat pirkt kārtējo procentu bondus skaidrā naudā 300, 500, 1000, 5000 un 10 000 dol. vērtībā.

Procentu procentu bondi ir pērkami skaidrā naudā vai ar ērtu ikmēneša ietaupījuma plānu, sākot ar 100 dol.

Divējādas pirkšanas iespējas

Jūs varat pirkt dažāda lieluma Kanadas bondus vērtībā līdz 30.000 dol. Bez tam seriju „S24" un „SR" bondus īpašnieki var ieguldīt visus ienākumus no dzēstiem bondiem jaunās serijās.

Pērciet tūliņ

Miljoniem kanadiešu arī šogad atkal pirks Kanadas bondus. Tāpēc aizejiet uz savu banku, pie ieguldījumu aģenta, trasta sabiedrību vai kreditsabiedrību iespējami tuvākā laikā un izmantojiet paaugstināto procentu likmi. Dariet to tagad un izvairieties no drūzmas!

Lieliska izvēle

procentu procenti vai kārtējie procenti

Jāņa Veseļa mūzeļs Viskonsinā

Lai saglabātu rakstnieka Jāņa Veseļa atstāto mantojumu — grāmatas, manuskriptus un citas mantas, Latvijas dievturu sadraudze šīm vajadzībām ceļ ēku K. Grenciona sadraudzei dāvātā īpašumā Viskonsinā, pie Tomas pilsētas, kur apmetušās uz dzīvi vairākas latviešu ģimenes. Nams kalpos ne tikai archīva vajadzībām, bet arī dievturu svētrītu daudzinājumiem un citām sanāksmēm. Būvdarbus vada K. Grencions ar palīgiem. Talcinieki jau veikuši darbus līdz spārēm un jumta segumam. 7. oktobra vakarā tie pulcējās K. Grenciona mājā pie klātajiem galdiem. Vakaru vīkšēja Piemares draudzes vadonis J. Tupesis. Viņš arī izskaidroja veļu nozīmi senajā latviešu ticībā un to izpratni mūsu dienās. Mineapoles dziedātāju un koklētāju puduris Teiksma vakarēšanu kupināja ar tautas dziesmām. Nākošajā rītā talcinieki atkal devās ēkas celšanas darbā.

H. Misiņš

Līdzekļi projektam

Amerikas latviešu apvienības priekšsēdis J. Riekstiņš saņēmis paziņojumu, ka ASV valdības National Endowment for the Humanities piešķīrusi 21.091 dolaru Latviešu mūzeja projektam ALA mītnē Rokvillē. Projektu sastādījusi un iesniegusi Anna Graudiņa. Piešķīrums rāda, ka ASV valdības iestāde ir ieskatījusi etniskā mūzeja izveidošanu par svarīgu un vajadzīgu.

V. I.

Galvenais mērķis...

(Turpinājums no 2. lp.)

pamata pagājušajā gadā notiesāja plaši pazīstamo latviešu mākslinieku Jurģi Skulmi. 183—3. pants paredz sodu par grupveidīgu kārtības traucēšanu, kā padomju propaganda liekulīgi dēvē demonstrācijas.

Ļoti smags liktenis piemeklē tos, kurus uz nenoteiktu laiku iesloga psihiatriskajās slimnīcās, pie tam šie ieslodzītie ir pilnīgi veseli. Savā laikā sabiedrība brīvajā pasaulē protestēja pret tādu izrīcību okupētajā Latvijā attieksmē uz Jāni Jachimoviču un literāti Maiju Silmali. Tagad bendes baltajos talāros spīdzina Pitānu, kas atgriezās Latvijā no Austrālijas.

Pieminot Austrāliju sakarā ar latviešu politiskajiem ieslodzītajiem, gribētu atzīmēt lielo sarūgtinājumu latviešu disidentu starpā, kas radās sakarā ar Vitlama lēmumu atzīt Baltijas valstu inkorporāciju Padomju savienībā, kā arī dziļo gandarījumu, kad tagadējā Austrālijas valdība atsauca šo atzinumu. Šeit ir viens piemērs, kur redzams, kā brīvās pasaules rīcība ietekmē iekšpolitisko klimatu Padomju savienībā.

Viss teiktais apliecina, ka latviešu tauta, kā arī citas Padomju savienībā varmācīgi apvienotās tautas, nav samierinājušās ar savu likteni, atkal un atkal no jauna dodot piemērus šādai pārliecībai. Ne velti padomju varas organi ļoti baidās no nacionālās pretestības asāka uzliesmojuma Padomju savienības robežās. Kad pagājušā gada augustā mēs, triju Baltijas valstu — Igaunijas, Latvijas un Lietuvas — pārstāvji, nodibinājām nacionālās kustības galveno komiteju, pret tās locekļiem nekavējoties sākās represijas.

Dažos vārdos man gribētos pakavēties pie dažādo disidentu grupu atšķirībām.

Krievu disidenti ir galvenokārt liberālie un demokratiskie intelektuāļi (pēdējā laikā pārādījusies arī krievu nacionālistu grupa), kuŗu galvenais mērķis ir paplašināt intelektuālās brīvības, iespējas izteikt savus uzskatus, brīvāk apmainīties ar rietumiem informācijas jomā. Diemžēl, plašākās krievu tautas masās šis virziens nav laidis dziļākas saknes. (Chļebanova izveidotā neatkarīgā arodbiedrība arī sevi oficiāli neatzīst par disidentiem.)

Žīdi (ar cionistisku novirzienu) galvenokārt pastāv uz savām tiesībām izceļot no Padomju savienības.

Nacionālā opozicija pirmajā vietā izvirza savas tautas vitālās intereses un pieprasa sev tiesības suverēni lemt par savu dzīvi un turpmāko likteni. Mēs, nacionālās kustības dalībnieki, labi saprotam, ka visas dzīves demokratizācija pavērs mums plašākas iespējas cīnīties par savām tiesībām. Tādēļ mēs stāvam par plašu sadarbību ar visiem opozicionāriem, bet tajā pašā laikā mēģinām pārliecināt krievus, ka pats demokratiskākais režīms vienvēl nenozīmē nacionālā jautājuma atrisināšanu. Tādu mēs redzam vienīgi savas suverēnās valsts atjaunošanā.

Šeit, rietumos, bieži atskan jautājums, — kā palīdzēt disidentiem Padomju savienībā. Nav tādas receptes, kas būtu derīga jebkuŗā situācijā. Bet vienu droši varu apgalvot, ka, ar vienu roku stiprinot totalitāro komūnistisko režīmu, sniedzot tam ekonomisku palīdzību, pārdodot tam jaunu technoloģiju un piešķirot kredītus, mums nav saprotams, ko rietumu politiķi īsti vēlas? Vai to, lai disidentu kustība paralizētu pārējās pasaules apvienoto varenību?

Daudz, protams, palīdz protesti pret citādi domājošo vajāšanu Padomju savienībā, pat tad, ja tie nedod tūlītējus rezultātus. Bieži vien tad, ja vajātam cilvēkam pievērš uzmanību, tas novērš ko daudz ļaunāku — iespējamu viņa fizisko iznīcināšanu.

Beidzot tikai pāris vārdu par to, kā Padomju savienība izprot Helsinku beigu aktā paredzēto brīvo informācijas apmaiņu. No rietumos iznākošajiem periodiskiem izdevumiem Latvijā var legāli iegādāties vienīgi komūnistiskos laikrakstus, tādus kā Morning Star, L'Humanitē, L'Unitā, Norsken Flamman, Volksstimme, Kausan uutiset un Unsere Zeit.

Viktors Kalniņš

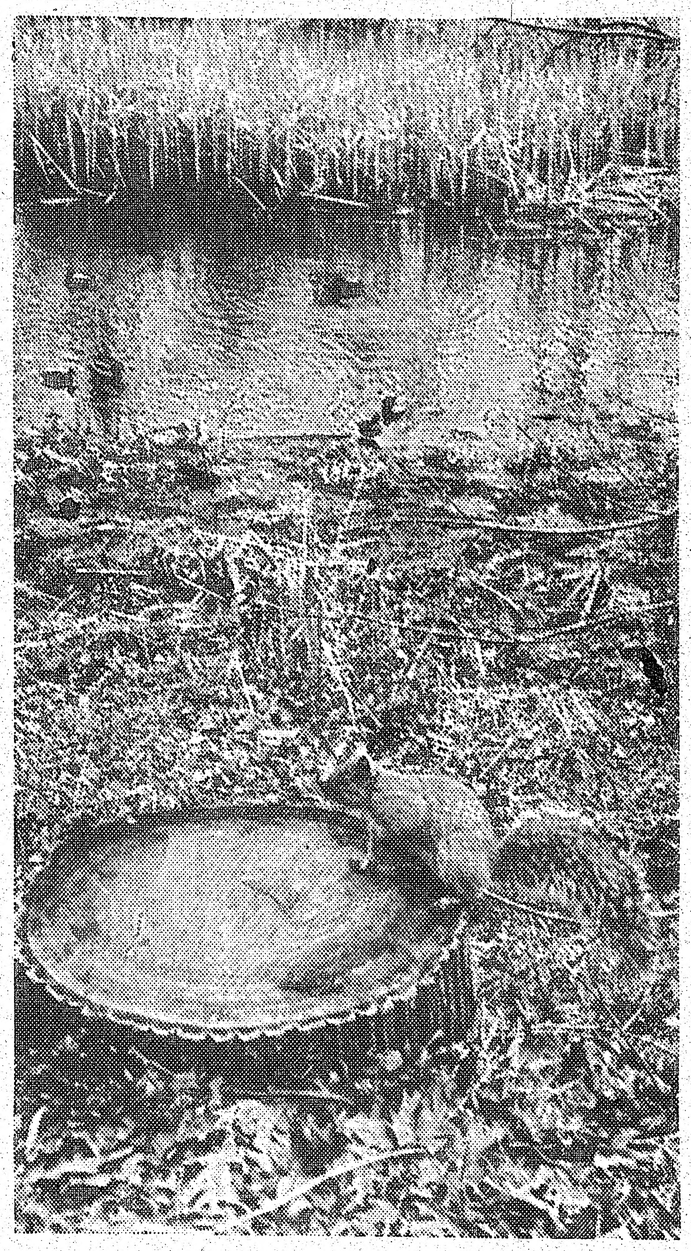

Rudens idille Foto: J. Ligers

DV KV sēde

Pēc vasaras pārtraukuma pirmā DV KV sēde pašu mājās notika 21. oktobrī, un tanī piedalījās gandrīz visi valdes locekļi. Vēl īsti darbs nav atsākts, jo valdes locekļiem ko ziņot nebija daudz. Valde vairāk pakavējās pie turpmākās darbības.

Valdes priekšsēdis V. Plūdons kārtojis saraksti un piedalījies gan DV Toronto nodaļas valdes sēdē 5. oktobrī, gan arī Latviešu centra sēdē.

Bez kārtējā sekretāra darba A. Kalupnieks piedalījies arī statūtu komisijas sēdē, kas reiz par visām reizēm mēģinās saskaņot latviešu un angļu tekstu.

Saimniecības daļas vadītājs varēja ziņot, ka 7. oktobrī pasniedzi DV KV dāvanu jaunatnes daļas darbinieka Aināra Māliņa kāzās. Viņš 15. oktobrī piedalījies DV statūtu pārstrādāšanas komisijas sēdē Hamiltonā.

Priekšsēža vietnieks un kultūras daļas vadītājs E. Pulciņš piedalīsies DV Sūsentmarijas (Sault St. Marie) nodaļas rīkotajā 18. novembŗa svinībās. Viņš sarakstījies ar Marģeri Grīnu ASV par iespējamu grāmatas Vēl tā gribējās dzīvot pārstrādāšanu filmas vajadzībām. Mūzikālā daļa principā būtu nokārtota, bet jākārto vēl techniskās lietas. Viņš piedalījies arī Kokļu dienās Sidrabenē.

DV KV vienojās iespiest vēl 500 Ziemsvētku dziesmu skaņu plates. DV KV ārējās informācijas daļas vadītājs saņēmis no LNAK tuvāku informāciju par 18. novembŗa demonstrāciju Otavā. A. Joma no LNAK organizē braucienu un skrejlapas par demonstrācijām jau izplatījis. P. Vasariņš organizē autobusus no Niagaras un Hamiltonas un aicina visus vanagus un vanadzes piedalīties.

Sakarā ar nesen LA minēto CIDA iespiesto karti, kur Baltijas valstis iekļautas Pad. savienībā, CIDA jaskaidrojusi, ka karte atspoguļo ne legālo (de jure), bet faktisko (de facto) stāvokli un Kanada ņem vērā, ka Pad. savienība kontrolē Baltijas valstis. Karte neatspoguļojot Kanadas valdības politiku attieksmē pret Baltijas valstīm. P. Vasariņš atbildē CIDA paskaidros, ka šāda nostāja nav pieņemama un sāks kampaņu, lai karti skolās neliętotu.

P. Vasariņš sagādājis materiālus DV Edmontonas nod. 18. novembŗa gadījumā.

E. Treilons ierosināja kādas grāmatas izdošanu, ko kārtos ar saimniecības daļas vad. A. Šternu.

Valde piešķīra 11 atzinības rakstus.

Nākošā valdes sēde 14. novembrī pl. 19.30 DV namā.

et

Par ko tiesāja Viktoru Kalniņu

Viktors Kalniņš savu Austrālijas apmeklējumu beidzis, gūdams plašu turienes preses ievērību. Pēc studijām Maskavā viņš 1960. gadā atgriezies Latvijā un sācis strādāt par žurnālistu toreizējā Latvijas arodbiedrību žurnālā Rīgā. Viņam radās kontakts ar latviešu nacionālo intelliģenci, šaurākā lokā notika pārrunas par latviešu tautas izredzēm un nākotni.

Šo rēgulāro pārrunu saturs tomēr nāca zināms čekai, un 1962. gadā Rīgā apcietināja veselu latviešu jauniešu grupu, apvainojot, ka tās locekļi gribējuši nodibināt „Baltijas federāciju". Astoņus no viņiem tiesāja kopējā procesā 1962. gadā Rīgā inkriminējot pārkāpumus saskaņā ar Latvijas PSR Krimināllikuma 59. pantu (valsts nodevība), 65. pantu (pretpadomju aģitācija un propaganda) un 67. pantu (aktīvitātes organizēšana pret valsti). Kaut nebija nekādu pierādījumu, 8. apsūdzētos notiesāja ar ieslodzījuma sodiem no 6 līdz 15 gadiem. Notiesāto vārdi un liktenis šāds:

Gunārs Rode — 15 gadi, atlaists 1977. gadā, tagad Zviedrijā.

Dailis Rijnieks — 15 gadi, apžēlots 1971. gadā.

Jānis Rijnieks — 7 gadi, apžēlots 1967. gadā.

Aina Zibaika — 12 gadi, apžēlota 1966. gadā.

Uldis Ofkints — 10 gadi, par atbrīvošanu nekas nav zināms.

Ziedonis Rozenbergs — 6 gadi, apžēlots 1965. gadā.

Knots Skujenieks — 7 gadi, atlaists 1969. gadā.

Viktors Kalniņš — 10 gadi, atlaists 1972. gadā.

Sava ieslodzījuma galveno laiku V. Kalniņš pavadīja Mordovijas stingrā režīma nometnēs. Vispirms viņu ievietoja 11. nometnē, tad pārveda uz 3 nometni, tad atkal uz 11., pēc tam uz 17 A nometni un beidzot atkal uz 3. nometni. Ieslodzījuma laikā V. Kalniņš kopā ar citiem ieslodzītajiem piedalījās protesta akcijās un bada streikos, protestējot gan pret ieslodzījuma apstākļiem, gan pret politisko cietumnieku tiesību neievērošanu, vai apiešanos ar atsevišķiem ieslodzītajiem. Viņa ieslodzījuma biedru starpā bija Aleksandrs Ginsburgs, Viktors Petkus, Bāļis Gajanauskas („šo vīru man īpaši gribas pieminēt, jo par viņu ir vismazāk zināms, kaut viņš, nometnē esot, darīja daudz vairāk nekā, piemēram, Ščaranskis, ko tagad tā izceļ," piezīmē Kalniņš), Jurijs Daniels, Galanskovs Platonovs, Borodins u.c. Ieslodzītie rakstīja kopējas vēstules gan Pad. savienības augstākajai padomei, gan citām iestādēm, protestēdami pret cilvēka tiesību un Helsinku vienošanās protokola neievērošanu padomju soda iestādēs.

A. L.

MĀRTIŅU VAKARS

5. novembrī, pl. 16.30

Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

Programmā:

Tēlojums LĀCĪTIS PŪ

Nodarbības —

VEIDOŠANĀ, KRĀSOŠANĀ,

ROTAĻĀS

MĀRTIŅU CIENASTS

Ieeja pret ziedojumiem, maskās un tautas tērpos brīva

Ielūdz Gaujas (14.) gaidu vienība

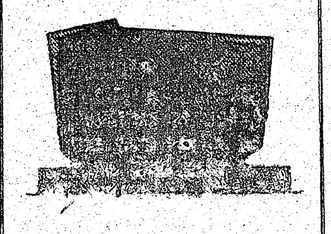

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2019 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

RELIĢISKĀ DZĪVE

Nāciet!

Nāciet šurp pie manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, es jūs gribu atvieglināt.

Mateja ev. 11 ,28

Nāciet šurp pie manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi...

Viena no lielākajām kļūdām, ko cilvēks izdara, ir tā, ka tas Kristus aicinājumu iedomā tikai tad, kad to māc bēdas, ciešanas un sāpes; kad tas ir iestidzis maldos un grēkā.

Ir tiesa: Kristus aicina bēdīgos un sāpju cietējus, bet tie nav vienīgie, ko Viņš aicina. Tāpat Viņš aicina arī mazo bērnu un strādnieku darba laukā; sirmgalvi mūža novakarē un vīru spēka gados; aicina bagāto un nabago, augsto un zemo, stipro un vājo.

Viņa aicinājumam ir divējāds mērķis: palīdzēt cietējam nest tā nastu — un darba spējīgam norādīt uzdevumu.

Pirmajā gadījumā mēs savu Kungu parasti atceramies un uzmeklējam paši. Otrā — mēs meklējam aizbildinājumus, kāpēc tieši šo un kāpēc tieši mēs kādu uzdevumu nevaram pildīt.

Kristus arī mūs aicina: nāciet — ne tikai gudrie un noskumušie, bet nāciet arī jūs, kam Dievs piešķīris spēku, spējas, prasmi un iespējas pielikt roku Viņa valsts celšanas darbā.

Nāciet šurp pie manis visi! Kļūsim visi viena liela, darbīga, svētību nesēja Dieva bērnu saime!

Sekosim šim Kristus aicinājumam.

Arturs Voitkus, 1911

Topam pārvērsti

Bet mēs visi atsegtām sejām spoguļojamies tā Kunga spožumā, topam pārvērsti Viņa paša līdzībā no spožuma uz spožumu. To dara tā Kunga Gars.

2. Korintiešiem 3, 18

Ir daudzi koki, kas nes rūgtus, nebaudāmus augļus. Tos pat nesauc par augļu kokiem, bet par mežeņiem. Šādiem kokiem var piegādāt vislabāko zemes barību un rūpīgāko kopšanu, bet viņu augļu rūgtums paliks tik pat ass. Tikai paši augļi būs kļuvuši mazliet lielāki.

Bet — ja šādi mežeņi tiek laba un gudra dārznieka aprūpē, kādreiz var gadīties, ka šie koki patiesi kļūst par labiem augļu kokiem.

Ko tad darīs dārznieks, lai to panāktu? Viņš apgriezīs mežeņiem zarus un to vietā piepotēs citus zarus, kas piederējuši labiem augļu kokiem. Šie piepotētie zari augs, kuplos un beidzot nesīs vērtīgus augļus. Tādi koki būs tā pārvērtušies, ka tiem gandrīz nekā vairs nebūs līdzīga ar mežeņiem.

Līdzīgi var notikt arī ar cilvēkiem. Ir pasaulē cilvēki, kas pielīdzināmi mežeņiem. Tie citiem sagādā tikai rūgtumu.

Ir vajadzīgs kāds, kas šādiem cilvēkiem spēj daudz ko atņemt un daudz ko no jauna iedot. Tad tie kļūst citādāki. Ja agrāk tie sagādāja rūgtumu, tad tagad tie citiem sagādā laimi.

Vajadzīgs tikai tāds labs dzīves dārznieks. Tādu mēs zinām. Tas ir mūsu Kungs, kas dzimis Betlemē — Jēzus Kristus. Ļaunajiem cilvēkiem, kuŗi sāk ticēt savam Kungam, Viņš atņem visu lieko, dod jauno, kas vajadzīgs, un šie cilvēki kļūst par labāko dzīves augļu nesējiem.

Dodi mums labu dzīves dārznieku, debesu Tēvs. Dodi Kristu, lai topam labāki cilvēki, līdzīgi labiem augļu kokiem.

Eduards Putniņš, 1909

Neatrausimies no tā, kas vecāks

Un viņš (Dāvids) nomira lielā vecumā, diezgan piedzīvojis mūža dienu, bagātības un goda gandarīts, un viņa dēls Salamans kļuva ķēniņš viņa vietā.

(1. Laiku grām. 29, 28)

Reiz mēģināju izaudzināt Āfrikas vijolīti. Saņēmu pamācību, ka jāiegūst attiecīgās vijolītes lapa, kuŗas kātiņš jātur ūdenī, līdz tā galā parādās sakņu čumurs. Tāda lapa uzmanīgi jāiestāda puķu podā.

Viss tika tā izdarīts. Pēc kāda laika blakus iedēstītās lapas kātiņam no zemes izlīda divas sīkas lapiņas. Tās lēni auga lielākas, bet iedēstītā lapa pamazām sakļāvās, izskatījās neglīta un pilnīgi nevajadzīga. Būdams tādā pārliecībā, veco lapu nogriezu un aizsviedu.

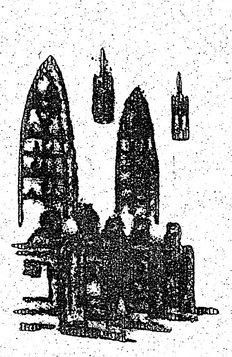

Pagāja vēl kādas dienas — un sāka nīkt jaunuzdīgušā Āfrikas vijolīte, un beidzot iznīka arī pavisam.

Kādēļ? Kad jautāju par to pamācības devējam, bija atbilde:

Vecā lapa tika nogriezta par ātru!"

Šim patiesajam piedzīvojumam ir sava pamācība: Neatrausimies un neļausim sevi atraut par ātru no tā, kas vecāks par mums, kas spēka devējs — no vecākiem, skolotājiem, no senos gados sakrātām tautas gara mantām un sevišķi — no Jēzus mācības, kas turpat 2000 gadus veca.

Ja to ievērosim, nenoslīksim kā jaunais Āfrikas vijolītes stādiņš.

Dodi, Dievs, lai nekad neaizmirstu ar pateicību pieminēt visu to, kas vecāks un labāks par mani, un par visām lietām Tevi, kas esi visa Radītājs un Uzvarētājs, un Tavu dzīvo Dēlu Jēzu Kristu, un Svēto Garu, kas visu dzīvu dara . . .

(Eduards Putniņš, 1909)

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

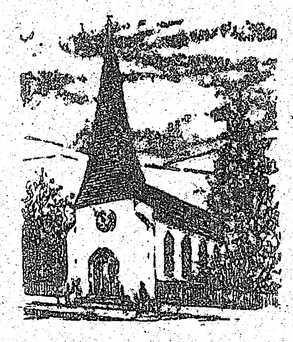

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Gr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. S. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc: I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

5. novembrī pl. 11 dievkalpojums.

12. novembrī pl. 11 varoņu atceres dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19.30 Sv. Andreja dievnamā Latvijas neatkarības dienas dievkalpojums.

19. novembrī pl. 11 dievkalpojums.

26. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Mecosoprāns Olga Pētersone-Griķe. Dziesmu lapiņas.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. 482-5743 mājās, 3 Rolland Road. Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā trešdienās no pl. 10 — 12 un no pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10. — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

5. novembrī pl. 13 dievkalpojums angļu valodā. Pl. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma Gaujas gaidu vienības Mārtiņu sarīkojums.

12. novembrī pl. 11 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19.30 Latvijas neatkarības dienas 60 gadu atceres dievkalpojums visām draudzēm. Piedalās visi trīs draudžu mācītāji un archibīskaps A. Lūsis.

19. novembrī dievkalpojums nenotiks.

26. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums. Draudzes koris.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., T., M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

5. novembrī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola.

12. novembrī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

19. novembrī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola.

26. novembrī pl 13 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu un svētdienas skola.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles studijas un lūgšanas vakari trešdienās plkst. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

14., 15., un 16. novembrī pl. 14 Valmer Rd. Baptistu dievnamā Lūgšanas stunda, pl. 19.30 dievkalpojums, viesis māc. J. Šmits.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 160 Sunnyside Ave. tālr. 532-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

5. novembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums jauniešu vadībā; pl. 12. — jauniešu rīkota kafijas stunda draudzei.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

5. novembrī pl. 14 Ģimeņu dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma stunda I grupas jauniešiem.

12. novembrī dievkalpojums Otavā nenotiek. Soo draudze atzīmēs 25. g. pastāvēšanu. 19. novembrī pl. 14 Latvijas valsts 60 g. dibināšanas atceres dievkalpojums. Koris.

26. novembrī pl. 14 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Latviešu misijas radio raidījums „BRĪTIŅŠ AR DIEVU" nepārtraukti 23. gada gājumā

Katru svētdienas rītu no plkst. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis,

106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums

katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons,

60 Stevenson Bd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntly Str., Toronto,

no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu pulku pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrumi

Ieprieciniet savus piederīgos Latvijā!
Mums ir I šķiras džīnas par: (Nemazgātas)

Wrangler	$14.99
Levi's	$16.99
Lee	$14.99

WORLD of JEANS, 1543 Bloor St. W., pie Dundas

Visātrāk un visizdevīgāk
SAIŅUS UZ LATVIJU
varat nosūtīt, nododot pasūtinājumus
Tazab and Co. Ltd., Latvian Dept.
273, Old Brompton Rd.,
London SW 5 9JB, England.

Pieprasiet mūsu vispārējo cenrādi latviešu valodā, standartsaiņu sarakstu, pārtikas preču cenrādi un drānu paraugus. Rakstiet latviski, un mēs nekavējoties atbildēsim.

Standartsainis XX6: 1 kotika atdarinājuma kažoks tumši brūnā krāsā, 1 nailona dāmu blūze ar garām piedurknēm, 1 silta divkārša adījuma cepure piemērota kažokam, krimplīna drāna vieniem dāmu svārkiem vai viena mārciņa kafijas pupiņu. Cena, visus izd. ieskaitot US$ 222.00

Standartsainis Nr. 7/LM: 3 metri eleganta vilnas uzvalka drāna, 2 metri krimplīna kleitas vai kostīma drāna, 1 nailona dāmu blūze ar garām piedurknēm, 1 nailona kungu virskrekls. Cena, visus izd. ieskaitot US$ 164.00

Pārtikas standartsainis L: 1500 gr kafijas pupiņas, 452 gr pulvera kafijas, 908 gr kakao, 1000 gr šokolādes tāfelēs, 200 gr daž. garšvielu. Cena, visus izd. iesk US$ 102.00

PAVASARA LE 1-7353
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 Roncesvalles Ave. Īpašnieks K. KEDZIERSKI

TEAKWOOD mēbeles
791-2355
Hwy 7
Pārdošana noliktavā
Airport Rd.
Yonge St.
Don Caster Ave.
Einar Clauson Ltd.
Steels Ave.
881-0000

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO
NĀCIET TALKĀ!
Līdz šim bankā un solījumos ir $419.000
Centra telefons darbdienās
no pl. 19 līdz 22 — 960-1515

Plašā izvēlē
latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-8183

Latviska dāvana
SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss., Ms. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.—

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$30.00
☐ 6 mēnešiem	$16.00
☐ 3 mēnešiem	$ 8.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD vārda

NAMEJA GREDZENI

Dažādos lielumos	10 karatu zelta	$179.00
(pasūtot uzrādīt	14 karatu zelta	$219.00
lielumu)	Tīra sudraba	$ 29.95

Pasūt, pa tel. (416) 439-3347. Čeki vai naudas pārvedumi adresējami: BENJAMIN IMPORT CO. P. O. Box 203 Station H, Toronto, Ont. M4L 5J2. Ontario — jāpievieno 7% nod. Visiem pasūtinājumiem pa pastu vēl $1.00 pasta izdevumiem, iesaiņojumam un apdrošināšanai.
Cena var mainīties, atkarā no zelta cenām.

Kanadas ...

(Turpinājums no 5. lp.)

pasta darbinieku arodbiedrības vadītājs Arnolds Golds izteicies, ka pasta darbinieki cīnīšoties „visādos veidos", kā vien varēdami, lai panāktu savas prasības.

„Kā lai valdība varētu vienoties ar arodbiedrību, kas vēlas saņemt algu par 40 stundu darba nedēļu un nostrādāt tikai 30 stundas? Kā lai vienojas par 6 stundu darba dienu, kurā nostrādā tikai divarpus stundas, pārējā laikā pastaigājoties, ieturot vairākus kafijas pārtraukumus?" jautā kanadiešu laikraksts The Toronto Sun.

Minēts arī gadījums, kad mašīnu apkalpes darbinieks „nogulējis pie lentes" vienu stundu un 40 minūtes, kamēr darba pārzinis pamodinājis, ka sācies pusdienas pārtraukums. Streika laikā vietējos laikrakstos parādījās lasītāju brīdinātājas vēstules. Tā Guntis Sukse Toronto Sun 22. oktobŗa numurā rakstīja, ka pasta streiks jau tuvojas apvērsumam un tādēļ valdībai jārīkojas ātri un efektīgi. Laikraksts Toronto Star 26. oktobrī bija izdarījis telefonisku aptauju, piezvanot iedzīvotājiem dažādos Lieltoronto pilsētas rajonos, lai dzirdētu viņu domas par pasta streiku. No 35 iztaujātiem tikai četri streiku nav komentējuši, bet pārējie apsveikuši valdības rīcību atgriezt pasta darbiniekus ar likumu darbā. Starp iztaujātiem minēts arī Dr. Andrejs Ikše, Toronto praktizējošais latviešu zobārsts, kas arī apsveicis valdības akciju kā nepieciešamu.

ASV pasts sūtījumus streika laikā uz Kanadu nepieņēma, bet pasta kastītēs iemestos atgriezis sūtītājiem atpakaļ, par ko telefoniski ziņoja arī vairāki mūsu laikraksta līdzstrādnieki ASV. Lēš, ka paies vismaz divas nedēļas, līdz pasta satiksme atjaunosies pilnos apmēros.

Kanadas pasta darbinieku arodbiedrība (CUPW) prezidents Paro oficiāli atsauca pasta streiku, pēc tam kad parlaments bija izdevis īpašu likumu par pasta darbības atjaunošanu un viņš līdz ar četriem citiem arodbiedrības līderiem bija apsūdzēti tiesā par likuma neievērošanu.

RODE SVEIKS UN VESELS

Atsaucoties uz īso telegrafisko ziņojumu Latvija Amerikā, kas noraidīts 4. oktobrī no Turku, Somijā, un no kuŗas izlobāms, ka pret Gunāru Rodi, kas dzīvo Zviedrijā, it kā būtu gaidāma kāda akcija, LNAK politiskās informācijas nozares vedītājs Dr. L. Luks̄s paskaidro, ka „Rode ir sveiks un vesels". Telegrammas sūtītāja ir kāda LA abonente.

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRĒ TELPAS
sarīkojumiem · viesībām
līdz vienību galdus
Tel. 922-2931

Latvija...

(Turpinājums

galveno runu tei
nis Šmits no V
pats Latvijā cīn
režīma pārstāvji
brīvajā pasaulē.
dās Dainas un Sv
dzes koris, pieda
jaunajai soliste
manei no Filad
ārzemēm atgri
niece Anita Run
dīs solisti un ar
ļu koncertu.

Sadarbībā un
šāk siesim rok
katrs tīru grau
jai! Ja ikviens
tu ...

B

Pad. savie
atgādina s
klātieni
Norvēģijai

Neievērojot s
ju protestus, N
cijas eksperti
avarējušās pa
mašīnas magn
Padomju lidmaš
gāzās vientuļā
jas salā pie pol
vi pieprasījuši le
tā veidā nodot p
cībā, bet Oslo a
savienība tagad
Norvēģiju sūdzī
nos pret starpta
miem un „nedr
pret „draudzīgu

Norvēģija jau
padomju ielenku
vēģijas un Pad.
meļu robežām M
rodas lielākā fl
pastāvīgi papla
tieni gaisā un jū
genas salu un
ar tās stratēģisk
tijas okeanam.

Padomju lidm
28. augustā Hop
tikā. Salas vien
ir norvēģu radio
apkalpes locekļi
laika ziņojumus.
da lidmašīnas av
tos septiņus kri
apjomā izsvaidīt
municiju. Lidma
pie padomju flo
Murmanskā, lie
lūkošanai, tā ar
šanai. Arī padom
toti pārkāpuši N
rēnitāti.

TRANSP
UZŅĒM
BALTIC M
TALR. 534-14

Latvijas . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

galveno runu teiks mācītājs Jānis Šmits no Vankuveras, kas pats Latvijā cīnījies ar turienes režīma pārstāvjiem un izkļuvis brīvajā pasaulē. Koncertā dziedās Dainas un Sv. Andreja draudzes koris, piedaloties arī mūsu jaunajai solistei Silvijai Erdmanei no Filadelfijas. Nule no ārzemēm atgriezusies māksliniece Anita Rundāne, kas pavadīs solisti un arī pati dos ērģeļu koncertu.

Sadarbībā un draudzībā ciešāk siesim rokas lokā! Dosim katrs tīru graudu sauju Latvijai! Ja ikviens tik zemē sētu . . .

Biruta Senkēviča

Pad. savienība atgādina savu klātieni Norvēģijai

Neievērojot stingros padomju protestus, Norvēģijas aviācijas eksperti sākuši atšifrēt avarējušās padomju izlūklidmašīnas magnetafona lentes. Padomju lidmašīna šovasar nogāzās vientuļā vietā Norvēģijas salā pie polārā loka. Krievi pieprasījuši lentes neatsainotā veidā nodot padomju sūtniecībā, bet Oslo atteikusies. Pad. savienība tagad vērsusi pret Norvēģiju sūdzību *par rīkošanos pret* starptautiskajiem likumiem un „nedraudzīgu rīcību" pret „draudzīgu valsti".

Norvēģija jau sen atrodas padomju ielenkumā. Pie Norvēģijas un Pad. savienības ziemeļu robežām Murmanskā, atrodas lielākā flotes baze. Tie pastāvīgi paplašina savu klātieni gaisā un jūrā ap Špicbergenas salu un Norvēģu jūrā, ar tās stratēģisko pieeju Atlantijas okeanam.

Padomju lidmašīna nogāzās 28. augustā Hopenas salā Arktikā. Salas vienīgie iemītnieki ir norvēģu radio stacijas četri apkalpes locekļi, kas pārraida laika ziņojumus. Tie arī atrada lidmašīnas avarijā nogalinātos septiņus krievus un plašā apjomā izsvaidītus ieročus un municiju. Lidmašīna piederēja pie padomju flotes komandas Murmanskā, lietojama kā izlūkošanai, tā arī bumbu nomešanai. Arī padomju kuģi atkārtoti pārkāpuši Norvēģijas suverēnitāti.

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
5385 Yonge St. Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) 226-6950 Willowdale, Ont.
445-5325 72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.
SOVEREIGN GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY
MEMBERS OF THE CASCADE GROUP

Gatavo pieminekļus un skulptūras
CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piekt.dien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlīkā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5. Tālr. 531-3098

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1978. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - CHEVETTE
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

Toronto nod. birojs 1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
19 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2Z8. Tel. 528-7939
Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp.—8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENAS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešd. no pl. 7.00 — 9.00 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 6.5% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksā katru mēnesi, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.25% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.5% gadā
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 9.5% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.5% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.5% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt.)

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $2000 min. par 9.5% gadā, procentus aprēķina katra mēnešu beigās.

RRSP UN RHOSP
Par katra noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5% augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 11.75%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100,000 par 11.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10,000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

Aizdevumi līdz $50,000 nodrošināmi ar vērtspapīriem, piem. akcijas, bondi, hipotēkas un citi līdzīgi nodrošinājumi par 12% gadā.

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aušamās dzijas, vilnas dažpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva vīlādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

GARDENA
BAKERY & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GŪGANA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.

Māra Gugāns-Lūsis

JAUNAS GRĀMATAS

Latvju raksts III daļa	$100.00
J. Babre — Meditācija naktī, dzejoļi	$6.00
V. Mežezers—Sirds,ko dziļi iemīlēja, dz.	$6.50
Andr. Niedra — Mana bērnība un mani puikas gadi	$10.00
L. Aboliņa — Latviskas	$.9.50
G. Janovskis — Un kas par to, rom.	$9.50
V. Richters — Uz Jelgavas pusi, rom.	$9.00
E. Malpass — Septiņos norīta pasaule vēl kārtībā, rom.	$8.00
Laiks, telpa, ļaudis III daļa	$26.00
L. Alberings un E. Līcis — Rūjiena	$20.00
E. Dambergs — Elmer's Parry Sound - karik.	$2.50
Edg. Dunsdorfs — Kārļa Ulmaņa dzīve	$33.50
J. Roze — Latvijas rītausmā, saulrietā	$10.50
A. Brastiņš — Saules teiksma, t. dz. apc.	$12.00
Mārtiņa dziesmu grāmata II daļa	$11.00
Z. Sarma — Kolimas piezīmes	$3.00
Latviešu karavīrs 2. pasaules kara laikā 6. gr.	$21.00
A. Voitkus, — Ogles pelnos, rom.	$9.00
E. Aistars, Savā zemē, rom.	$9.50
Rūgtais Apīnis Nr. 50	$2.50
L. Grābeklis — Destiny's Darling	$12.75
V. Mežezers — The Herrnhuterian Pietism in the Baltic	$6.95
Valda Dreimane — Kad bēg putni, dz.	$5.00
Lietiškā māksla Nr. 11	$3.50
Brīvības saule (Zedelhemas novietnes avīze)	$21.50
A. Plensners—Divdesmitā gadsimta pārvērtības	$11.-
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$9.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Toronto pilsētā iepriekšēja nobalsošana pašvaldību vēlēšanās

Saskaņā ar pašvaldību vēlēšanu likumu iepriekšēja nobalsošana paredzēta:

SESTDIEN, 1978. G. 4. NOVEMBRĪ

un

CETURTDIEN, 1978. G. 9. NOVEMBRĪ

laikā starp pl. 8 un pl. 20 šādās vietās:

1., 2. un 3. iecirknim
— St. Joan of Arc Church
1701 Bloor Street West

4., 5., 6. un 7. iecirknim
— Pilsētas valdē
100 Queen Street West.

8. un 9. iecirknim
— St. Matthews Presbyterian Church
31 Eastwood Road

10. un 11. iecirknim
— Yonge - Eglinton Centre
2300 Yonge Street

Vienīgi personas, kas ir tiesīgas balsot pašvaldību vēlēšanās un kas paredz, ka nevarēs balsot vēlēšanu dienā savā attiecīgajā vēlēšanu rajonā, var nodot savu balsi, iepriekš nobalsojot.

Vēlētājām personām ar fiziskiem trūkumiem ir paredzēts sagādāt īpašu palīdzību šinīs iepriekšējo vēlēšanu vietās.

ROY V. HENDERSON,
City Clerk and Returning Officer

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDS ir pamatkapitāls

tēvzemes brīvības centienu sekmēšanai. *Latvijas Brīvības fonda* procenti ir pastāvīgs *līdzekļu avots* ikdienas nacionāli politiskajam darbam. Līdzekļi no % vajadzīgi tūlīt, jo šis darbs nav atliekams uz rītdienu. Par *Latvijas Brīvības* fondu pilnos apmēros atbild Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība, kuŗa garantē, ka viss būs priekšzīmīgā kārtībā.

Pievienojies Latvijas Brīvības Fonda dalībnieku saimei, iemaksājot $500 uzreiz vai pa daļām vai novēlot šādu summu vai savus īpašumus testamentā LBF, ja tev šeit nav mantinieku. Neatbalsti taču savu ienaidnieku — neļauj savai grūti pelnītai naudai aizplūst uz Maskavu.

Atceries Latviju — šogad mēs svinam tās 60 gadu jubileju!

Čeki rakstāmi uz Latvijas Brīvības Fonds Ltd. vārda un sūtāmi

KANADĀ
LNAK,
P.O. Box 285, Station A
Toronto, Ont. M5W 1B2

ASV
Post Office Box 16
Rockville, Maryland
U.S.A. 20850

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Direktor
467 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Nākošā KF sēde Kanadā

Kultūras fonda sēdē 14. okt. DV namā Ņujorkā prekšsēža L. Reitera vadībā pārrunāja fonda darbību, noskaidroja savākto līdzekļu daudzumu, piešķīra līdzekļus dažādiem projektiem un pasākumiem, kā arī godalgoja sasniegumus vai ilggadējus darbiniekus dažādās nozarēs. Goda balvas piešķīra trim personām ASV, trim Eiropā un diviem Kanadā; Krišjāņa Barona prēmijas piešķīra četriem, goda diplomus deviņiem un septiņus atzinības rakstus, kopā godalgotas 28 personas. Vārdus paziņos 18. novembŗa sarīkojumos.

Pusi no ALA kultūras fonda līdzekļiem ieskaita PBLA KF, kas šogad bija 8139 dolari. No Eiropas rezervēti 500 dolari, no Austrālijas un Jaunzēlandes saņemti 193 dol., no Kanadas 2000 dol., kopā savākti 10.832 dol., ko palielināja par 168 dol. no rezerves līdzekļiem, kopā 11.000 dol. Administrātīviem izdevumiem rezervēja 500, sadalāmi 10.500 dol. Savāktā summa mazāka nekā iepriekšējā gadā, bet arī pieprasījumi ir mazāki.

No līdzekļiem godalgām rezervēja 4000 dol., gandrīz 40 proc. A. Lamstera grāmatas — Ievads latviešu stila vēsturē — izdošanai paredzēja 200 dolaru, Latviešu solo dziesmu grāmatas izdošanai 500 eksemplāros aizdeva 500 dol., Jāzepa Vītola koŗa dziesmu grāmatas izdošanai (izdošanas izdevumi aprēķināti uz 11.900 dol.) — 1000, globālas drāmas sacensībām 500, Latviešu institūtam Enciklopēdijas pabeigšanai 2000, Latviešu pareizrakstības vārdnīcas pabeigšanai 500 un Izglītības padomei skolas grāmatu izdošanai 1300 dolaru.

Laika trūkuma dēļ plašākas debates par fonda darbību nevarēja notikt. Atzina, ka dažādu nozaŗu valdes locekļu nozīmēšana pēc atslēgas principa dažādās zemēs un kontinentos rada grūtības. Valdes locekļiem no Eiropas un Austrālijas nav iespējams ierasties uz KF sēdi. No Venecuēlas un Kanadas pārstāvji bija ieradušies. No tālajiem kontinentiem neienāk arī atsevišķo nozaŗu izvērtējumi. Gadās arī, ka tālo zemju valdes loceklis iesūtījis viena kandidāta pieteikumu, bet pārējie referenti izvēlējušies citu kandidātu KF apbalvojumam. Citos gadījumos nav nekādu ieteikumu.

KF sēdes sākumā dažas nozares nebija pārstāvētas, kādēļ pastāvēja bažas, vai sēde vispār notiks. Kultūras fonda darbības uzlabošanas jautājumus pārrunās fonda sēdē Gotlandes dziesmu svētku laikā. Kanadas pārstāve Inta Purva aicināja KF sēdi nākošajā gadā rīkot Kanadā. V. I.

Izdaru dažādus māju
PĀRBŪVES DARBUS.
Zvanīt vakaros, Toronto
751-6829,
K. Suntažs

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

111 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās pagaidām slēgts.

kas? kur? ko?

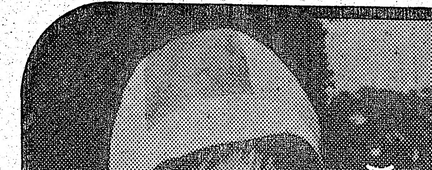

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašniekl

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to **mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.**

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

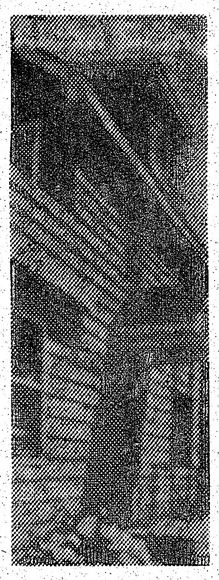

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS

534-2864 Īpašnieks Artūrs Mīsiņš
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 532-3697

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

● VIZĪTKARTES
● IELŪGUMI
● BIĻETES
● VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
● GRĀMATAS
● ŽURNĀLI
● AVĪZES
● UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

● LAIKUS
● LABI
● UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

RATAS
— IGAUNU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W. Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

SKYLINE
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
533-8553
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
UN APDROŠINĀŠANA
Ilmārs Jankovskis
Realtor

Trešo zvanu...

(Turpinājums no 1. lp.)

mos dumpīgā jaunatne nodotas izlaidībai un apreibinās ar indēm. Polijā jaunatne savu pretestību režīmam demonstrē ar atgriešanos pie baznīcas."

Kanadas līdzdalība NATO aizvadītajos gados bijusi vairāk simboliska nekā militāri nozīmīga. Par pārsteigumu ir jāziņo, ka NATO spiediena rezultātā Kanada jau nākamajā gadā izveidos ap 500 vīru lielu stratēģisku triecienvienību, kuŗu militāras krizes gadījumā pārsviedīs uz Ziemeļnorvēģiju. Protams, ka tā ir tikai tāla varbūtība, bet teorētiski iespējams, ka rietumu un austrumu militāras konfrontācijas gadījumā atbrīvotās Rīgas ielās iesoļo Kanadas princeses Patrīcijas triecienvienības kanaki.

Afrikā jauns kaŗš sācies Ugandas Tanzānijas starpā. Domā, ka Ugandas diktātors Idi Amins šo kaŗu uzsācis, lai apslāpētu dumpi pašā Ugandas armijā.

Rodēzijā varas pāriešana melnās rases vairākuma rokās droši vien aizkavēsies uz nākamo gadu. Smita valdība uzsākusi militāru akciju pret komūnistu sazvērniekiem un terroristiem. Tūkstošiem baltās rases rodēziešu mēģina izceļot uz citām zemēm.

Streiki Italijā apdraud jau tā ne pārāk stabilās valdības saimniecisko un politisko projektu nākotni. Kanadas pastnieki atgriezušies darbā, bet daudziem par lielu pārsteigumu viņu paraugam streikošanā roku pašreiz izmēģina Izraēlas vēstuļu iznēsātāji. Domājams, ka Begins atradīs laiku dumpīgos žīdu pastniekus piespiest atgriezties darbā.

Nobeigumā atzīmēsim, ka Vankuverā pašreiz sanāk internacionālo sociālistu kongress, kuŗā būs pārstāvēti arī latviešu sociāldemokrati. Ja mūsu trimdas sociāldemokrati paceļ savu balsi, prasot brīvību Latvijai šajā kongresā, tad varam viņiem vēlēt tikai sekmes. Latvijas brīvības atgūšanas dēļ mums jāpriecājas par katru notikumu, kuŗā mūsu balsis uzklausa. Politisko pretišķību cirvji pa daļai jau aprakti. Protams, ka tas neattiecas uz tiem, kas vēl joprojām uzņemas Kangara lomu, sadarbojoties ar mūsu dzimtenes okupantiem.

Aleksandrs Ķegumnieks

PAZIŅOJUMS LASĪTĀJIEM

Dzīves dārdzībai pastāvīgi pieaugot, ievērojami sadārdzinājušies arī mūsu laikraksta iespiešanas izdevumi. Lai gan darbinieku algas jau gadiem palikušas agrākajā līmenī un ir visminimālākās, taču ar šo uzupurēšanos vien vairs nepietiek, jo papīra un citu materiālu cenas ir cēlušās, tāpat pasta un citi izdevumi. Talkā jānāk arī mūsu laikraksta lasītājiem, piemaksājot pie līdzšinējās abonēšanas maksas. Mēs sagaidām, ka mūsu lasītāji šo nenovēršamo stāvokli sapratīs, lai nebūtu jāpazemina laikraksta kvalitāte.

Lai segtu tikai tiešos izdevumus, esam spiesti ar 1. janvāri paaugstināt Latvija Amerikā abonēšana maksu uz

$ 30.00 par 1 gadu
$ 16.00 par 6 mēnešiem
$ 8.50 par 3 mēnešiem

Atsevišķa numura cena 70 centu

Paaugstinājums ir tikai 5 dol. par visu gadu, ko mūsu lasītāji sevišķi neizjutīs, bet laikrakstam tas būs jūtams atbalsts, lai katru nedēļu apciemotu latviešu mājas ar 20 illustrētām lappusēm un vispusīgu saturu.

Mēs ceram, ka Latvija Amerikā abonenti joprojām paliks uzticīgi savam laikrakstam, kas ir lielākais latviešu nedēļas laikraksts brīvajā pasaulē.

LATVIJA AMERIKĀ APGĀDS

BRAMPTONA

● DV Bramptonas nodaļas 24. gadasvētki pulcināja 60 apmeklētāju. Vakara viesus apsveica nodaļas valdes priekšsēdis E. Ronis. To vidū bija arī jaundibinātās DV Kesvikas nodaļas pārstāvji ar priekšsēdi J. Melderi, Druvas nodaļas priekšsēdis A. Kalniņš ar vanadžu kopas priekšnieci M. Beņķīti, Kesvikas nodaļas vanadžu kopas priekšniece Ausma Dreimane, Toronto nodaļas priekšsēdis Z. Akots, Kičeneras nod. priekšs. A. Simsons ar vanadžu k. pr-ci Valiju Simsoni u. c. Par skaņu lenšu dejas mūziku bija gādājis L. Grundulis. Vanadzes ar priekšnieci Mirdzu Roni rūpējās par viesu pacienāšanu. K. Ezīša dāvāto zuti izlozē ieguva 80 gadus vecais A. Andersons.

O. K.

HAMILTONA

● Latviešu pensionāru apvienība kārtējās sanāksmes un nodarbības atsāka Latviešu namā ar māc. K. Kuškēvica svētvārdiem. E. Šteina stāstīja savus vērojumus Tobago un Trinidadā. Dāmu komiteja bija klājusi cienasta galdu. Nākošā saietā notika kultūrfilmu izrāde un parastās nodarbības, kā iepriekšējā saietā. 12. oktobŗa sanāksmē runāja Hamiltonas pilsētas valdes pārstāvis par pārvaldes locekļu vēlēšanām. 22. oktobrī viesojās Toronto pensionāru teātrinieki ar izrādi un deklamācijām. Izrādīja R. Blaumaņa Pēc pirmā mītiņa. Vēlāk viesi pulcējās pie dāmu komitejas cienasta galda. Sarīkojums notika Kristus draudzes telpās, par ko apvienības valde izsaka pateicību mācītājam K. Kuškēvicam, tāpat Toronto pensionāru apvienības priekšniekam A. Retigam par aicinājumu saistīties savstarpējā kultūrāli sabiedriskā darbā.

P. Z.

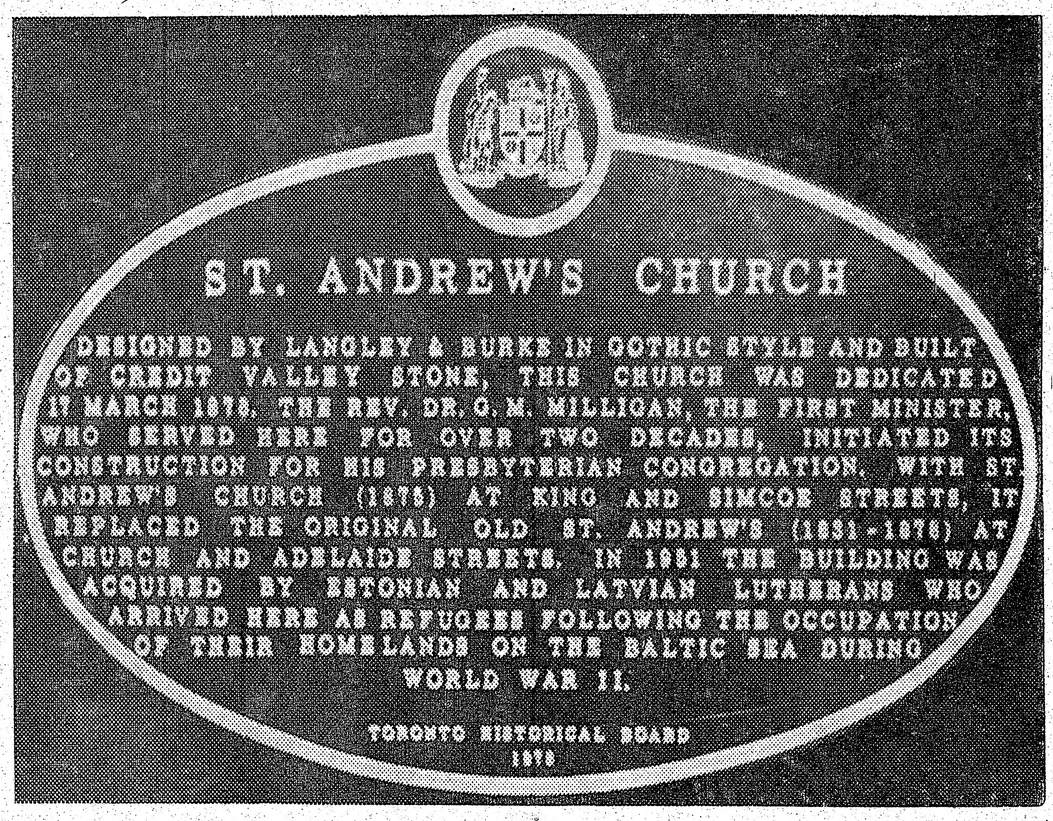

Piemiņas plāksne, ko svinīgajā Sv. Andreja baznīcas simtgades atceres dievkalpojumā Toronto atklāja Ontario gubernātore Paulīne Makgibona. Foto: J. Kreilis

Imants Lešinskis paliek ASV

Savienoto valstu iestādes atļāvušas palikt uz dzīvi ASV pārbēdzējam no Apvienoto Nāciju padomju misijas Imantam Lešinskim līdz ar sievu un meitu. Lešinski pēc pārbēgšanas apmeklējis padomju vēstniecības pārstāvis, bet Lešinskis noraidījis aicinājumu atgriezties Padomju savienībā.

ŅUJORKA

● Pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma 22. oktobrī draudzes dāmu komiteja bija rīkojusi rudens sarīkojumu. Azaida galdā bija daudz latvisko cepumu. K. Bundža referēja par pensionāru atpūtas vietu draudzes īpašumā Katskilu kalnos, bet A. Jankovskis rādīja filmu, kas uzņemta Katskilos.

● Zentai Mauriņai veltītajā pēcpusdienā 22. oktobrī DV namā Adrijenne Apsīte-Maļinovska lasīja nelaikes esejistes darbus, Austra Pelse no Čikagas referēja par Zentu Mauriņu. Ap 50 apmeklētāju pēc tam pārrunas. Sarīkojumu rīkoja LHZA, LAMSA un Ņujorkas DV apvienība, to vadīja Dr. P. Norvilis. J. Bičolis bija iekārtojis Z. Mauriņas grāmatu skati, kur bija vērojami arī avīžu izgriezumi.

Jautāts komentēt notikumu ar Lešinski, Viktors Kalniņš Melburnā izteicās:

„Nav nekādu šaubu, ka Imants Lešinskis padomju iekārtā baudīja izcilu uzticību. Gadījumi, kad vīram ar sievu reizē atļauj strādāt padomju dienestā ārzemēs, ir ļoti reti. Vēl retāks ir gadījums, kad pie tiem atļauj izbraukt arī citiem ģimenes locekļiem no Pad. savienības. Tik izcila uzticība Lešinskim, protams, bija jāizpelnās ar gadiem ilgu dienestu čekā, kur viņš nodarījis savu daļu ļaunuma. Tādēļ viņa izbēgšana mūsu acīs nespēj to padarīt ne par kādu „varoni", un to drīzāk būs izraisījusi vēlēšanās nodrošināt sev mierīgas vecumdienas amerikāņu maizē."

Vienādi vai otrādi — Imanta Lešinska pārbēgšana likusi satrūktie: arī mūsu „kultūrniekiem", jo nav vēl kļuvis zināms, ko viņš slēpj savā mapē.

PRETPĀRKRIEVINĀŠANAS GADĀ

Jau vairā nekā 30 gadus apspiestā latviešu tauta pretojusies pārkrievināšanai. Vēršam uzmanību uz starptautiskām publikācijām angļu, vācu, zviedru, krievu un itāliešu valodā, kuŗās atrodam arī Latviešu nacionālā fonda apceres par lielāko draudu latviešu tautas pastāvēšanai krievu ieplūdumu okupētajā Latvijā. Lūdzam atbalstīt mūsu globālo informācijas darbu, tajā ieskaitot arī ievestos materiālus tēvzemē un izvestos.

Latviešu nacionālais fonds
Stokholmā

Iznācis Laiks, Telpa, Ļaudis 3. sējums

Iznākusi ļoti gaidītā, Viļa Hāznera rediģētā DV vēstures 3. grāmata Laiks, Telpa, Ļaudis, DV centrālās valdes izdevumā. Grāmata ir liela formāta, 871 lp. bieza. Tās saturā apraksti par DV darbību 25 gados Vācijā, Anglijā, Itālijā, Beļģijā, Zviedrijā, Austrālijā, Argentīnā, Austrijā, ASV, Dānijā, Kanadā, Holandē, Francijā, Norvēģijā, Brazīlijā un Jaunzēlandē, kopā 16 valstīs. Grāmatā ir apraksti ne tikai par DV darbību attiecīgā zemē, bet arī par atsevišķu nodaļu, apvienību un kopu veikumiem. Grāmatā minēti ap 4.000 vārdu, tanī arī ļoti daudz un retu uzņēmumu. Sējuma cena 26 dol., pasūtinot vismaz 3 eksemplārus, tā saņemama par 21 dol. Pasūtinājumus pieņem katra DV zemes valde, vai arī izdevuma apgāda vadītājs: K. Bencons, 223 High Park Ave., Toronto, Ont., M6P 2S5, Canada.

JURI IVANENKO

m e k l ē

Leonards Smukša
Marktfeldstr. 138, 4050 Mönchengladbach 1, West Germany.

Viņu pašu vai personas, kas zinātu viņa atrašanās vietu, lūdzu rakstīt uz augšminēto adresi.

Piedalieties DV LIELAJĀ LOTERIJĀ

Lozes var pieprasīt DV namā Toronto, 125 Broadview Ave.; pasta kods: 4M4 2E9.

Lielākie laimesti: ● AUTO ● CEĻOJUMS DIVĀM PERSONĀM ● KRĀSU TELEVĪZIJA ● FILMU KAMERA ● UN DAUDZI CITI VĒRTĪGI LAIMESTI

Izloze 1979. gada 5. maijā, pl. 9 no rīta, DV namā Toronto

Nenokavējiet ložu iegādi!

Katra loze tikai 1 dolaru! Grāmatiņa (10) — 9 dol.